

LÄS OM: öppna öar/dykare städer/trosas siste fiskare/bullbak i vaxholm/
lotsarnas hävringe/gräddös transvestit/stormskärsmajas skapare

magasin **SKÄRGÅRD.**

sinne/smak/sevärdheter

Varsågod!
Magasinet är gratis.

»Härlig är vintern
dess snö och kristaller,
vackraste stjärnstoft
ur himmelens blå,
skimrande glimrande
sakteligt faller ... «

Läs mer om vinteröppna öar på sid 6.

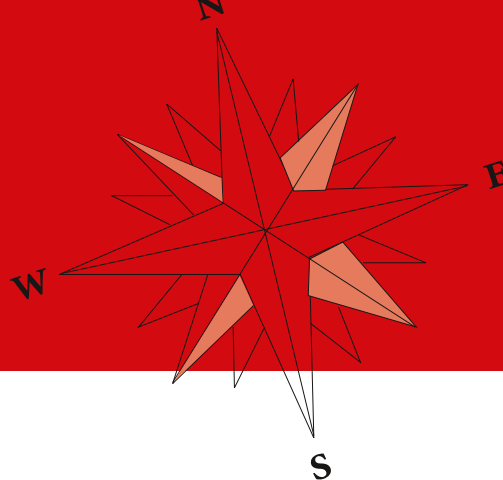
vintern 2018/19

Hjälp oss rädda lunchmackan

Tonfisken i din sandwich behöver hjälp. Den och många andra arter är överfiskade och drivs mot utrotningens rand. Vi på WWF har varit med och grundat Marine Stewardship Council som certifierar hållbart fiske. Så titta efter MSC-märket när du köper fisk och skaldjur och ta hjälp av vår Fiskguide som du kan ladda ner på wwf.se

Skimrande glimrande tid

»**Härlig är vintern** dess snö och kristaller, vackraste stjärnstoft ur himmelens blå, skimrande glimrande sakteligt faller, säg vem kan drömma om sommaren då« – citatet är hämtat ur Bodil Sandbergs dikt »Hyllning av vintern«, som väl beskriver det magiska med den frostnupna årstiden. Vi stämmer in i hyllningskören och inleder det här numret med inspiration till olika vinteröppna ställen i våra arkipelager. Snöklädda öar med ro och tystnad som får själen att mysa. Långt från betong och höghusbalkong. Med ett obefläckat landskap som får hjärta och hjärna att sväva lyckligt i symbios.

Salig är också transvestiten Pelle-Pia som nu känner sig fri. Han/hon glittrar och glimrar likt en välskapt iskristall med omsorgsfullt vald klänning och tjugiga örhängen. Vi tränger in innanför ytan på mannen som älskar att klä sig kvinnligt. Och vem kan klandra honom? Det feminina modet är ju mer fantasifullt än det enformiga maskulina. Kvinnligt och sinnligt för också tankarna till Linda Wahlströms doftande bullbak i Vaxholm och kompositören

Ralph Lundsten, en annorlunda »musikkung« i ett rosa drömslott omgiven av sina söta »prinsessor«, dotter och fru. Huset »Skärgården« är en skapelse av sällan skådat slag, med en studio som för tankarna till yttre rymden. Sinnligt så det förslår.

Vi stiftar även bekantskap med Ålands hyllade Anni Blomqvist, hon som lyfte fram 1800-talets hårt arbetande skärgårdskvinna i sina böcker om Stormskärs-Maja. Kvinnligt som det förmår. För balansens skull finns också mer rustikt och robust innehåll. Dykare som städar bort rostiga stegar, giftiga golfbollar och traktordäck från havsbotten. En hjältedådig insats. Och vi följer med Trosas ende yrkesfiskare och vittjar näten i en tynande bransch. Hoten är många. Gifter i miljön liksom skarvar och sälar. Apropå miljö är det glädjande att en ny elbåt trafikerar Strömmen i Stockholm. Med e/s Movitz arbetspendlar man grönt och skönt. Tyst och vibrationsfritt. Vem drömmer om sommaren då? / REDAKTÖREN

»Snöklädda öar med ro och tystnad som får själen att mysa. Långt från betong och höghusbalkong.«

BOKA BESÖK OCH PROVNING

Spirit of Roslagen...

SMÅSKALIGT DRYCKESHANTVERK • FAMILY OWNED AND SMALL-SCALE DISTILLERY • 家族拥有小型酒厂 小型饮料手作室

TEL. 0176 22 71 30 www.roslagswhisky.se

STRANDVIKS FLYGLAR

GUSTAVSBERG

55+
MÖJLIGHETERNAS BOENDE FÖR DIG SOM FYLLT FEMTIOEN ÅR

Utsökt sjöläge

Äntligen! Vid Farstavikens strandpromenad och gemytliga småbåtshamn bygger vi Strandviks Flyglar. Husen bäddas in i vacker parkmiljö och erbjuder moderna bostäder med stora ljusinsläpp samt tidlösa materialval. Samtliga lägenheter får generös balkong eller uteplats med utsikt över hav och natur. Ett bekvämt boende med hiss, övernattingsrum för gäster, gemensam tvättstuga och parkering i garage.

Trivsamma Gustavsberg med butiker, caféer och restauranger och inte minst den anrika porslinsfabriken ligger på bekvämt gångavstånd. Vissa chanser kommer bara en gång, Strandvik är en sådan.

Tillträde: Kvartal 4, 2019 – kvartal 1, 2020

Mäklare: Malin Castenvik, 08 – 120 165 48
malin.castenvik@svensknyproduktion.se

Läs mer på seniorgarden.se

SENIORGARDEN
en del av JM-koncernen

Redaktionen:

ANSVARIG UTGIVARE O. REDAKTÖR
Josefin Ekberg,
JE Mediaproduktion,
Gräddö varsväg 12, 760 15 Gräddö,
0176-181 90, 0709-701 901,
josefin@magasinskargard.se,
www.magasinskargard.se

SÄLJARE Josefin Ekberg
0709-701 901
OMSLAGSFOTO Roine Karlsson
FRILANSREPORTRAR Hans Brandt /
Hélène Lundgren / Misse
Ljungström / Roine Karlsson
KRÖNIKÖR Titti Gnosselius
ART DIRECTOR Eva Englund
ILLUSTRATÖR Lars Holm
TRYCKERI Printall, Estland
DISTRIBUTION 75 000 ex/år
(vår/sommar, vinter)
MagasinSkärgård är en fristående
produkt. För ej beställt material
ansvaras ej. Medlem i:

visitroslagen

Gilla oss på
Facebook!

ILLUSTRATION: CHARLIE NORRMAN

Hört på ljugarbänken:
– Varför sitter du alltid i båten
och läser din språkkurs?
– Jag vill lära mig språket
flytande!«

Innehåll

06

Öppna öar om vintern s 6

Tro inte att allting stänger så fort skolorna startar igen efter sommarlovet. Det finns en hel del ställen i skärgården som håller öppet året om. Upptäck charmen med den vita årstiden, när det råder ett harmoniskt lugn och en sällsynt tystnad ute på öarna.

Dykare plockar upp skräp s 16

Projektet Rena Botten bjuder in dykare och andra som vill hjälpa till, till dagar då man träffas för att dyka, umgås och samtidigt göra en värdefull insats för miljön, genom att plocka upp skräpet som ligger på havets botten.

Siste yrkesfiskaren i Trosa s 26

Fisket har alltid betytt mycket för Trosa stad och dess invånare. Idag är det tufft att överleva på yrkesfiske allena. Vi fick följa med Trosas siste yrkesfiskare Åke Bergdahl och hans besättning på båten Askholma Neppe NG 8.

16

38

Stormskärs-Majas skapare s 38

Hon hörde historier från sina förfäder. Om hur familjer hade det under 1800-talet i den åländska skärgården. Med tuffa livsvillkor. Vi presenterar framlidna Anni Blomqvist – kvinnan som skrev böckerna om Stormskärs-Maja.

Gräddös egen transvestit s 42

Ni kanske har sett honom/henne i TV-reklamen för SJ? Mannen som byter om och klär sig i klänning. Pelle-Pia har smugit med sitt behov länge. Med feminina underkläder innanför kostymen i sitt manliga yrke. Idag har hen kommit ut. Och det med besked.

Dessa mysiga julmarknader s 58

Det finns många charmiga julmarknader. Hos en del kan man åka häst och släde med jultomten. På andra ställen blir det show när tomten åker wakeboard. Och till Blidö kan man åka ståndmässigt med koleldad ångbåt.

58

Landsort Sommar - Höst - Vinter

Njut av utsikten från ditt rum i det gamla Lotstornet - milsvidd utsikt över skärgården och Landsorts fyr Sveriges äldsta.

Ni kan börja med ett glas champagne på sjunde våningen i Lotstornet. Vandra ner till restaurangen och njut av en middag eller om ni är sällskap upp till tolv personer sitt på sjunde våningen ät och njut av utsikten

SVEDTILJAS BÅTTAXI

Gör en heldagsutflykt till Landsort
10.00 - 21.00

MÖJLIGT NU TACK VARE BÅTTAXI

Besök Erstabatteriet i Norrhamn och upplev kalla krigets färd, ta en promenad ner till byn och njut av en lunch. Besök fyren, ta en promenad runt byn eller ligg och njut på klipporna. Avsluta dagen på restaurang Svedtiljas med utsikt över skärgården

www.g-mo.se - info@g-mo.se - 070-542 80 48 eller följ oss på Facebook - Instagram

FAKTA:

RESA HIT: Med SL:s 30- och 90-dagars kort ingår båtresorna med Waxholmsbolaget till 9 december. www.waxholmsbolaget.se
När isen varken bär eller brister är det skönt att kunna åka svävere. Svischair 070-211 13 81. www.svischair.se

Upptäck öarna under vintertäcket

Låt inte vintern bli en enda lång väntan och längtan efter sol och värme. Passa på att njuta av årstiden istället. I skärgårdsmiljö. En het bastu eller en vedeldad badtunna känns extra skön efter en skridskotur eller promenad i kyligt väder. Och många öar har faktiskt öppet.

TEXT: Josefin Ekberg/Hélène Lundgren **FOTO:** Hélène Lundgren

TIPS PÅ BOENDE:

Bull-August vandrarhem:

Bull-August på Arholma är en av skärgårdens mysigaste vandrarhem i en gammal bagarstuga och röda längor. <https://bullaugust.com>

Kapellskärs vandrarhem:

Vandrarhemmet är miljöcertifierat och ligger i Riddersholms naturreservat. Dagsbiljett med färjan till Åland ingår. www.fritidsbyn.se/vandrarhem-stf

Möja Vandrarhem: Här finns trevliga rum och vandrarhemmet ligger i öns gamla posthus nära ångbåtsbryggan i Berg. www.mojavandrarhem.se

Ornö Skärgårdshotell är ett nyöppnat hotell på Ornö som tar emot 22 gäster och har öppet året om. Här finns också möjlighet till konferens. www.ornoskargardshotell.se

Svartsö Skärgårdshotell och vandrarhem:

På Skärgårdshotellet finns kök, en öppen brasa och cyklar att hyra. Hotellet samarbetar med Bistrot Sågen och serverar tre-rätters middagar. www.svartsonorra.se

Söderarm på ön Torskär i yttre skärgården vid Ålands hav är en året runt öppen boende & konferensanläggning med bastu, badtunna och julbord i vinter. www.soderarm.com

Utö Vårdshus: Vårdshuset ligger i Grubbyn på Utö och serverar afternoon tea med goda smittor och fyrrättersmiddagar. Vandrarhemmet öppnar i slutet av april. www.utovardshus.se

SPAHOTELL:

Djurönäset: På Djurö finns en stor hotell- och konferensanläggning med bastu, ångbastu, pool och relaxavdelning i huvudbyggnaden. Nytt för i år är en varm utomhuskälla under bar himmel och nere vid vattnet ligger en vedeldad bastu och varma badtunnor. Djurönäset arrangerar även en hel del aktiviteter, konserter, säl safari, kajakpaddling, SUP, segling, RIB-båt och ubåtsäventyr. www.djuronaset.com

Hotell Havsbaden: Det nyrenoverade spa-hotellet i Grisslehamn återöppnades i somras. Här finns en påkostad spa-avdelning med många olika slags pooler (hotellet har 13 stycken totalt!) både ute och inne, bastu, relax, bar och en speciell bokningsbar del med regnskogsinspirerat vattenfall, lerinpackning samt fiskbad bland annat. Hotellet erbjuder även många olika behandlingar. www.hotellhavsbaden.se

Marholmen: En liten bro leder över till konferensanläggningen Marholmen med trevliga rum och balkonger mot havet. På restaurangen serveras kreativ mat med ovanliga ingredienser. www.marholmen.se

Nynäs Havsbad: Ligger på ön Trehörningen i Nynäshamn. Spa-hotellet är öppet året runt. Söndagar är det perfekt att komma hit och äta brunch innan bastu, havsbad och kanske massage eller behandling. Vid Havspaviljongen finns ett spa med en inomhuspool och på bryggan en stor jacuzzi. Det finns även en ångbastu och två bastu med olika temperaturer. Från den vedeldade bastun har man utsikt över havet och vid en liten strand kan man doppa sig i Östersjön. En trappa upp finns relaxavdelning. www.sodexomeetings.se/nynashavsbad

Mer info: www.upplevstockholmsskargard.se, www.svenskaturistforeningen.se, www.visitskargarden.se och www.stockholmpass.se

Vandrarhemmet Bull August på Arholma har öppet året om.

Grinda har mycket att erbjuda
– även om vintern.

Vintern har något som inte sommaren har och som vi alla behöver. Nämligen lugn och ro. Stillhet. Avkoppling. Tystnad. Särskilt ute på någon avlägsen ö. Långt från stadens puls och trafikens ljud. Glöm inte skärgården om vintern. Och sitt inte inne för att minusgraderna sjunker. Det finns så mycket att uppleva och njuta av ute i det fria. Isformationer som bildar naturens egna skulpturer. Glittrande snövita täcken som pudrats över klippor och bryggor. Ljusblå himmel och pastellfärgade moln. Moder Jord bjuder på världens bästa galleri.

Dessutom – kom ihåg att det är inte alla som drar ner rullgardinen när skolorna börjar. En hel del hotell, vandrarhem och restauranger håller tappert öppet året runt. Det bör vi vara tacksamma för och gärna stötta genom att boka en weekend eller längre ledighet hos, så att de fortsätter med det. Särskilt i dessa tider då det är förmånligt och enkelt att resa med Waxholmsbolagets turbåtar på vårt vanliga SL-månadskort.

Frilansskribent Héléne Lundgren har saxat runt

i skärgården i olika väderstreck och bjuder på sina hetaste utflyktstips. Hon har ätit gott, bött bekvämt, varit ute mycket och badat både kallt i havet samt i varma bubbelpooler. På snöklädda och välkomnande öppna öar som Arholma, Marholmen, Husarö, Svartsö, Grinda, Möja, Sandhamn, Utö och Landsort med flera.

Men självfallet finns fler som har öppet. Som till exempel Söderarm och Grisslehamn. Sist men inte minst alla pittoreska småstäder. Som »världens ände« – Trosa, där stadshotellet har spa och cafét Marsipangården säljer egentillverkade praliner samt krogen Fina Fisken som ibland har lokalt fiskad fisk på menyn. Norrut har vi mysiga Öregrund och Östhammar, med sina små butiker och där man till exempel kan äta pizza i en sjöbod. Även Åland har mycket att erbjuda. Ingen nämnd ingen glömd. Som sagt – det finns mycket att välja på. Kanske årets julklapp blir ett weekendpaket med mycket »skämma bort sig«-faktor?

Här följer Hélénes xplock på några av alla skärgårdsställen som håller öppet vintertid. 🐦

»Glöm inte skärgården om vintern. Och sitt inte inne för att minusgraderna sjunker. Det finns så mycket att uppleva och njuta av ute i det fria. Isformationer som bildar naturens egna skulpturer. Glittrande snövita täcken som pudrats över klippor och bryggor. Ljusblå himmel och pastellfärgade moln. Moder Jord bjuder på världens bästa galleri.«

Svartsö

Det har snöat lite under natten och det knarrar härligt under fötterna. Vi är på väg till Svartsö vandrarhem som ligger på den norra delen av ön. En liten skogsstig leder ner till vattnet och här vid havsbandet är det magiskt vackert med konstnärliga isformationer som ser ut som små dansande balleriner. Svartsö är mellanskärgårdens största ö med små sjöar, lanthandel, restauranger samt ett skärgårdshotell & vandrarhem.

– Svartsö är en levande skärgårdsö med ett 60-tal bofasta och skärgårdshotellet håller öppet hela året runt. Hembygdsgården är också mycket aktiv och arrangerar musik och kulturevenemang hela året runt, berättar Lotten Andersson som driver Svartsö Skärgårdshotell & vandrarhem.

Möja

En annan ö som har öppet på vintern är Möja, med sina små fiskebyar där de röda sjöbodarna står på rad nere vid havet. Vid ångbåtsbryggan i Berg ligger lanthandeln, cykeluthyrning, Möja Vårdshus och ett vandrarhem. Möja Vårdshus håller öppet på helgerna och serverar lokalproducerat kött och egen svamp från ön. Det går även att övernatta en trappa upp på vårdshusets B&B. Familjen Wikström i Rams Mora fiskar själva och Wikströms Fisk har öppet för lunch på vardagarna.

– Har ni besökt skärgårdskonstnären Roland Svenssons museum i Rams Mora, frågar krögaren Per Kristiansson, när vi äter en härlig lunch på Möja Vårdshus.

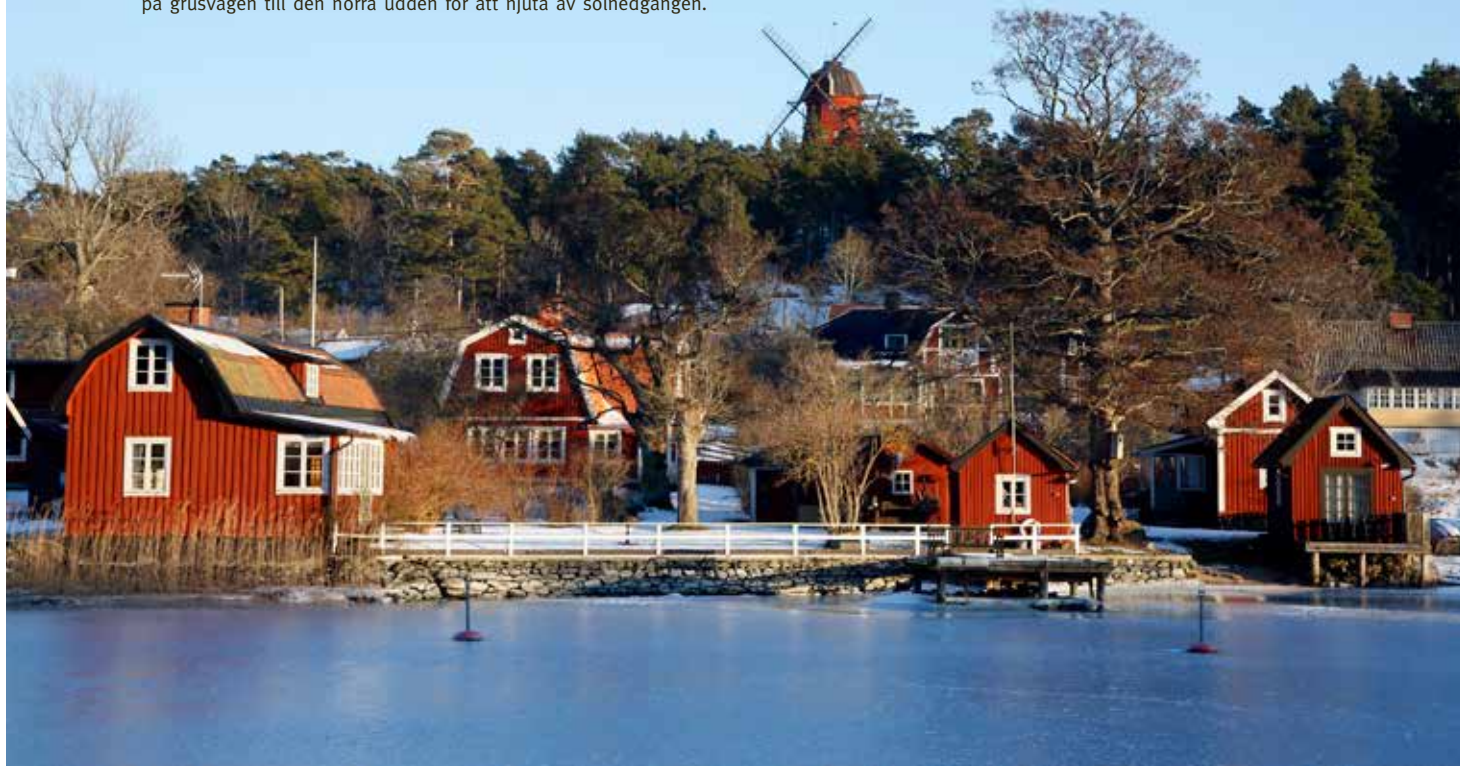

Marholmen

Utanför Norrtälje ligger kursgården Marholmen som har spa-weekend på helgerna. Ön har en intressant historia och redan 1914 startade grosshandlaren Nils Berg och hans hustru ett vilohem här för utarbetade kvinnor från arbetarklassen. Tanken var att de kunde komma till Marholmen för att vila upp sig om somrarna. Än idag kan man återhämta sig på Marholmen, men på ett modernare vis med spa som har olika bastu, jacuzzi och en varm utomhuspool. Runt ön kan man hitta fina vandringsstigar till Nils Bergs lilla vita badstuga och små broar som leder över till andra små öar.

Utö

Utö Vårdshus serverar julbord adventshelgerna när det är julmarknad. Från och med mars (på helgerna) dukar vårdshuset upp en fyrarätter-smiddag, afternoon tea med scones, snittar och bakverk, stor frukost med våfflor och pressade apelsiner. Här kan man bo i mysiga rum eller stugor och det finns även bastu. Vid Gruvbryggan ligger en gammal järnmalmsgruva, museum, kvarn, bageri, kafé, pub, vandrarhem som har öppet på sommaren. Från Grubyn leder små stigar genom skogen till de kala klipporna vid Rävstavig eller så kan man fortsätta på grusvägen till den norra udden för att njuta av solnedgången.

Kryssningar

För snart två decennium sedan kryssade Freys för första gången i Karibien. Det blev kärlek vid första ögonkastet och en spännande start på en reseform som kom att bli revolutionerande för branschen. Eftersom vi har kryssat sedan dess har vi hunnit med otaliga resor på de sju haven. Vi kan det mesta om rutten, fartyg och vad man bör tänka på. Vi vågar påstå att vi är experter på kryssningar.

Så chansa inte när du vill boka en kryssning, kontakta oss för vägledning. Då får du hjälp med allt från flyglösning till vilken som är den bästa hytten ombord, var du ska äta frukost och vilka utflykter du inte får missa på stoppen. Vi delar gärna med oss av all den kunskapen för vi vill att du ska få en riktig drömmresa. Välkommen till den lilla personliga resebyrån.

Här följer ett urval av alla de kryssningar vi säljer under 2019

Priserna är ett frånpris och flyg tillkommer.

ROYAL CARIBBEAN

Venedig & Grekland 14/9, 7 dagar.	12.000 kr
Hawaii 20/9, 10 dagar.	14.000 kr
Kuba & Mexico 23/10, 5 dagar.	8.000 kr
Trans Atlantic 3/11, 15 dagar.	10.000 kr

CELEBRITY CRUISES

Australien & Nya Zeeland 29/3, 15 dagar.	25.000 kr
Irland & Island 16/5, 10 dagar.	18.000 kr
Syd Amerika 6/12, 15 dagar.	23.000 kr
Hong Kong & Vietnam 7/12, 15 dagar.	20.000 kr

AZAMARA CLUB CRUISES

Medelhavet 20/4, 7 dagar.	22.000 kr
Asien 31/10, 12 dagar.	37.000 kr
Dubai & Indien 17/12, 12 dagar.	34.000 kr
Söderhavet & Nya Zeeland 23/1, 16 dagar.	43.000 kr

Delad glädje, dubbel glädje.

Varje år arrangerar Freys egna gruppresor där vi själva följer med. För oss är det årets roligaste resor – vi älskar att få pyssla om dig. 2019 års resor går till Medelhavet och Karibien. Vi har valt ut de fartyg vi själva tycker bäst om, Azamara Pursuit och Celebrity Equinox.

Det bästa i Medelhavet

Följ med Freys på en lyxig kryssning ombord Azamara Pursuit. På Azamaras senaste fartyg bor vi i stilfulla balkonghytter på däck 8.

Vi lägger till i mindre hamnar i Frankrike, Italien och på vackra Korsika.

Gillar du bilar så kan du även få uppleva F1 Monaco Grand Prix. Denna resa är "All inclusive" – det mesta är redan inkluderat i priset.

Datum 22 – 28 maj

Pris boka tidigt 29.500 kr (ord.pris: 39.500 kr)

Karibien och Mexico

Fly mörkret i november och följ med oss till Florida och Karibien. Vi flyger till Florida där resan startar med ett par nätter på vårt favorithotell. Sedan går vi ombord lyxiga Celebrity Equinox som blir vårt hem under kommande sju dygn. Hon tar oss hela vägen ner till Mexico via Key West och Grand Cayman.

Under kryssningen ingår förutom din balkonghytt det mesta ombord.

Datum ca 28/11 2019

Pris från 29.000 kr

ALLMÄNT JULBORD 8 & 15 DECEMBER.
ÖVRIG TID BOKNING AV GRUPPER.
www.soderarm.com
info@soderarm.com
TEL 0176-432 12

FURUSUND
VÄRDSHUS

TEL: 0176-803 44
www.furusundvardshus.se
FURUSUND

Forsmarks Vårdshus
www.forsmarksvardshus.se
TEL 0173-501 00
FORSMARK

Julbord i skärgården

UTÖ VÄRDSHUS
TEL: 08-504 203 02
www.utovardshus.se
UTÖ

Bergs Gård
TROSA
Julbord på bondgården
TEL: 070-495 49 32
www.bergsgardtrosa.se
TROSA

KÖRUNDA
HOTELL MÖTEN EVENT GOLF

TEL: 08-520 390 30
www.korunda.se
ÖSMO-NYNÄSHAMN

SANDHAMNS
VÄRDSHUS
Est. 1872

[www.sandhamns-
vardshus.se](http://www.sandhamns-
vardshus.se)
TEL 08-571 530 51
SANDHAMN

NYNÄS HAVSBAD

TEL: 08-520 604 00
www.nynashavsbad.se
NYNÄSHAMN

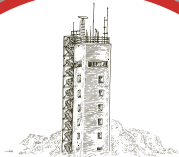

SÄBY SÄTERI
TEL: 08-570 267 00
www.sabysateri.se
INGARÖ

HÄRINGE SLOTT

TEL: 08-504 204 40
www.haringeslott.se
VÄSTERHANINGE

LOTSTORNET

LOGI & RESTAURANG SVEDTILJAS
TEL: 070-542 80 48
www.g-mo.se
LANDSORT

bullandö krog
VERMDÖ

info@bullandokrog.se
www.bullandokrog.se
TEL 08-571 458 54
VÄRMDÖ

percys
CATERING

JULBORDSCATERING
TEL: 0176-525 12
www.sirpercys.se
SIMPNÄS

UPPDUKAT 23 NOV-21 DEC
info@rokeriet-fjaderholmarna.se
TEL: 08-716 50 88
FJÄDERHOLMARNÄS

Hela gänget samlade med sina »dykfynd«. Dykare och hjälpare på kaj förenar nytta med nöje.

»Det första som plockas upp är – en stege. Sedan ett stort och tungt traktordäck, en snöskyffel, pantburkar, glas-skärvor och en Playstation som någon tydligen tröttnat på.«

Toppen med »Rena Botten«

I vintras startades projektet Rena Botten av ett gäng dykare. De hade sett hur skitiga bottenarna var och ville förena nytta med nöje. Alla som älskar att dyka är välkomna att plocka upp skräp på deras event. Andra gör en värdefull insats på land istället.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

Dykare blir ofta vittne till hur skräpigt det är på havets botten. Människan har under lång tid slängt saker man vill bli av med i vattnet och betraktat havet som oändligt. Eller så har man ofrivilligt tappat grejer. Ibland kan till och med vädret ställa till det så att prylar flyger och far. Hur som haver – vems fel det än är, är det dags att göra något åt problemet med våra soptippar under ytan.

En som har reagerat och agerat är Eriq Agelii, som ligger bakom projektet Rena Botten. I en Facebookgrupp läggs

datum, tid och plats upp när det är dags att hämta skräp från havets botten någonstans. Alla som vill hjälpa till är välkomna. Det behövs både dykare och folk på landbacken som tar emot soporna. Arbetet är helt ideellt. Men det bjuds på grillkorv och fika samt trevlig samvaro. Ungefär en gång per månad blir det dykstädning på någon plats.

Vi hängde på en dag i Vaxholm, vid hamnen på norra sidan. Granne med en återvinningsstation dit skräpet borde ha hamnat – och ska. Idag är det sex dykare

som har dykt upp (ha, ha, ursäkta vitsen). Samt lika många som hjälper till på kajen. Man dyker på fem till tio meters djup.

Eriq berättar att man har rekat på platsen innan för att kolla att inga farliga föremål som till exempel granater finns.

– Vi tar upp det som är farligt för miljön men ofarligt för oss att ta upp, förklarar han.

Ibland låter man grejer ligga kvar om de anses oskadliga.

Mycket däck

Vad brukar ni få upp?

– Mycket däck, porslin, flaskor och shoppingvagnar, berättar Eriq.

– Och spritflaskor, tillägger han.

Det är säkert kul. Som en skattjakt när allt som hittas inte är obrukbart skräp. Dykaren Sara Banderby skrattar och berättar om när de fick upp ett ankare på Grinda. Någon lade beslag på ankaret. Och tjänade en liten hacka på det.

Vad är det konstigaste ni har hittat?

– Dammsugare, mikrougnar, Go-Pro-kameror, mobiltelefoner, gevär, nämner Eriq.

Det man ofta hittar är annars däck. Tonvis. Däck är extremt giftigt med cancerframkallande HA-oljor och tungmetaller. Många lekplatser tar därför bort sina gungor. På botten finns mycket annat farligt. Som batterier och golfbollar till exempel.

– All växtlighet dör inom en radie på en halv meter runt en golfboll, avslöjar Eriq.

Det är väldigt oroväckande och extremt onödigt ifall golfspelare roar sig med att skjuta bollar i sjön. De förstår antagligen inte att de är fulla av giftiga tungmetaller.

En stege till ytan

Rena Botten startade för att dykare oavsett dykvana ska träffas för att dyka, ha

Kanske kom man försent till återvinningsstationen och så åkte soporna i sjön istället. Dykarna hittar mycket konstigt på botten.

Både dykare och folk på land gör en stor insats med att ta upp skräpet från botten.

Däck är fulla av cancerframkallande ämnen och gifter.

trevligt och samtidigt göra en välgärning för havsmiljön. Bakom planeringen finns en grupp om fem personer, där Eriq ingår som initiativtagare. Projektet samarbetar med dykorganisationen Gue Sweden. Oceanic Tech bjuder på gas till dykarna. Håll Sverige Rent och Ursuit har skänkt lite grejer. Coop bjuder på fika och korv. Vaxholms kommun har ställt upp med Big Bag-säckar och tar hand om soporna efteråt.

– Men vi har hittills inte tagit emot pengar, säger Eriq.

Allt sker på ideell basis. Belöningen för volontärerna blir mer dykvana och rent samvete. Samt att få nya vänner och en fin dag utomhus.

Hittar Playstation

Dykarna har nu varit i en stund och börjar komma upp till ytan med sina »fynd«. Det första som plockas upp är – en stege. Sedan ett stort och tungt traktordäck, en snöskyffel, pantburkar, glasskärvor och en Playstation som någon tydligen tröttnat på.

– Det är typiskt sånt som folk tänkt slänga på sopstationen, men så har man

kanske kommit för sent och det var stängt. Då slänger man det i sjön istället, säger Eriq.

En dykare dyker upp vid ytan med ett trimplan som någon tycks ha tappat. Vi småpratar lite med Ronny Åkerman. Han är med för första gången och hittade eventet på Facebook. Ronny brukar köra raggarbil i vanliga fall (han gör skäl för sitt namn) och han har nyligen tagit sitt dykarcertifikat.

– Det är kul att dyka och man får mer erfarenhet, säger han och berättar sedan att han även kör lastbil och gillar att fiska.

Grumligt vatten

Ronny blir upprörd över folk som skräpar ner. Själv har han aldrig slängt skräp i havet. Men han kan slänga ut människor.

– Ser jag någon som slänger ut något från min bil, så slänger jag av folk, säger han med bestämd ton.

Ronny ska snart åka på dykresa till Malta med kompisen Peter Söderling som också är här och dyker idag.

Hur tyckte du att det var där nere?

– Det var grumligt, svarar Peter.

Kompisarna dyker ner igen för att

leta rätt på det tunga lastbilsdäcket.

Annette Jonasson har varit med förut och är en van dykare. Hon började med sporten redan 1995.

– Det var svårt att se vad som ligger på botten, säger hon.

Sonen Elias är med och hjälper till på land. Han verkar stortrivs bland alla vuxna. Som en sådan här dag är bra förebilder för framtidens unga generation. När vi samlas kring den grillade korven och har vår fikastund, pratar gänget bland annat om vart man gärna dyker nästa gång. Sandhamn. De skämtar om att hitta någon fin Rolexklocka. För allt som ligger på botten är ju inte sopor. Ibland hittar man någon öppnad champagneflaska också. Då kan väl dykarna fira efter väl förrättat arbete. Karma kan man kalla det.

Sara förklarar varför hon är här på sin lediga dag.

– Man känner att man bidrar. Och det är kul att träffa andra dykare, säger hon. 🐦

Mer info: www.guesweden.se/renabotten, www.facebook.com/renabottensverige

»Stoppade som korvar vandrade vi hem genom skogen. Hem till sjösidan. I ängslyckan stod ett par rådjur och sökte föda, snön hade klätt trädens grenar så att det såg ut som handknypplade brysselspetsar.«

fastlandssidan av ön låg flera båtar klara för avfärd. Vi, familjen från sjösidan av ön skulle få åka med Farbror Willes gamla »stänkadora«, en helöppen sex meters fiskeslup. I hålen på båtens reling för årtullar var facklor nedstuckna. De andra flytetygen var också smyckade med brinnande facklor.

Det var en fantastisk syn när båtarna i eskader med fladdrande bloss gav sig ut på fjärden. Dunkedunkedunk, glada röster. Nattvinden var kylig och nöp i näsa och kinder. Från andra sidan fjärden glänste det från hamnen och kyrkan var svävade upplyst på berget där ovanför. Alla ljus som brann, den stilla stämningen, doften av fuktigt ylle, tidig uppstigning och vindblåst färd till ottan, gjorde att många satt och småsov tills »det är en ros utsprungen« avbröt tuppluren.

Det var fortfarande mörkt när julottan var slut, och lite fruset att ge sig ut på sjön igen. Åter på ön bjöd en av fiskarhushållen kring båthamnen på julkalas. Oftast var det hos Kalle »kungen av skärgården« och hans maka som kalaset gick av stapeln.

En julfest i skärgården brukade börja med stark glögg för de vuxna, pepparkakor och andra mördegskakor. Och det skulle drickas och ätas rejält av det som bjöds. Annat vore fy skam! Klockan nio

»Tidigt kravlade man sig upp ur den goa sängvärmens och gav sig ut i juldagsmorgonens beckmörker. I hamnviken på fastlandssidan av ön låg flera båtar klara för avfärd.«

på morgonen! Efter glöggen bjöds man till bords och då kom julgäddan fram. Serverad med ägghack i skirat smör och en god giva nyreven pepparrot. Glöggen dracks även till detta. Och då skulle det ätas och drickas ännu mera. Sedan som kronan på verket sorundatårta med – observera äpplemos. Till tårtan serverades hemmagjord (helt och hållet) slänbärslikör och kaffe med grädde.

Stoppade som korvar vandrade vi hem genom skogen. Hem till sjösidan. I ängslyckan stod ett par rådjur och sökte föda, snön hade klätt trädens grenar så att det såg ut som handknypplade Brysselspetsar.

Tiden går och allt förändras. Lille Gubben, Kalle, Wille och alla de andra som bodde året runt i »Långa raden«. Fiskarna, trädgårdsmästar'n, postman-

nen och fyrvaktar'n – alla är de borta. Några fackelfärder till ottan eller julkalas med glögg och isgädda blir det inte längre. Husen och stugorna i »Långa raden« har blivit sommarstugor med soldäck och satellitantenner.

Men en julesed har vi gömt och inte glömt: Julgäddromröran. Rommen ifrån vintergädda blandas med finhackad rödlök och en snaps, några få korn av svartpeppar. Kyls och serveras med humanskäcke på julbordet. GOD JUL!

/ KRISTINA »TITTI« GNOSSPELIUS

BILDKONSTNÄR, KONSTHANTVERKÄRE OCH DESIGNER. Uppvuxen i Stockholm och dess skärgård. Bosatt och verksam i Trosa sedan 60-talet. Konstnärlig ledare på AB Lilla Paradiset.

Forsmarks Wårdshus

JULBORD 23/11–21/12

Julbord med "Så kan det låta" alla fredagar. Pris: 450 kr

V. 47 och 48 julbord endast fredag - söndag

Från 7/12 julbord alla dagar. Pris: 420 kr

V. 51 liten julbuffé lunch- och kvällsittning. Pris: 265 kr

Julbordsweekend. Pris: 2 270 kr. Boka på roslagen.se

(dubbelrum, julbord, frukost för två personer)

JULMARKNAD och
JULKONSERT 16/12

Välkomna! | Tel. 0173-501 00 | www.forsmarkswardshus.se

VAXHOLMS BED & BREAKFAST

ETT LITET HEMMA-HOS-HOTELL

Välkommen hem till oss,
i Vaxholms äldre villakvarter.

TRE RUM, INNERGÅRD, BUTIK & VÄXTHUS

Från första stund som du checkar in hos oss hoppas vi att du ska känna dig som hemma. Att du ska trivas i något av våra tre rum, sitta ner en stund framför brasan i Växthuset och njuta av lugnet.

Vi har öppet alla dagar, året runt.

Drottninggatan 7, Vaxholm +46 (0)703-725 333
vaxholmsbedandbreakfast.se

Tips! SPECIALPRISER FÖR GRUPPER

om 10 personer eller fler! Är ni
30 eller fler ingår buss i priset.

Begär kostnadsfri offert!

Dagskryssning

TILL ÅLAND

Ät gott och koppla av till våra
fantastiska kryssningsvärdar och
mycket annat nöje! Kom håg att
handla förmånliga godsaker i
vår fina butik till alla som blev
hemma på landbacken.

BUSS + BÅT + VILTBJÖRD

21/9–15/11 från **290:–**/person

BUSS + BÅT + JULBORD

16/11–23/12 från **320:–**/person

ECKERÖ € **LINJEN**

www.eckerolinjen.se • Tel. 0175-258 00

GULDSMEDERNA

Välkommen in i vår ateljé och låt oss förverkliga ditt drömsmycke

Posthusgatan 6 · 761 24 Norrtälje · Tel. 0176 156 56
www.guldsmederna.se #@guldsmederna

Pia Alm
Certifierad Inredare

0708-11 86 56
pia@indoorstylingdesign.se

INDOOR STYLING
&
DESIGN

Norrtälje »Roslagens huvudstad«

Namnet Norrtälje skrevs 1298 in Telgium samt 1409 Norra Tælgha. Detta har i doktrinen ansetts stå för ett med tälja besläktat namn på inbyggare: »deras som bor vid inskränningen«, med vilket avses »vid den långa viken«. Mitt igenom staden flyter Norrtäljeån. I hamnen ligger ångbåten S/S Norrtälje sedan 28 juli 1968. Båten levererades år 1900 och har trafikerat ett flertal sträckor bland annat till Åland. Idag är ångbåten en restaurang.

Visste du att Pensionat Granparken, Hotell Roslagen och Lilla Torget har varit inspelningsplatser för filmen »Ha ett underbart liv«?

VI KÖPER DITT GULD & SILVER & MYNT!

Bästa dagspris. Vi uppger alltid grampriset. Omarbeta gärna ditt guld och behåll värdet inom familjen. Handla tryggt – handla lokalt. Välkommen.

PORATHS GULD

Tullportsgatan 1, Norrtälje | Tel. 0176-101 62 | www.guld.net

Åtellets klassiska julbord
Även med en vegetarisk del

Julbord
fr 445 kr/pp
- med boende 1095 kr/pp

Nyårssupé
750 kr/pp
- med boende 1545 kr/pp

ÅTELLET
0176-700 450
info@atellet.se, www.atellet.se
SJÖTULLSGATAN 10, NORRTÄLJE

#atellennorrtälje
facebook.com/atellet

Contura 556T
Täljstenskamin
24.900kr
exkl. tillbehör

Contura

A+

Eldabutiken Norrtälje
Söderlinds Vedspisar

Storstensvägen 6 | tel. 0176-142 00
norrtälje@eldabutiken.se
Öppet: Mån-Tor 10-18 Fre 10-17 Lör 11-14

Som att resa i tiden – till Öregrund för 400 år sedan.

Boktips
Mystiskt
på Singö

Mord på Singö

För att förverkliga sin dröm köper den 62-åriga kriminalinspektören Solbritt Andersson och hennes man ett fritidshus på Singö i Roslagen. Av en granne får de höra talas om Singömordet som skett på den närbelägna marinbasen 1986, strax efter mordet på Olof Palme. Det här kan förstås Solbritt Andersson inte låta bli att rota i trots att hon har semester. »Singöspionen« är den första boken av tre där författarna Anders Gustafson och Johan Kant beskriver ön Singö i norra Roslagen. De andra två heter »Mordbrännaren« och »Sändebudet«. Som läsare får vi något extra vi som känner till miljöerna på Singö och Norrtälje. Det är där Solbritt försöker lösa gåtorna i de tre fristående böckerna. Att handlingarna är förlagda till en ö och under semestertid gör böckerna till perfekt sommarläsning som varar länge. Böckerna finns också som pocket, ljudbok och e-bok.

TITEL: Singöspionen
FÖRFATTARE: Anders Gustafson och Johan Kant
FÖRLAG: Bokfabriken ANTAL SIDOR: 468
CIRKAPRIS: 59 kr ISBN: 978 91 762 90156

TITEL: Singöspionen
FÖRFATTARE: Anders Gustafson och Johan Kant
FÖRLAG: Bokfabriken ANTAL SIDOR: 468
CIRKAPRIS: 59 kr ISBN: 978 91 762 90156

App med 1600-talets Öregrund

En ny app – *Augmented History Öregrund* lanseras nu. Med den kan man på plats gå runt och uppleva Öregrund under 1600-talet, tredimensionellt och i verklig storlek.

Appen är resultatet av ett samarbete mellan spelutvecklare, arkeologer och öregrundsbor. Appen har utvecklats av företaget DISIR Productions på uppdrag av Region Uppsala i samarbete med Visit Roslagen. Sedan tidigare finns appen *Augmented History Gamla Uppsala* som bygger på samma teknik.

KVARNUDDEN

JULBUFFÉ

1 – 2 december!

All information finns på vår hemsida kvarnudden.se eller Facebook-sida @[kafekvarnudden](https://www.facebook.com/kafekvarnudden)

Vi erbjuder endast förbokningar.
E-posta din förbokning till info@kvarnudden.se

VARMT VÄLKOMNA!

önskar Dolly med personal

www.kvarnudden.se 070-523 92 10

Vi bygger nytt i Älmsta
Roslagsskutan - centralt och modernt

Roslagsbostäder
- ett hem att längta till i Roslagen.

Vår bostadskö är kostnadsfri.
Börja samla poäng idag.

Läs mer på roslagsbostader.se

400 KOLBULLAR OCH 140 VETERANTRAKTORER

Veterantraktorns Dag
Färsna Gård
Lörd 10 aug 2019, 11-16

Åka hölass, defilering,
godisregn, servering.

www.veterantraktorklubben.nu

Intensivkurser

Fartygsbefäl klass VIII

April 2019. Trettonde året i

Rådmansö bygdegård, Gräddö

Fartygsbefäl klass VIII 6-7 april, 13-14 april

Säkerhetskurs för fiskare 12-13 april

Handhavande av snabba fartyg 15-18 april

Jörgen Emanuelsson
0705-90 13 87
je@kustens.se
www.kustens.se

KUSTENS.se
marina utbildningar

Trosas enda yrkesfiskare

Fisket har alltid varit viktigt för Trosa. Ända sedan hedenhöstid. Stadens så kallade »skärborgare« försörjde sig på fiske runt öarna. Idag finns EN yrkesfiskare i Trosa. Åke Bergdahl. Han kämpar på i en bransch som för en tynande tillvaro.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

En enstaka liten abborre har fastnat i nätet.

Trosas enda yrkesfiskare Åke
Bergdahl trivs att vara på sjön.

ASKHOLMA
NEPPE

Göran Cederqvist tar emot den ynka fångsten.

Den vackra fiskebåten NG 8 är ett pittoreskt inslag där hon ligger vid kaj, bara en stenkast från restaurang Fina Fisker som lyckosamma dagar serverar lokalt fiskad fisk. Även andra krogar i staden kan ha lokalproducerad fisk på menyn. Ibland.

– På 70-talet fanns det 15–20 fiskebåtar här i Trosa, berättar Åke Bergdahl, som vid sidan av fisket jobbar med olika byggprojekt i kommunen.

För tretton år sedan byggde han ett eget rökeri i Trosa Hamn men som idag är flyttat till ön Askholmen.

– Jag kom på att jag har ingen egen fisk och sökte fiskelicens, berättar han.

Fiskebåten Neppe hittade han på Gotland, där han fick köpa henne för en relativt billig peng. 125 000 kronor. Det är svårt att försörja sig på fiske nuförtiden och då kan man fynda en stadig fiskebåt i bra skick. Tack vare Åkes infall fick Trosa sin enda yrkesfiskare. Alltid något. Ibland när det är marknad eller på strömmingsdagen säljer man fisk direkt från båten. Det är populärt. Kunderna köar och trängs. Är man där försent riskerar man att bli utan.

– Då blir det nästan slagsmål, beskriver han.

Åke och hans besättning, vännerna Göran Cederqvist, Carl-Rikhard Carlenstierna och Gösta Knutas ses över en kaffe på Trosa Gästhamns kafé innan avfärd. Alla är klädda i självlysande kläder med reflexer och sitt eget namn på. Till det har de likadana svarta mössor med loggan NG 8. De är så välklädda och fina.

När vi har kastat loss och passerar Suckarnas bro trycker skepparen på tutan. Det är en liten rolig tradition. Om tutet ger fiskelycka eller ej återstår att se. I vanliga fall brukar besättningen gissa och skriva upp på varsin lapp vad dagens fångst kommer att bli. Lappen förblir hemlig tills man har facit i hand. Den som är närmast sanningen vinner äran. Men idag glömdes momentet bort.

I loggboken antecknas bland annat att vi sett en säl idag.

»Vilken är rekordfångsten?

– Det var för två år sedan. Då hade vi 200 meter lägg och fick 49 sik.«

Vilken är rekordfångsten?

– Det var för två år sedan. Då hade vi 200 meter lägg och fick 49 sik, berättar Åke.

Firar ni då? När det har gått bra.

– Ja, då unnar vi oss en trevlig afton, svarar han med ett leende.

Mätt och belåten säl

Gemenskapen i gänget går inte att ta miste på.

– Vi gör det här för att det är kul, förklarar Åke.

Tre-fyra dagar i veckan brukar de åka ut. För att lägga eller ta upp nät. Om vädret tillåter.

Går verksamheten runt?

– He, he. Neej, blir svaret. (Dum fråga kanske).

Det märks att alla ser fram mot en dag på sjön. Det ska bli spännande att se vilken fångst de nio »läggen« bjuder på. Alla hoppas på sik. Och dess rom. Med en båtshake tar man upp ett flöte och låter det långa nätet dras genom en rullande anordning. En tom kyllåda står bredvid beredd att ta emot sprattlande fisk. I det första »lägget« finns bara maneter. Och som för att retas dyker ett sälhuvud upp. Det är tur att den inte rapar och slickar sig om munnen. I van-

Gemenskapen går inte att ta miste på hos fiskebåten NG 8:s besättning. Fr v Göran Cederqvist, Carl Rikhard Carlenstierna, Gösta Knutas och Åke Bergdahl.

liga fall brukar besättningen ha med sig en sälbössa men inte idag. I loggboken görs en notering om att vi sett säl idag.

Sälår åter inte bara mycket fisk, de förstör också fiskarens nät. Eftersom sälstammen har ökat markant och är ett så pass stort bekymmer, får fiskarna 2 700 kronor per skjuten säl. Även skarvar åter mycket av det magra fiskebeståndet. Vi passerar en ö som ockuperats av de illa omtyckta fåglarna. Alla träden ser ut som döda vita skelett. Täckta av skarvens träck.

– En skarv äter tre-fyra kilo fisk om dagen. En fågel! säger Åke förskräckt.

Han tror att skarvarna till och med gör mer skada än sälen. Lösningen kanske kan vara att vi åter upp skarven. Det har tydligen experimenterats med att göra korb av skarvkött och det var visst åtbart.

Den bittra sanningen

Vi puttrar vidare i sakta mak till nästa nät. Och äntligen får vi se en fisk. Första siken. Och sedan en till. Det räcker ju knappast till någon sikfest. Men ändock. Även en torsk har fastnat i nätet och efter en lång stunds pillande får man loss den. En på tok för liten abborre kastas tillbaka i sjön.

Vilken är din favoritfisk?

– Abborrfilé med nystekta kantareller är oslagbart, tycker Åke.

Vad är det bästa med att fiska?

– Det är avkopplande. Jag tycker om att vara på sjön, svarar han.

Det är höst, vindstilla och helt ödsligt i skärgården så här års. Vi ser ett svanpar fridfullt guppa omkring. Solen tittar fram. Tystnaden avbryts av en (för besättningen okänd) fritidsbåt som susar förbi. Åke har åkt racerbåt i nästan hela sitt liv och han gillar snabba farter. Men idag åker vi i behagligt sakta mak. Båten gör 6 knop i marschfart. Vilket känns lagom. Samma hastighet i en bilko skulle inte kännas lika rogivande och skön.

Vi summerar dagens skörd. Fem sik. Plus någon flundra och en torsk samt skräpfisken hornsimpa. Och en liten strömming har fastnat trots för stora maskor. Fångsten är inget att ropa »hej« för. Lite deprimerande faktiskt. Riktigt use. Det sämsta resultatet på länge.

– Den bittra sanningen, som Åke kallar det.

– Ibland händer det att jag tänker »Nu skiter vi i det här« när det går så här dåligt men sen är man där igen och kan inte låta bli i alla fall, säger han.

Vi tar ner den svarta struten som signalerar att vi kör i yrkestrafik och puttrar tillbaka till Trosa. Vid Suckarnas bro hörs ett långt moloket TUUUT. Och en djup suck. 🐾

FAKTA:

BÅTEN ASKHOLMA TROSA, byggd på Gotland 1947
SKROV: Ek, plastat på utsidan
LÄNGD: 10,70 m **BREDD:** 4,05 m
VIKT: 11,4 ton
MOTOREFFEKT: 90 kW
DISTRIKTSBETECKNING: NG 8
SIGNAL: SFB-6651
BESÄTTNING: 2–3 man
FISKESSÄSONG: april–november
FÅNGSTPERIODER
HUVUDFÅNGSTER
April–juni:
 Strömming, sik, gädda, havsöring, lax
Juni–augusti:
 Abborre, sik, gädda, flundra, havsöring, lax
Augusti–november:
 Sik, flundra, havsöring, lax

NG 8 har ingen torskkvot men får landa torsk som bifångst med 10% av upptagen fångst.

**Välkommen in
JUL I ATELJÉN!**
Modellskepp
Fyrunderlägg
Skärgårdsmålningar
Pluntor
och andra trevliga julklappar

 Ateljé Lilla Paradiset
Östra Långg. 21, Trosa
Tel 0156 - 13753
www.lillapariset.com

Upplev Trosa
- året om

TROSA trosa.com

Trosa »Världens ände«

Trosa är känt som stad sedan 1300-talet och är därmed en av Sveriges äldsta städer. Eftersom landskapet runt ån är flackt, har landhöjningen resulterat i att havet dragit sig tillbaka och landarealen ökat. Staden låg från början cirka en halv mil inåt landet fram till slutet på 1500-talet. Redan i början av 1400-talet var Trosa en betydande handelsplats och stadsprivilegium erhöles år 1610 på den plats Trosa ligger idag.

Presentkort på en natt i trädhuset
- vilken julklapp!

Vandrarhem vid Trosavikens mynning
www.studiolagno.se
info@studiolagno.se

Vill du också ligga här?

Kontakta Josefin på
josefin@magasinskargard.se
eller 0709-701 901
så får du ett bra erbjudande.

magasinSKÄRGÅRD.
sinne/smak/äsvärtheter

Ett anrikt bageri

Välkommen och ta en
fika i den gamla fina
konditormiljön med
anor från 1800-talet.

Nilssons Bageri

Västra Långgat. 27 Trosa 0156-123 94
Måndag-fredag 08.30-18, lördag 10-16

Följetong Del 11

Omöjligt är ett hjärnspöke

AV Eva Kullgren

Resumé: Ensamseglaren Eva Kullgren och hennes segelbåt

Olina har seglat genom Europa, passerat Medelhavet och korsat Atlanten. En barndomsdröm hon förverkligar.

Nu får vi följa hennes eskapader och tankar från Amazonfloden och det indianska »flodfolket« i Brasilien.

Kryddat med historier om sex meter långa krokodiler.

En följetong ur Eva Kullgrens handgjorda bok »Omöjligt är ett hjärnspöke. Kanarieöarna-Puerto Rico«.

Amazonfloden är enorm, oftast ser man inte till stranden på andra sidan.

Floden liknar en stor sjö. Det finns gott om öar, till och med flytande öar och även de som stiger och sjunker i floden efter årstid. Olina har besökt en ö. Tidvattnet når långt upp i Amazonfloden och vid högvatten åkte vi in i en smal kanal mellan stora frodiga träd som bråkade med min mast. Vi lade till i ett utgrävt dike intill ett hus längs kanalstranden och där fick Olina bo under ett par veckor. Grisarna bökade kring kölen i lågvatten och under högvatten simmade ankorna vid friborden.

Det var meningen att jag skulle få fotlisterna reparerade men allt tog enormt lång tid och då jag såg snickaren arbeta så bestämde jag mig för att inte göra andra sidan. Det blev ganska snyggt men definitivt inte tätt och då jag seglade till Barbados läckte det in massor och hela den reparerade sidan blev dyblöt. Lite fick jag i alla fall gjort mellan alla nyfikna besökare som kom ombord för att kika lite närmare på Olina. Ingen hade varit på en segelbåt tidigare och till och med de vuxna satt förundrade och fnittrade. Salta madrasser och segel blev sköljda i floden och det blev äntligen lite ordning i Olina eftersom

alla onödiga prylar hittade nya ägare hos flodfolket. Det finns två sorters indianer. De som är integrerade i samhället och de som lever i reservat eller djupt in i regnskogen. Jag väljer att kalla de förstnämnda lite modernare indianer, för »flodfolket« eftersom det är ett mer beskrivande och passande ord. Flodfolket lever i och av floden. De är en del av florán och faunan. Ett brett brunt ansikte skyntar mellan palmbladen och ett par pigga svarta ögon betraktar mig. När jag vinnkar paddlar kvinnan blygt iväg och hennes långa svarta hår svallar som en flod över axlarna.

Här bor man på hus som vilar på pålar. Djuren går fria i leran och palmerna ger finfin skugga. Det finns inga bilar på de små öarna i floden. Barnen åker kanot till skolan och kanoter kommer lastade med varor, som flytande affärer. Brödkanoten, fiskkanoten, fruktkanoten och en dag kom skomakaren farandes i en kanot. Flodfolket lever gott i en underbar värld av fräscha smaker. Var dag åt jag min skål med acai, vilket är rena rama mineral- och vitaminbomben. Allt är mycket enkelt och ekologiskt. Återvinning gäller. Man gör leksaker av gamla plastflaskor och grisarna bökar under toalett och köksavlopp. En

generator genererar lite kvällsel om man vill läsa eller se på TV en stund, innan det är dags att krypa ner i hängmattan.

Amazonfloden är en otroligt mäktig flod. Jag tycker att den många gånger kan vara skrämmande. Starka strömmar för med sig stora stockar och man måste hela tiden vara på sin vakt. Där floden är som bredast är den ganska grund och det är klokt att gå nära strandkanterna. Det är lite som att segla längs en hög grön vägg. Vegetationen är frodig, träden växer till och med ute i floden. Ibland såg jag hur en båt gick rakt in eller ut ur denna gröna vägg. Det är fullt av små kanaler som leder in till sjöar och träsk.

Att segla uppför Amazonfloden utan motor skulle visa sig vara en omöjlighet. »Omöjligt är ett hjärnspöke«, tänkte jag och försökte skaffa mig en lift med ett fraktskepp upp till Manaus. »Sedan kan jag segla ner medströms«, var själva tanken men svår att genomföra. Jag fastnade i Belém under det att jag försökte skaffa lift. Till slut förstod jag att jag måste skaffa en motor, ge mig av mot strömmen och dessutom korsa Brevessundet som är fullt av pirater, om jag ville se mer av regnskogen. Det var inte lätt att få ihop pengar, det fanns inga andra båtar att sälja böcker till och mina försök att skaffa massagekunder att försörja mig på var fruktlösa. Portugisiskan lossnade förvånansvärt fort, så jag vågade mig på ett föredrag och sedan liksom rullade det in pengar till min motor. Jag fick till och med pengar av främmande människor. Olina fick en »rabetan« av märket Branco monterad på babords sida. Det är en snurra med en lång axel som alla har på sina kanoter. Rabetan ser ut lite som en gräsklippare och jag tror egentligen att motorn ursprungligen inte är tänkt för marint bruk, men den fungerar alldeles utmärkt här och ser lustig ut på Olina. Till slut kom jag iväg och det var nervöst på grund av kriminaliteten men jag hade en väl utarbetad plan med trygga platser och väl kalkylerade tidvatten som jag följde till punkt och pricka. Jag hann till utkanten av de mest piratfrekventerade farvattnen, innan jag fick lift med en supersympatisk pråm. Olina surrades fast på pråmens långsida, sedan satt jag

Att försöka segla uppför
Amazonfloden utan motor
blev övermäktigt.

»Amazonfloden är en otroligt mäktig flod. Jag tycker att den många gånger kan vara skrämmande. Det är lite som att segla längs en hög grön vägg. Vegetationen är frodig, träden växer till och med ute i floden. Ibland såg jag hur en båt gick rakt in eller ut ur denna gröna vägg. Det är fullt av små kanaler som leder in till sjöar och träsk.«

Alter do Chao ligger på en tio-i-topplista över världens vackraste stränder.

och slappade i luftkonditioneringen med trevligt sällskap och god mat. Problemet med piraterna var löst innan det hade börjat. Vem sade att det var omöjligt?

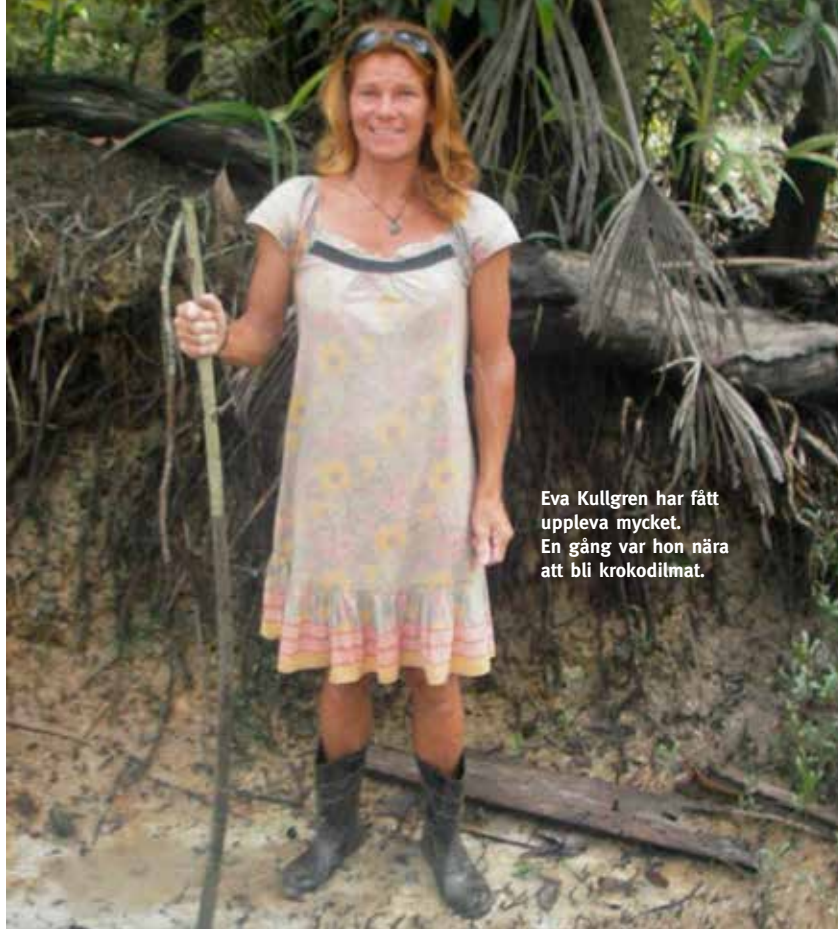
I närheten av Santarém blev jag avsläppt. Santarém är en förtjusande liten stad mittemellan Amazonfloden och floden Tapajos. Mötet mellan dessa två floder är ett intressant fenomen för att det är en knivskarp linje som skiljer dem åt. På den norra sidan är vattnet brunt och på den södra kristallklart. I Belém hade jag fått lite kontakter att ringa upp. Det skulle visa sig vara mycket bra. Jag träffade genast ett supertrevligt gäng som hjälpte mig att skaffa flera föredrag och tog ut mig på utflykter.

I Santarém hade jag lite att göra innan resan kunde fortsätta och det tog tid. »Ordning och utveckling« står det på Brasiliens flagga men någon vidare ordning är det inte och utvecklingen är väl relativt mot tidigare tillstånd i landet, det vill säga troligen kaos. När jag reste in i landet fick jag följande information av grabbarna på immigrationsmyndigheten. »Vi stämplar 90 dagar nu, sedan kan du förlänga med 90 dagar till«. När jag skulle förlänga mitt uppehåll fick jag nyheten att man under en 180 dagars period har rätt att vistas totalt 90 dagar i landet. Myndigheterna i Belém hade gett mig fel info. Nu hade jag sex dagar på mig att lämna landet och måste stanna 90 dagar

utomlands innan jag fick återvända. I Brasilien har de en skön inställning till problem, de söker lösningar för att alla problem har en lösning. Finns det ingen lösning kan det heller inte finnas något problem. Efter många tröttsamma vändor så fick jag förlängt med 80 dagar.

Min »rabeta« hade gått sönder. Höljet till propelleraxeln var av järn och satt intryckt i ett nav av aluminium, nu hade skiten gått av och det gick inte att svetsa samman dessa två material. På grund av den häftiga vibrationen som uppstod gick även avgasrör med ljuddämpare av. Det satt fastskruvat i ett millimetertunt bleck. Lågor slog upp väldigt nära bensintanken. Det borde inte vara något som helst problem att få det åtgärdat med garantin. Dessvärre verkade ingen veta vad ordet »garanti« innebär och jag fick betala reparationen själv. Under tiden i Santarém tog jag ett viktigt beslut, nämligen att inte fortsätta uppför Amazonfloden utan gå vidare in på Tapajos istället.

En morgon seglade jag vidare till Alter do Chao och kom fram lagom till lunch. Av en ren tillfällighet hade några vänner åkt till Alter och skulle precis äta lunch, då de såg mig komma inseglandes. De skickade genast en kanot med en inbjudan och jag blev presenterad för en massa trevligt folk. Någon har gjort en tio-i-topplista över världens vackraste stränder och Alterdo-Chao är med i ligan. »Eva« hittade efter

Eva Kullgren har fått uppleva mycket. En gång var hon nära att bli krokodilmat.

»Stränderna stiger och sjunker i floden. Det är mer än fyra meters nivåskillnad mellan hög- och lågvatten ... «

fyra års seglande äntligen till Paradiset. Det här paradiset lider av ett Atlantis syndrom. Stränderna stiger och sjunker i floden. Det är mer än fyra meters nivåskillnad mellan hög- och lågvatten och vattnet hade precis börjat sjunka då jag kom dit.

Jag lyckades skaffa kartor, samla massor av information och sedan seglade jag upp och nerför floden Tapajos. Ett fantastiskt äventyr på en makalös vacker flod. Helt enkelt enastående. Ingenting som jag tidigare skådat kommer i närheten. Att läsa ett sjökort där verkligheten genomgår en ständig förändring är en utmaning. Att urskilja de sömniga små byarna i skuggan av träden var svårt. Jag tappade ideligen bort mig men det spelade egentligen ingen roll för jag visste ju var jag var. I Trädkungens rike.

Ibland tyckte jag att floden flöt som en elegant drottning, dansandes genom landskapet. Träden kom för mig som ståtliga kungar som gav sig ut i vattnet för att

bjuda upp sin drottning. Träden växer nämligen i floden under högvatten och står på stranden under lågvatten. Den mäktigaste trädskogen som jag mötte hette Vovó (morfar) och var ungefär 750 år gammal. Vovó är av trädstammen Sumauma och är lite av en person som man kan sitta invid och känna en trygghet och samhörighet med. Det finns ett elakt träd också, Apui. Det klättrar runt andra träd och kramar dem till döds. Man säger att de får dödsströmmen. Jag ryser när jag tänker på att detta kan hända Vovó. Det utvinns undergörande oljor ur vissa träd och man kan koka malarie på Kininträdets bark. Det är en oerhörd variation på träden i regnskogsblandskog. Alla tycks ha en viktig uppgift att uppfylla. Det mest kända trädet är dock gummiträdet »trädet som gräter«, det används till latexproduktion.

En del träd går en hemsk död till mötes då de skövlas för att lämna plats åt

sojaplantagen. Här odlas enorma mängder transsoja till vegetarianernas snabbmatsbiffar och djurfoder. Amazonas kallas »världens lunga« och det är trist att se och läsa om hur de multinationella företagen får tillstånd att såga ner allas vår lunga, medan miljövännere och indianer hjälplöst ser på.

På vägen uppför floden stannade jag i de små byarna längs stränderna. Det mest spännande som hände var att jag höll på att bli uppäten av krokodiler ... Olina hittade en fin ankring mellan två sandtungor med träd som gick ut i floden. Där vi låg perfekt med härlig skugga. Jag var i ett desperat behov av ett dopp och lite lat för att sjösätta jollen, så jag packade ner en klänning plus en tom petflaska i den vattentäta sjösäcken och simmade in till stranden. I byn hittade jag en brunn att hämta vatten vid och blev bjuden på middag. Det hann bli mörkt innan jag skulle simma ut till Olina igen. »Nej, du kan inte simma ut nu!« sade de och såg helt förskräckta ut. När jag stolt visade mina armmuskler var det någon som tog mig i handen och vi gick ner till stranden. Han hade en ficklampa som han lös med i strandbrynet mellan träden. Krokodiler. Deras röda ögon glänste i lampskenet och vi räknade till sex stycken krokodiler som låg och väntade på att få smaska i sig en »gringa«. Jag fick skjuts ut till Olina i en kanot och en lektion i hur det ser ut där krokodilerna bor. På dagarna ligger krokodilerna och latar sig, så det är helt okej att bada då.

I de små byarna berättade jag sedan »min historia« om krokodilerna och fick i utbyte höra massor av historier om krokodiler, några av dem vill jag relatera till här:

Jättekrokodilen – Jacaré azul

I en Mundurukuby berättade en kvinna hur hennes son då han skulle jaga krokodil hamnat ovanpå en enormt stor krokodil. I mörkret, man jagar dem bara i nymåne, hade han inte uppfattat hur stor den var och det uppstod en kamp mellan liv och död. Pojken hade precis blivit avkastad i samma ögonblick som hennes

Det florerar många spännande krokodilhistorier.

»Krokodiler. Deras röda ögon glänste i lampskenet och vi räknade till sex stycken krokodiler som låg och väntade ... «

man kom till undsättning och lyckades sticka in kniven mellan ögonen på den. Krokodilen var så tung att hela byns män hjälptes åt att dra upp den på stranden. Hur stor var då krokodilen ville jag veta. Jo, fyra man lång. Indianerna är rätt småväxta och enligt mina beräkningar var den cirka sex meter lång. Det är mycket ovanligt med så stora krokodiler runt Tapajos och pojken hade gett sig på den av misstag. Åt ni upp krokodilen ville jag veta. Nej, vi sålde den till en man av tyskt ursprung från en »facienda« i närheten.

Ett par dagar senare träffade jag en man i en affär där jag satt och drack kaffe berättades min krokodilhistoria. Mannen berättade då sin historia för mig. En natt hade han sett döden i vitögat, en jättekrokodil hade kommit uppför ett vattendrag till »faciendan« som han ägde. Krokodilen hade redan tagit flera höns och han gav sig av för att skjuta den. Plötsligt när han var bara ett par meter ifrån den, hade han fått syn på dess röda ögon och skjutit mitemellan ögonen precis i sista stund. Bara en sekund till och han hade blivit krokodilmat. Vad gjorde du med krokodilen? ville jag veta. Jag har sparat skinnet sade han. Den var lite över sex meter lång och en ovanlig typ fick jag veta. Jag fick gärna följa med honom till »faciendan« och fotografera den om jag ville. Mannen ville hela tiden öva tyska med mig, han var

nämigen av tyskt ursprung och det var oerhört tröttsamt att prata med honom. Jag berättade inte att jag visste att indianerna sålt en krokodil till honom. Det hade varit pinsamt.

Halva kroppen i vigd jord

Far och två söner var ute och tog upp räkburar. En av burarna hade lossnat och fastnat lite längre in i buskaget, så en pojke hoppade i för att ta loss den. Han var precis bredvid kanoten då pappan och brodern såg ett krokodilgap öppna sig. De försökte att dra upp honom men krokodilen hann hugga hans ben. Det var bara pojkens överkropp kvar. Han avled direkt. Det var en stor sorg för modern som aldrig riktigt kom över att bara halva kroppen kom i vigd jord.

Det var alltid bra att ha något att prata om som också människorna i byarna förstod. Jag fick många besök på Olina. Alla ville beundra henne och jag bjöd på mycket kaffe och cream crackers (folket gillar sött kaffe, jag gjorde av med tre kilo socker). I början försökte jag att berätta om min resa men jag märkte snart att de ingenting förstod. Sverige, Medelhavet och Atlanten är avlägset och ofattbart, men då jag berättade om mina äventyr längs floden så var de med på noterna. I de lite större städerna som Itaituba träffade jag utbildade människor. Bland annat en helt

fantastisk kvinna, Adriana som liksom adopterade mig och visade mig runt. Visst var det spännande att träffa indianer och se hur de lever, men efter ett par dagar tar liksom konversationen slut och man lever mer sida vid sida i ett tyst samförstånd och harmoni. Jag fick massor av tips om fiske och drog sedan flera fina fiskar på vägen nerför floden. Indianerna gillar små presenter och blev riktigt förtjusta över ett gammalt picknick-ankare, lite tyger, en hålslev som de hade vansinnigt roligt åt och lite annat smått och gott som jag gav dem. Det var fruktansvärt sorgligt att se hur det byggs vattenkraftverk kring floden och hur indianerna kämpar för att behålla sina byar, men hela tiden förvisas längre och längre bort från floden som de lever av. Jag funderade ett tag på att avbryta seglingen för att bli miljökämpe istället. Moder Jord lever och kan fortfarande räddas. Vem sade att det är omöjligt.

Olina är den första segelbåt som nått så långt som till Sao Luis do Tapajos. Jag frågade den äldsta i indianstammen Munduruku och den kvinnan hade aldrig tidigare sett en segelbåt. Olina hade satt ett rekord. En dag när vi satt och pratade så hade hon en bebis i sin famn. Hennes barnbarns barnbarn. Jag frågade hur gammal hon var, men det kom hon inte ihåg. En pojke som gick i skolan berättade att han hade räknat ut hennes ålder. »Hon måste vara mellan 75 och 100 år gammal«, sade han. Jag gillade den kalkylen. Hädanefter om någon frågar om min ålder ska jag säga mellan 30 och 55 år.

En annan upplevelse var Ayahuasca. Jag funderade länge över om jag verkligen skulle dela med mig av mina erfarenheter eftersom jag kanske kan framstå som en knarkare men jag tar risken och kopierar in en liten artikel som jag har skrivit ... Läs den spännande fortsättningen i nästa nummer som kommer ut i mars. 🐉

FAKTA: Eva Kullgren växte upp i Stockholm men har rest en hel del. Hon är mor till två barn och nu även mormor och farmor. Sommaren 2010 startade hon sig ensamsegling på en gammal vacker 28 fots segelbåt vid namn Olina. I hennes första bok beskriver hon seglatsen från Stockholm till Kanarieöarna. I denna bok berättar hon om sina äventyr på Atlanten, Amazonfloden och i Karibien. Vill du boka Eva som föreläsare? Kontakta henne på eva7seas@yahoo.se eller 070-835 43 01.

»Lite fick jag i alla fall gjort mellan alla nyfikna besökare som kom ombord för att kika lite närmare på Olina. Ingen hade varit på en segelbåt tidigare och till och med de vuxna satt förundrade och fnittrade.«

Två kulturer möts. Kanske det närmaste Sverige den brasilianske pojken kommer att komma.

Evas segelbåt Olina väckte förtjusning. På Amazonfloden brukar man främst se kanoter.

Kvinnan bakom Stormskärs-Maja

Hon erhöll litterära priser, blev frimärke och fikade med presidenter. Hennes hem är ett museum. Bakom hennes framgång låg romanerna om Stormskärs-Maja. Skärgårdstösen som levde under 1800-talet. Älskad av många. Skapad av Anni Blomqvist. **TEXT:** Josefin Ekberg

FÖRFATTAREN, FÖRLÄT, BERÄTTAREN (som hon själv blygsamt ville titulera sig) Anni Blomqvist föddes 1909, äldst i en syskonskara om tio barn i ett litet fiskehemman på ön Simskåla i Ålands skärgård. Barnen fick tidigt hjälpa till med hushållssysslorna. Trots det blev barndomen lycklig. Anni gick fyra år i folkskola och älskade att skriva från tidig ålder. Hennes förmåga att uttrycka sig fick näring av alla skoluppsatser hon skrev.

Efter skolan gick hon en kurs i sömnad. Hon gifte sig med sjömannen Valter. Familjen levde på fraktsegling, småbruk och senare laxfiske. Annis författarkarriär började med att hon skrev en novell. Novellen vann ett litterärt pris i hemlandet och tävlade även internationellt, där den kom sjua. Boken gav mersmak. 1967 kom hennes första roman. Den självbiografiska »I stormens spår«. Året därpå »Vägen till Stormskäret«. Förebilden till huvudpersonen var Annis egen farfars syster Maria Mickelsdotter.

Det blev till slut fem romaner om Stormskärs-Maja. Böckerna bygger i mångt och mycket på sanna händelser. Muntligt berättade från generation till generation. Läsarna får lära känna Maja från liten flicka på gården Vestergårds på Simskåla till vuxen ålder som torparhustru. Handlingen kretsar kring hennes liv och vedermödor på Stormskäret, verklighetens Väderskår norr om Vårdö.

Böckerna skildrar dåtidens patriarkala ordning och utsatthet men också kvinnokulturen, gudstron och kärleken. Om det slitsamma och tuffa vardagslivet med att leva på fiske och självhushåll i skärgården under 1800-talet. Under 1970-talet filmatiserades sviten om Stormskärs-Maja och blev en mycket populär tv-serie. Filmteamet valde lokala amatörskådespelare till rollerna, efter önskemål från Anni.

Anni Blomqvist blev vida berömd för sina skildringar. Anni fick själv erfara det hårda skär-

gårdslivet. Med råge. Både hennes make och två söner drunknade ute till havs. Två tvillingdöttrar hade redan dött i späda ålder. Anni blev till slut ensam kvar men överlevde sorgerna. I en av böckerna skriver hon: »Det har gällt att gå framåt i stormens spår, att i fortsättningen bära livet vidare, som en förpliktelse mot dem som havet tagit och behållit i sin famn«. Hon hade tryggheten av en stark tro på Gud. Och skrivandet gav säkert styrka.

Skrivklådan fortsatte hela livet. Det blev både böcker, insändare och krönikor genom åren. I tidningen Åland hade hon en egen kolumn »Brev från havsbandet«. Anni var också politiskt engagerad. Bland annat kämpade hon för elektricitet ut till öarna och bättre kommunikationer. Hennes starka samhällsengagemang ledde så småningom till att hon ställde upp i landstingsvalet.

Anni avled 81 år gammal 1990. De sista åren av Annis liv led hon av svår allergi och lämnade inte sitt hem. Gäster fick komma ut till henne för att träffas. Hon upprätthöll kontakten med vänner och bekanta genom livlig brevväxling. Hennes sista bok blev »Havet finns inte mer«. En minnesbok över yngste sonen Bengt, som liksom sin far och storebror omkom ute till havs. Annis liv och erfarenheter har gjort tydligt avtryck i historien. Än idag kommer busslaster med besökare till hennes skrivarhem och museum i Simskåla.

Genom åren har många haft nöjet att hälsa på hemma hos Anni. Både journalister, turister och fans. Till och med presidenterna Kekkonen och Koivisto. Då förstår man vilken celebritet hon var. Nästan så att hon kan kallas »Ålands egen Astrid Lindgren«. Fast då kanske Anni vänder sig i graven. Hon var ju bara en enkel »berättare«. Av rang dock. En erkänt duktig författare och med bestämda politiska åsikter. Precis som Astrid. Kanske hon inte skulle ha något emot liknelsen ändå. Måhända till och med känna lite stolthet.

Bildtext

FAKTA:

Museet och skrifvarhemmet Strömmen i Simskäla öppnas vid förbokning under tiden 15 maj–31 augusti. Kontakta Bo Ahlnäs eller Ann-Gerd Steinby på +358 457 344 53 83. Ann-Gerd Steinby har skrivit biografierna Stormskärets Anni och Anni Blomqvist: Stormskärs-Majas skapare. Den sistnämnde tillsammans med A-C Waller. Anni Blomqvists hem förvaltas och drivs idag av Ålands kulturstiftelse. Enligt Annis önskan instiftades en minnesfond ur vilken det årligen dela ut stipendier till författare och forskare som skriver om skärgården eller Åland i övrigt.
KURIOSA: Den kända åländska författaren Sally Salminen var Anni Blomqvists syssling.

FOTO: OMSLAG FRÅN BIOGRAFIEN »STORMSKÄRETS ANNI« AV ANN-GERD STEINBY.

PLANERA I TID!
2019 års almanackor
finns nu att köpa här.
Julpyssel och pynt innan
tomten kommer.

VÄLKOMMEN
TILL TRIVSAMMA

PAPPERSSTUGAN

NORRTÄLJEV 3
ÄLMSTA 0176-523 69

VI ÄR ÄVEN OMBUD FÖR SYSTEMBOLAGET
TEL 0176-500 57

ICA VÄDDÖ
Supermarket 0176-778 80

**VI HAR ÖPPET 8-21
ALLA DAGAR**

Välkommen!

Vaddö »Här trivs man«

Vaddö (Wäddö) är den norra delen av en ö i norra Roslagen (i Norrtälje kommun) och ligger cirka 10 mil norr om Stockholm. Vaddö räknas tillsammans med den södra delen av ön, som går under namnet Björkö, som Sveriges till storleken sjunde största ö. I söder övergår Vaddö till Barnens Ö och Björkö och i norr finns broförbindelse till Fogdö och Singö. Från Grisslehamn går färjor till och från Åland. Ön har cirka 3 000 permanentbostäder och drygt 8 000 fritidshus. Näringslivet på ön är beroende av sommarturismen. Många hantverkare arbetar som egna företagare.

ROSLAGENS SJÖFARTSMUSEUM
Älmsta Vaddö

Museum (550 m²) med rika samlingar från
Roslagens sjöfart under gången tid
Beläget på Kaplansbacken
Egen brygga vid Vaddö kanal

ÖPPETTIDER:
1 juni to 31 augusti kl 10.00 – 16.00
Midsommarafton stängt
Extra öppethållande för grupper efter
överenskommelse

Telefon 0176-502 59
www.sjofartsmuseet.se
Försäljning av kaffe, läsk, bröd och glass

SALNÖ GÅRD
ETT SKÄRGÅRDSHEMMAN I ROSLAGEN

Konferens • Möten • Fest • Logi

TEL: 0176-93130

INFO@SALNOGARD.SE WWW.SALNOGARD.SE

0176-525 12
info@sirpercys.se
www.sirpercys.se

**Spännande & traditionell
mat med skärgårdskänsla**

Olika bufféer • Bröllopsmenyer • Företagsfester
Glas & porslin • Bord & stolar

Ni ordnar festen – vi ordnar resten

**Utbildning & framtid
i hjärtat av Roslagen**

- Hälsopedagog+
- Allmän kurs
- Lärarassistent

www.vaddo.fhsk.se

W

FOTO: MARC WEIMANN

Kulturmärkta m/s Västan blir första Waxholmsbåten som kopplas in på Stockholms fjärrvärmenät.

Ny bok om Dalarö

Bo Tilliander har ännu en gång lättat på sina sparade skatter och låter oss veta ännu mer hur det var på 40- och 50-talet i Dalarö med omgivningar. Bo berättar bland annat om sommargäster, vrak och hur det var att åka till Stockholm första gången och möta »ljuset«, det vill säga elektrifieringen. Naturligtvis finns vardagliga skildringar om dalarölivet också nämnda. Boken är rikt illustrerad med Bo Tillianders naivistiska tavlor med målningar

från förr. Dessa speciellt värdefulla nu när Dalarö genomgår så stora förnyelser i form av nybyggnationer. Rekommenderas alla dalaröboende och intressenter men också för den

som vill veta något om livet i ett högst levande skärgårdssamhälle på 1940- och 1950-talet. /Hans Brandt

TITEL: Bo Tillianders Dalarö
TEXT OCH ILLUSTRATION: Bo Tilliander
FÖRLAG: Balkong, www.balkongforlag.se
ANTAL SIDOR: 96 **CIRKAPRIS:** 200 kr
ISBN: 978-91-87553-32-5

Waxholmsbåt kopplas till fjärrvärme

Den här hösten och vintern kopplas Waxholmsbolagets båt m/s Västan in på Stockholms fjärrvärmenät. Det är ett pilotprojekt som ska utvärderas och utvecklas. Framöver finns tankar på att koppla in alla Waxholmsbolagets båtar som ligger vid Strömkajen. Detta skulle innebära en stor miljövinst då man slipper använda olje- eller elpanna för att värma båtarna, då de ligger vid kaj om vintern. Bakom projektet står energibolaget Stockholm Exergi i samarbete med Waxholmsbolaget och Stockholms Hamnar.

Drömplatsen för sjöbusar & landkrabbor

Härlig utsikt över Mysingen och endast några minuters promenad till Nynäshamn centrum och havet.

08-520 111 20 • info@skargardshotellet.com
 www.skargardshotellet.com

08-542 474 00 www.svartsonorra.se

Vi kan södra skärgården

DALARÖ
 skärgårdsförmedling

Specialister på fastigheter i Stockholms södra skärgård
 08-501 518 80, www.dalaroskargard.se

Tandproblem?
Vi hjälper dig!

Ansluten till Försäkringskassan
 Över 6 000 behandlade implantatpatienter.

Välkomna!

Mats Thomsson Leg tandläkare SPEC KÄKKIRURGI
 Stefan Graf Leg tandläkare MASTER OF IMPLANTOLOGY

Mats Thomsson

TEL 08-540 881 00
 www.teamthomsson.se
 Furmans väg 29, Johannelunds Gärd, Åkersberga
 Roslagsbanan hållplats Åkers Runö

NAMN: Per-Anders Pia Hedberg

ÅLDER: 67 år

BOR: Gräddö, Rådmansö

YRKE: Pensionär och vd på Hedberg Marin. Håller bl.a Fartygs- och Maskinbefälskurser Kl 8

UTBILDNING: Ingenjörsexamen från Chalmers, båtbyggarutbildning mm.

FAMILJ: Fyra vuxna barn och flickvän

INTRESSEN: Oh, de är många. Vin, kvinnor och sång, ha, ha. Segling, dans, aerobics, tennis.

FAKTA:

Transvestit är en person som ibland eller alltid använder det motsatta könets attribut som kläder, röstläge och kroppsspråk. Det kan vara en man som klär sig med som kvinna, eller lika väl en kvinna som använder manliga attribut. Transvestism har inget med sexuell läggning att göra. Det finns hetero-, homo-, bi- eller asexuella, precis som hos övriga befolkningen.

Vill du boka föreläsning med Pelle-Pia? Kontakta honom på info@hedbergmarin.com

Pelle-Pia klev ut ur garderoben

Alla tycks gilla Pelle-Pia Hedberg. Gräddös egen transvestit. Han klär sig gärna i klänning och örhängen. Den forna höjdaren vinner respekt oavsett yttre attribut. Om inte för sin maskulinitet (eller femininitet) så för sitt mod.

TEXT O FOTO: Josefin Ekberg

Han är klädd i figurnära klänning och med glittrande örhängen. Stolt. Med huvudet högt och hårlockar som fladdrar. Pelle-Pia är lite av en kändis på byn och i offentligheten. Inte bara för att han sticker ut och bryter normer. Han har blivit intervjuad i morgonsoffor och varit huvudperson i en radiodokumentär. Det har skrivits artiklar om honom och många har sett Pelle-Pia som den lyckliga tågresenären och transpersonen i TV-reklamen för SJ.

Men få känner honom på djupet. Vem är han egentligen, bakom de kvinnliga uttrycken? Denna framgångsrika, äventyrslystna och modiga person. Fyrabarnspappan som seglat på världshaven med sin familj, drivit båtvarv och varit sverigechef för ett marint försäkringsbolag. Denna »duktiga man« som sedan barnsdomen velat klä sig kvinnligt och som i hemlighet gjorde det, tills han för femton år sedan »kom ut ur garderoben«.

Vem är du? Hur skulle du beskriva dig själv?

– Kanske en spillevink, svarar Pelle-Pia med ett spjuveraktigt leende och fortsätter:

– Jag är en visionär och gillar att hitta på saker. Starta projekt och sedan vill jag gå vidare när jag ser att det funkar.

När blev du transperson?

– Det var redan när jag låg i mammas

mage. Embryot blev troligen påverkat av en stor dos östrogen i ett tidigt fosterstadium, idag är det en vedertagen uppfattning att könsidentitet med all sannolikhet är biologiskt präglad. Jag kan inte själv se det på något annat sätt, det bara är så här, och jag känner att jag inte kan göra något åt det.

Första gången han klädde sig som en flicka, det var när han som sexåring i smyg provade sin systers baddräkt. Det var en kittlande känsla och jag kände att det var något som var helt rätt. Själv använde han inga egna badkläder vid den åldern och han badade alltid naken.

Var du lite avundsjuk på din syster?

– Ja, förmodligen, svarar han.

Hans syster är fyra år äldre. De bor grannar idag och har en fin syskonrelation.

En fundersam tanke, jag frågar honom

om han kanske kan ha varit kvinna i ett tidigare liv, men det avfärdar han snabbt.

– Jag tror inte på själavandring. Jag står med båda fötterna på jorden, säger han å det bestämdaste.

Trots hans svar kan jag inte motstå lusten att kasta ut nästa fråga:

Vilket stjärntecken är du?

– Tvilling.

I astrologins värld betyder ju det att han är av dubbel natur och kan vara motsägelsefull. Såklart.

Bemöts som kvinna

Något som, för en oinitierad, kan tyckas förbryllande är att en »privilegierad man« frivilligt kan utsätta sig för den sämre respekt det motsatta könet, kvinnan får. Bli nonchalerad och inte lyssnad till. Pelle-Pia har upplevt båda sidorna och menar bland annat att vi bör tänka noga på hur vi uppfostrar våra barn. Och inse hur viktigt det är att respektera och lyssna på varandra.

– Varken män eller kvinnor är medvetna om hur vi behandlar varann, säger han och berättar om ett möte, när han nyligen kommit ut som kvinna och var den mest sakkunniga i ämnet som diskuterades. Trots det tog ingen notis om

»Varken män eller kvinnor är medvetna om hur vi behandlar varann, säger han och berättar om ett möte, när han nyligen kommit ut som kvinna och var den mest sakkunniga i ämnet som diskuterades. Trots det tog ingen notis om honom och det han sade.«

I TV-reklamen för SJ får vi se Pelle-Pia förvandlas till den person han trivs att vara.

FOTO: SIS REKLAMFILM

honom och det han sade. Pelle Pia, liksom de andra kvinnorna i sällskapet, blev ständigt avbruten av männen och tystnade till slut och iakttog istället det som skedde.

– Det var en chockupplevelse för mig. Hade jag också varit så förut?, frågade han sig.

När jag blev intervjuad av Malou von Sivers i TV kommenterade hon historien med »Välkommen in i klubben«.

Man kan tycka att alla män borde prova på att vara »kvinna« för en dag och få erfara vad kvinnor klagat på när de känner sig förtryckta eller negligerade.

Är du feminist?

– Ja det hoppas och tror jag, svarar han.

Hur är det att gå på nattklubb klädd som kvinna? Råkar du ut för män som stöter på dig?

– Det är lite speciellt. Där är det många som raggat på mig. Både tjejer och killar, säger han.

Pelle-Pia avslöjar att han inte planerar

någon könskorrigering operation.

– Det är klart att det skulle innebära en extra dimension att ha en kvinnligare kropp, men jag har inget livsviktigt behov av det, säger han.

– Men jag kan drömma om att vara född som tjej. Med feminin kropp, bredare höfter och fylliga bröst och så vidare, tillägger han.

Kan du tänka dig att vara gravid och gå igenom en förlossning?

– Ja, det skulle vara fantastiskt, tycker han men tillägger att det säkert också kan innebära en massa problem av olika slag.

Klädsnobb

Att vara transvestit – handlar det främst om mode och kläder? Att känna sig fin? Eller finns det djupare känslor, en längtan att bekräfta personlighetsdrag som är förknippat med typiskt kvinnliga egenskaper? Pelle-Pia tycker att han var

macho i sina yngre dagar. Men inte nu längre.

– Jag var mer tävlingsmänniska och resultatintriktad då, säger han.

Hans flickvän Line Riseld vill inte riktigt hålla med om att hennes pojkvän bejaktar sina kvinnliga sidor fullt ut. I hennes ögon är han fortfarande rätt manlig.

Är du fåfång?

– Säkert men jag försöker låta bli, svarar han.

Vilket måste vara svårt då han älskar att shoppa kläder.

– Han har gärna med sig 50 plagg i provhytten, inflikar Line och ler.

Faktum är att Pelle-Pia har en garderob, eller rättare sagt en walk-in-closet, som kan göra många kvinnor (och förvisso män) gröna av avund. Där hänger hundratals klänningar och kjolar. Ibland delar paret kläder med varandra. Det finns inga manliga kläder kvar. De är utrensade. Allt utom ett par röda chinos.

– Jag ska skaffa en röd kjol istället, säger han och förklarar varför han har sparat byxorna.

Den röda färgen signalerar i seglar-kretsar att man har seglat över Atlanten. Vilket Pelle-Pia har gjort tre gånger hittills. Han berättar att han var lite av ett modelejon redan i tonåren och klädde sig i för den tiden hippa kriterstrecksrändiga och fiskbensmönstrade byxor. Och stack redan då ut lite i mängden i lilla Norrtälje, där han växte upp som barn.

Pelle-Pia kallar sig för »lesbisk transvestit«. Han är man och hetero som vill identifiera sig som kvinna. Nuförtiden utan att någon som helst skam. Allt för länge har han smugit med trosor och BH under overallen eller kostymen. Han har varit vilsen och ifrågasatt sitt behov. Men idag känner han sig fri och bekväm med att visa världen vem han, eller hon, är. Och de allra flesta accepterar och respekterar Pelle Pia fullt ut. I byn är han minst lika populär som alltid. Förakt har han bara stött på någon enstaka gång. Pelle-Pia är lätt att tycka om. När vi skils åt ska han och Line snart segla till Estland i deras segelbåt Alma af Gräddö. 🐦

Rådmanö

öppna famnen till Roslagen

ALLT FÖR BÅTEN

MERCURY VOLVO PENTA

GRÄDDÖ MARINA
0176 409 00

WWW.GRADDOMARINA.SE

Bröllop & Fest

RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD
Gräddö • 0709-701 901
www.radmansobygdegard.se

GRÄDDÖ BYGG
& SNICKERI AB

TOTALENTREPRENÖR

Mattias Anders
070-723 41 20 070-723 41 21

www.graddobygg.se

Trevis
Måleri AB

070-403 31 03
070-722 01 15
www.trevismaleri.se

Fritidsbyn
Kapellskäret

Vandrarhem STF Camping SCR
Gästhamn

www.fritidsbyn.se
Tel 0708-800 838

GRÄDDÖ
ELINSTALLATIONER AB

0709-556 636
www.graddoel.se

FRÖTUNA TAXI & BUSS AB
Vi kör dig lugnt och säkert

ABONNERING AV BUSSAR
Telefon 0176-26 90 65
www.frotunataxiobuss.se

Present & Gårdsbutik
**BREVIKS
LOGEN**

Presentbutiken på
Rådmanö Brevikslogen
0701-471 549, 0176-428 06

DIN BYGGHANDEL!

RäfsnäsSåg AB

0176-402 65 www.rafsnassag.se

BOLIST

ZUMBA!
RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD

move
CATARINA HAGSTRAND ZUMBA fitness

www.movecatarina.se

Mauds
HEMSLÖJD

Refsnäs 0176-403 92 eller 070-547 19 56

SKÄRGÅRDSVARVET
GRÄDDÖ

DITT FULLSERVICEVARV I ROSLAGEN!

Vi erbjuder vinterförvaring av din båt utomhus eller i vår utrika varmhall.

HONDA MARINE
www.skargardsvarvet.se
07088 Östvig 21 18: 070-529 29 99

Pizzeria
GRÄDDÖ
KEDAB SALLAD GRILL PASTA

Lunch 89:-
(10-14) Ingår salladsbuffé, dryck, bröd, kaffe.
Fullständiga rättigheter **0176-400 11**
Öppet må-to 10-20, fr-lö 10-21, sö 10-20

ICA Gräddö QSTAR

Skärgårdshandel
Välsorterad ICA-butik
Tel: 0176-400 12

ATG, Svenska Spel och DVD-uthyrning
Ombud för Posten och Systembolaget

Samsörens gård

Viltsafari delikatessbutik
restaurang kafé minigolf
Öppet året runt!
www.samstorp.se

Hällristningen i Kapellskär är från 1752 då kung Adolf Fredrik och hans mannar låg och väntade på väder för att segla till Finland.

I Vaxholms gamla villakvarter ligger
ett bed and breakfast med extra allt.

Rum å frulle samt egenbakad bulle

Hemtrevligt med doft av rykande färska kanelbullar. Hos Vaxholms Bed & Breakfast kan du bo, fika, handla presenter – och lära dig baka bullar. Små grupper kan ha konferens här. Det arrangeras workshops. Ja, skälen är många att hälsa på hemma hos familjen Wahlström. **TEXT:** Misse Ljungström **FOFO:** Vaxholms B&B

I det nyinvigda växthuset serveras nybakade kakor och annat gott.

Redan tidigt i Linda och Jesper Wahlströms förhållande spånade de om att det skulle vara kul att samla människor omkring sig. Att fysiskt skapa något som skulle vara till glädje för andra – kanske så småningom ett pensionat. Nu, efter 20 år är de på god väg att uppfylla sina drömmar i den stora vackra gamla trävillan i Vaxholms äldre villakvarter. Villan ger en varm och äkta hemma hos-känsla. Antagligen tack vare att någon alltid är hemma.

Linda är född i Skara och uppväxt på en gård utanför staden. Hennes mormor var en driftig person som drev Hergrens matsalar i Götene och senare i livet även Årnäs bruksgård, där även Lindas föräldrar ofta hjälpte till.

– Det var alltid full rulle kring dem, säger Linda, som själv utstrålar glad energi och någon slags hemtrevlighet, när vi sitter med en generös kaffemugg i ett stort vackert växthus. Växthuset, som är nytt för säsongen, har blivit populärt och är ett fint komplement till den bed &

»Linda serverar mig smakprov på några av de nybakade småkakor som gäster till växthusets söndagskafé bjuds på.«

breakfaströrelse paret driver sedan 2009. Linda serverar mig smakprov på några av de nybakade småkakor som gäster till växthusets söndagskafé bjuds på. En saftig morotskaka smakar himmelskt gott och om de kakor hon bakar till de speciella kaféer som anordnas vissa söndagseftermiddagar är lika ljuvliga, borde hela Vaxholm med omnejd pricka in varenda tillfälle i sina almanackor. Växthuset invigdes i juni och bed & breakfastgästerna har fått en härlig miljö att sitta och njuta i mellan klockan 10 och 18, när de inte vill vara ute och se sig omkring i den lilla skärgårdsstaden.

– Kvällarna vill vi ha möjlighet att nyttja växthuset för de middagar vi anordnar för inbokade grupper, säger

Linda. Det kan vara turister eller familjer som firar en högtidsdag och vi tar in gästcockar som tillsammans med Jesper tar hand om matlagning och ordnar allt för upp till 14 personer. Ibland vill vi ju också kunna utnyttja växthuset för egna behov och gäster på kvällarna, säger Linda och petar in ytterligare ett vedträ i den stora täljstenskaminen och familjens hund Zelda, som är en svart, lurvig och lyckad blandning av spansk vattenhund och spaniel flyttar sig genast vällustigt lite närmare den.

»Bak«grund i reklamvärlden

Lindas man, Jesper som har egen reklambyrå i Stockholm, är från Nyköping och vandes också tidigt vid att det var mycket

Linda Wahlström vet hur man gör goda fluffiga bullar och lär ut knepen på sina bullbakskurser.

SAFFRANSSNURROR med äpple och vanilj (16 ganska stora snurror)

Dessa luftiga saffranssnurror med mild smak av äpple och vanilj bakar jag alltid i adventstider, men egentligen är de förstås lika goda året om. För bästa resultat väger jag alltid ingredienserna.

DEG

1 dl mjölk
1 dl äppelmust (eller äppeljuice av god kvalitet)
25 g jäst
2 äggulor (50 g)
465 g vetemjöl
1 krm hjorthornssalt
1 krm salt
½ dl strösocker (45 g)
100 g rumsvarmt smör
1 paket saffran (0,5 g)
1 msk calvados

FYLLNING

100 g rumsvarmt smör
5 msk vaniljsocker (inte vanillin)
ca 150 g grovrivet syrligt äpple (Ingrid Marie)

TOPPING

1 ägg
1 liten nypa salt (för att lösa upp äggvitan)
1 msk mjölk

GÖR SÅ HÄR:

- Smält smör att pensla över de färdiggräddade bullarna och strösocker att doppa i.
- Ta fram alla ingredienser och låt dem bli rumstempererade.
- Lägg saffran och calvados i en liten porslinskål och låt dra en liten stund
- Smula jästen i en hushållsassistent eller bunke. Häll över mjölk och äppelmust och rör lite så att jästen börjar lösas upp.
- Häll i saffran-/calvadosblandningen och tillsätt alla övriga ingredienser till degen, men vänta med smöret. Starta assistentent och börja bearbeta ihop en deg. Tillsätt smöret i mindre bitar/klickar och fortsatt bearbeta degen på låg hastighet tills den är riktigt smidig (ca 15 – 20 minuter i assistenten). Degen är färdig när fettat börjar krypa upp till ytan och degen blir blank. Dubbelkolla genom att göra ett "glutentest"; Ta upp en liten bit deg med mjölad händer, rulla försiktigt ihop till en boll och platta ut. Om du kan dra ut degen så att den blir tunn som en nylonstrumpa utan att spricka är glutentrådarna starka och degen klar, om inte, kör en stund till.
- Låt jäsa under plast eller fuktad bakduk till minst dubbel storlek, gärna trippel (ca 45 – 60 minuter).
- Under tiden blandar du till ingredienserna för fyllningen.
- Ta upp degen på ett mjölat bakkbord och kavla ut till en ca 1 cm tjock kvadrat. Bred på fyllningen.
- Vik kvadraten på längden emot dig (så att det blir en rektangel). Skär i 16 strimlor. "Byxa" varje bit (dvs dela den i två strimlor på längden men låt

- dem sitta ihop i toppen, som ett par byxor). Tvinna "byxbenen" försiktigt runt varandra (utan att trycka ut luften ur dem) och rulla ihop till en platt snurra. Se till att båda ändar är fästa under snurran.
- Lägg på bakplåtspapperklädd ugnsplåt (9 snurror per plåt är lagom) och låt jäsa under plast/bakduk till dubbel storlek (45 – 60 minuter). Sätt under tiden ugnen på 225 grader.
- Vispa ihop toppingen. Pensla bullarna försiktigt med blandningen.
- Grädda mitt i ugnen ca 8 - 10 minuter, eller tills bullarna har en fin gyllene färg.
- Låt svalna något på ett galler. Pensla sedan med smält smör och doppa översidan av snurrorna i en skål med socker för en härligt sockrig yta.

Mer info: www.vaxholmsbedandbreakfast.se

»En av pelarna i paret's verksamhet är de fina mönster som Jesper ritat och pryder tyger och brickor som de säljer i sin lilla butik på tomten och även av någon butik i respektive stad.«

folk hemma i den kreativa miljön på folkhögskolan där hans pappa var rektor. Han är även konstnär och har haft flera utställningar. En av pelarna i paret's verksamhet är de fina mönster av kända byggnader i städerna Vaxholm, Nyköping, Lund och Göteborg, som Jesper ritat och pryder tyger och brickor som de säljer i sin lilla butik på tomten och även av någon butik i respektive stad.

Både Linda och Jesper Wahlström utbildade sig inom reklam och träffades när de jobbade på samma reklambyrå i Stockholm. Han som AD och hon som projektledare. Projektledarjobbet gav Linda mycket av den kunskap hon har haft stor nytta av för att genomföra paret's alla verksamheter. Hon är kreativ och snabb att testa nya idéer. Ingenting sitter fast för henne. När Jesper och hon vid millennieskiftet tröttnade på att bo i lägenhet på Söder, hittade de villan i Vaxholm. Linda fick arbete som marknadsförare på ett försäkringsbolag, som flyttade verksamheten efter ett år och då fick hon tid för annat. Ja, villan var inte det drömmus det är idag. Linda och Jesper har planerat om, renoverat och byggt till efter den

framtid de ville ha. Sönerna Vigo och Zack föddes och är tonåringar med egna rum idag. När Linda och Jesper inredde ett rum i bottenvåningen som gästrum, provade de att erbjuda det som bed & breakfast, eftersom övernattningsutbudet i Vaxholm var så litet. Det var fullt hela sommaren så de utökade, byggde till och inredde ytterligare ett rum samt en stuga hos grannen.

Kurser i bullbak

Den lilla namnskylden på väggen är inte tänkt att locka gäster, mer bara för att passa in i det vackra gamla villaområdet. All marknadsföring sker nämligen på nätet; sociala medier och genom Stockholm Archipelago och det är också så Linda lockar deltagare till sina populära bullbakarkurser. Kurserna lockar turister från när och fjärran. De flesta kursdeltagarna har tidigare bara ätit kanelbullar, aldrig själva försökt sig på att baka dem. De blir överraskade av att de själva kan åstadkomma något så gott. Familjen Wahlströms kök är planerat för kurser i bakning och Linda gick själv konditorsutbildning på Medborgarskolan och

senare även bröd- och bullutbildning hos bullbakarexperten Birgit Nilsson Bergström på Hembakningsrådet (det råd som introducerade »Kanelbullens dag«). Hon lärde sig många färdigheter som hon nu i sin tur lär ut till fyra, högst sex elever vid sina kurser. Det gör hon så bra att förra året utsågs hon till »Årets Hembakare«. Nu drar det ihop sig till julbak och Linda ser fram emot att sprida kunskapen att baka svenska lussekatter och pepparkakor till övriga världen.

Nu fungerar bed & breakfast – som paret från början trodde skulle bli ett litet sidoprojekt – året runt.

– Nej, vi är inte helt i mål. Det är man väl aldrig men vi har kommit en bra bit på väg att ha platsen vi spånade om. Den med många funktioner där folk kan komma och gå och göra olika saker, säger hon. Här kan man sova, äta, gå på kurs, äta middag, ta en kaffe och handla i butiken. Vi vill ge fler möjligheter och visst har vi en del nya idéer. Vi tar lite i taget och provar oss fram. Det ena får ge det andra, säger Linda glatt medan hon planerar aktiviteter och jul i växthuset – möjligheternas hus. 🐣

MARINFLYTBRYGGAN

Egen tillverkning
Lager
Helhetslösningar
Flytbryggor i trä
Flytblock
Ponton- & hamnbryggor
Båt- & badbryggor
Bojar och bommar
Förtöjningsmaterial
Tillbehör

MARINFLYTBRYGGAN

Allt för hamnen

Tel. 0176-22 16 35 / 070-812 65 28 www.marinflytbryggan.se

Vi kör i vått och torrt!

- Lastbåt med kran för frakt av gods
- Leverans av grus och jord i storsäck
- Utläggning av bojar och flytbryggor
- Bärning och bogsering
- Hämtning av bygg- och grovsopor
- Mark- och schaktarbete

SKÄRGÅRDS
TJÄNSTER
YXLAN AB

070-537 90 19 www.skargardstjanst.eu

Vill du också synas här? Ring 0709-701 901 och boka plats.

MATTSSON & THOLÉN BYGGER AB

✦ Totalentreprenör på fastland & Ö-projekt

✦ All slags om-, ny- & tillbyggnationer

✦ Utför Ö-jobb med egen båt samt materialtransporter

Magnus 0733 11 99 91
Tomas 0703 77 02 75
Båt 0733 90 99 95
info@mtbygger.se
transport@mtbygger.se
www.mtbygger.se

Följ oss på Facebook & Instagram

GOTSKA SANDÖNS NATIONALPARK

BESÖK ÖSTERSJÖNS MEST ENSLIGA Ö

Upplev lugnet och stillheten. Njut av milsvida stränder, se sälar på nära håll och svävande havsörn. Vandra längs med 56 km markerad led genom säregen natur.

**Båt från
Nynäshamn & Fårösund**
24 maj-8 september 2019
www.gotskasandon.se

Foto: Petter Rimfors

Tyst pendling med elbåt

Eldrift blir alltmer intressant. Utvecklingen går stadigt framåt. Nu kan man till exempel pendla med Green City Ferries nya elfartyg E/S Movitz. På sträckan Riddarholmen–Solna Strand. Tyst och lugnt. En behaglig start på dagen för de som arbetspendlar. **TEXT OCH FOTO: HANS BRANDT**

Tyst, avgasfri och vibrationsfri färd på Stockholms vatten. Är det möjligt? Ja, och ett av de företag som bevisat detta är Green City Ferries. Företaget bedriver bland annat en pendellinje med fartyget »E/S Movitz« mellan Riddarholmen och Solna Strand. Dessutom är man konsulter för allt som gäller eldrift på sjön. Andra elbåtsrederier trafikerar exempelvis linjer mellan Nybroplan, Lidingö, Hammarby och Nacka i Stockholm.

Vi följde med »E/S Movitz« som tar cirka 100 passagerare på en tidig morgontur från Riddarholmen till Solna Strand. Våra guider var företagets grundare Hans Thornell och kaptenen Stephen de Leon. Helt magiskt att färdas tyst och avgasfritt. Dessutom inga vibrationer i skrovet som är vanligt hos dieseldrivna fartyg, men inte hos denna elbåt. Vi färdades fram via de sju angö-

Green City Ferries grundare Hans Thornell visar oss elbåten Movitz.

ringsbryggorna utan att störa morgonens lugn. För jobbpendlarna som använder båten borde det vara en bra start på arbetsdagen.

Eldrivna fartyg är en relativt ny företeelse men med det ökade miljöintresset kommer utvecklingen gå mer mot eldrift. Green City Ferries har utvecklat en båt som exempelvis kan köra från Stockholm till Möja och stanna en stund vid Möja för att ladda batterierna. Det som för närvarande bromsar de eldrivna båtarna är investeringar som redan är gjorda i dieselmotorer och politikernas oförmåga att fatta

beslut samt laddstationer. Alla vill ha en miljövänlig stad och skärgård men ändå tillåts rederier att fortsätta köra med sina miljövänliga dieselmotorer. Från Dagens Nyheter citerar vi »Dieselbilarna förbjuds – men (Hammarby) färjorna får tuffa på«. Stockholms stad vill förbjuda dieselbilar i delar av innerstaden. Men när stadens färjor skall upphandlas finns inget dieselförbud på kravlistan.

Mer effektiva batterier

Hur fungerar ett eldrivet fartyg? Jo, istället för en bränsletank har man batterier som förser motorerna med energi. Energin går ut i propellrar som sitter på drev som likar underdelarna på en vanlig utombordarares drev och som kan svängas och då blir roder. Batterierna måste laddas regelbundet men de blir allt bättre varvid laddningstillfällena kan minskas. 🐦

Vad händer inom elbåtsbranschen?

- Green City Ferries har utvecklat en ny typ av passagerarbåt, BB Green. Den tar in luft i fören och med fläktars hjälp blåser ut luften under fartygets botten för att minska friktionen.
- På batterifronten händer dagligen mycket nytt med bättre kapacitet och kortare laddtider.
- BB Green har egenutvecklade batterier.
- Jaguar och Vector Offshore Racing har nyligen slagit nytt världsrekord för eldrivna racerbåtar med cirka 80 knop med världens snabbaste elbåt.
- Volvo Penta har deklarerat att man år 2021 skall presentera en helt elektrisk drivlina, drivning, vilket också borde vara intressant för många fritidsbåtsägare.
- Tidningen Båtnytt har testat X-shore, en helsvensk elbåt som kommer upp i 25 knop.

E/S Movitz är ett 25 meter långt fartyg som kan ta upp till 98 passagerare. Movitz har i många år fungerat som ett konventionellt fartyg men under sommaren 2014 byggdes hon om till eldrift. Fartyget opererar på linjen Solna Strand-Riddarholmen under maj–september. Resten av året kan hon chartras. Se mer info på www.movitz.info

Säckar
Upphämtning av byggsäckar

Sjötransport
Frakttjänster i skärgården

Ved, jord, grus
Leverans av förbrukningsvaror

Speciallösningar
Det mesta går att lösa

SEA BAG
www.seabag.se

SEABAG är en storsäck avsedd för Stockholms skärgård. Säckarna finns i två storlekar och passar perfekt för byggarbetsplatser, tomtröjningar och vindsrensningar. Gå in på seabag.se för prislista och beställning eller ring oss för mer info **08-409 190 50**.

ELBIL - med hytt

Vi har elbilar till skärgården
Bullrar inte, ryker inte och luktar inte
Elbilen som är pålitlig i alla väder

Ring 08 -10 82 83

Epton Trading AB
Generalagent för ClubCar i Sverige

ClubCar

 Veteranbåten
Tidning för svensk veteranbåtskultur

Bli medlem du också! 5 nummer veteranbåtskultur per år.
Sätt in 395:- på BG 5418-1128.

Ansök om medlemskap på vår hemsida, så missar du inte nästa nummer.
Du kan också beställa tidigare nummer á 50 kr.

Museiföreningen Sveriges Fritidsbåtar
www.veteranbaten.se
info@veteranbaten.se 08-78 37 904

Av Länsstyrelsen auktoriserat bevakningsföretag.
Tillsyn och Larmutryckningar av er fastighet, året runt.
08-718 41 31 070-712 59 34 www.obevakning.se

En exklusivt tillfälle att åka till en unik ö långt ut i yttre havsbandet.

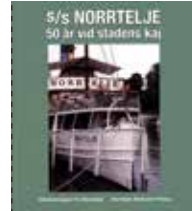
FOTO: ROINE KARLSSON

Boktips
Norrtälje stads
»flaggskepp«

Historien om s/s Norrtelje

Boken om s/s Norrtelje är en hyllning och en historieskrivning till stadens vita skönhet som i år firar 50 år i Norrtälje hamn. Hösten 1967 startade ett gäng eldsjälur med Lennart Hasselfeldt i spetsen en insamling för att rädda s/s Norrtelje till staden. Trots att hon ansetts vara den största och vackraste av alla skärgårdsbåtar hade förfallet gått så långt att det gamla ångfartyget riskerade att skrotas. Auktionen blev mycket framgångsrik och på några månader hade man samlat in 100 000 kronor och 50 öre(!), vilket behövdes för att rädda fartyget. 50 år senare levererar ett gäng eldsjälur från vänföreningen

s/s Norrtelje boken om båtens spännande historia. Det är ett stort antal personer som i boken berättar om sin relation eller historia till s/s Norrtelje. Boken är rikt illustrerad med mycket fakta och bilder.

TITEL: s/s Norrtelje 50 år vid stadens kaj
UTGIVARE: Vänföreningen s/s Norrtelje
FÖRLAG: Norrtälje Bibliotek Förlag
ANTAL SIDOR: 120 sidor **CIRKAPRIS:** 200 kr
ISBN: 978-91-984298-1-7

Vintertur till Söderarm

Lördag den 2 februari arrangeras en utflykt ut i ytterskärgården och Söderarms fyr. Resan börjar med buss från Norrtälje turistbyrå klockan 09.00 och tar sig sedan till isgående taxibåt i Refsnäs hamn. Klockan 11.00 anländer gruppen till Söderarm där det serveras soppa och smörgås samt kaffe. Det blir guidad tur med Anngret Andersson i fyren, ett besök i museet och en titt i hantverksboden. Klockan 14.00 går båten hemåt igen och gruppen väntas vara tillbaka i Norrtälje vid 16-tiden. Förhoppningsvis får man se både säl och havsörn denna vinterdag. Paketresan kostar 1 480 kronor per person. Allt

ingår. Mer information på websidorna roslagen.se och soderarm.com.

BASTU FÖR VARM GEMENSKAP!

Att bygga bastu är ett inspirerande familjeprojekt. Välj mellan lättmonterade basturum eller våra kompletta lösvirkespaket med bastupanel av asp, al, gran m.m. I vår utställning kan vi ge dig både goda råd och förslag hur du bäst ska utforma din bastu. Upptäck mer på www.bastuspecialisten.se

Välkommen!

Morsö Forno Dansk design och gjutjärn tillsammans med en kärlek för mat ger dig högkvalitativa produkter för matlagning utomhus. Att spisen skapar härlig brasvärme och har en tuff design gör saken bara bättre.

Vi har det stora sortimentet av bastuugnar från finska Kastor. Ugnarna finns i många storlekar och även utförande med inbyggd vattencistern. Till ugnarna finns kompletta lättmonterade skorstenar.

Vi har allt bastumaterial för att bygga din bastu. Stora glas som skapar rymd är uppskattat. Vi offererar i kund anpassade mått. Bygg din bastu med väggarna till stor del i glas som skapar härlig rymd i bastun. Vi levererar glaspartier i kund-anpassade mått med integrerade dörrar.

Bastuspecialisten

BASTU | BRASVÄRME | BAD

Karlsbodavägen 19A, Box 11104, 168 11 Bromma.
Tel: 08-445 14 10. E-post: info@bastuspecialisten.se

Se alla våra kampanjer på www.bastuspecialisten.se

Nyöppnad butik på Rådhusgatan 4 A, Östhammar! I butiken hittar ni förutom Jess of Sweden design, även smycken från Jokkmokks tenn, Pilgrim och Nordsvala. Välkommen in!

Öppettider: vardagar kl 12-16, lördagar kl 10-13.

**VI PRESSAR INTE
BARA SLANG, VI KAN
HYDRAULIK OCKSÅ!**

Butiksförsäljning i Roslagen: Gammelbygatan 18 i Östhammar
www.parkerstore.com/se • www.industrihydraulik.se

Öregrund/Östhammar »Grannstäderna vid havet«

Namnet Östhammar består av den fornnordiska ordet »hamar« som betyder stenig backe. Staden omnämns första gången 1368 då den fick sina stadsprivilegier. I slutet av 1400-talet hade farleden till Östhammar blivit så grund att borgarna anhöll om att få flytta till Öregrundsnäs. Vilket bifölls och staden Öregrund föddes. Namnet betyder »grusgrundet« och antas syfta på Dummelgrundet utanför hamnen.

Följ oss på Facebook och Instagram!

**GRÄVLINGS
NATURPRODUKTER
GRÄSÖ 070-327 54 21**

www.gravlingsnaturprodukter.se

- Tjårljus, salvor, tjårtvål, nautica m.m
- Skårslipning
- Skyddsajt, fälluthyrning

Forsmarks Wårdshus

Giftastankar? Boka ert bröllop hos oss.
Boende i herrgårdens flyglar med vigsel i brukets egen kyrka eller i den vackra engelska parken.

www.forsmarkwardshus.se Tel 0173-501 00

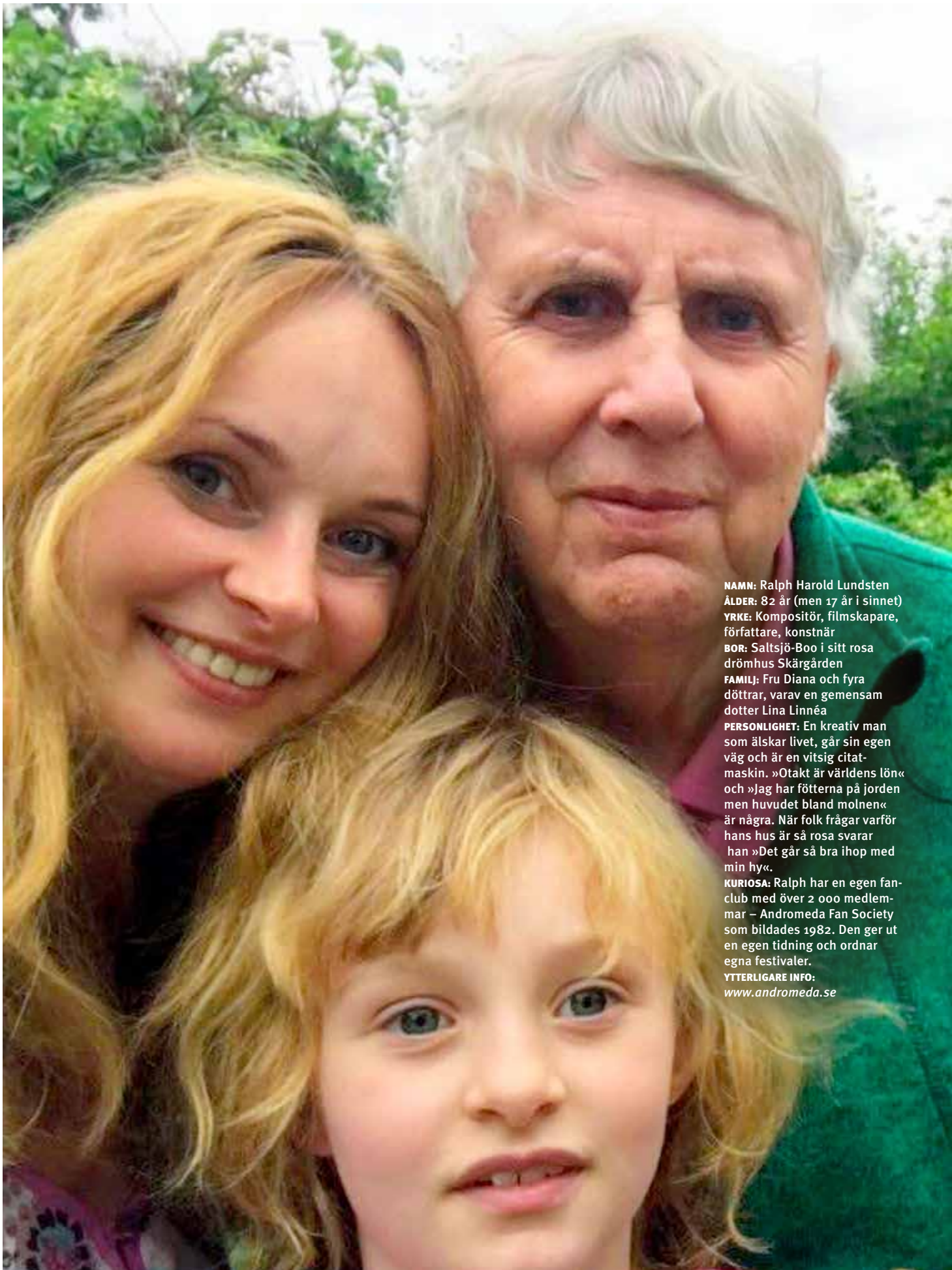
Skadeservice
Jour Dygnet Runt

info@skadeservice.se • www.skadeservice.se

Fastighetsjour: 010-155 61 00

Sanering • Översvämningsberedskap • Städning
Återställning av skadade fastigheter • Bygg...

NAMN: Ralph Harold Lundsten
ÅLDER: 82 år (men 17 år i sinnet)
YRKE: Kompositör, filmskapare, författare, konstnär
BOR: Saltsjö-Boo i sitt rosa drömhäus Skärgården
FAMILJ: Fru Diana och fyra döttrar, varav en gemensam dotter Lina Linnéa
PERSONLIGHET: En kreativ man som älskar livet, går sin egen väg och är en vitsig citatmaskin. »Otakt är världens lön« och »Jag har fötterna på jorden men huvudet bland molnen« är några. När folk frågar varför hans hus är så rosa svarar han »Det går så bra ihop med min hy«.
KURIOSA: Ralph har en egen fanclub med över 2 000 medlemmar – Andromeda Fan Society som bildades 1982. Den ger ut en egen tidning och ordnar egna festivaler.
YTTERLIGARE INFO:
www.andromeda.se

Mannen i den skära gården

Ett rosa sagoslott som kallas Skärgården. Dröm eller verklighet? Vem bor där? Döm om vår överraskning att träffa en kosmisk syntkompositör vida känd och erkänd i världen. Med ett hem som skulle knocka alla med häpnad i tv-programmet

»Vem bor här?« **TEXT: Hans Brandt FOTO: Privat**

Ralph Lundsten är en synnerligen mångsidig man och mycket erkänd kompositör inom synt- och elektronisk musik.

– Jag är Sveriges mest okända kändis, säger han.

Ralph har bland annat komponerat över 650 verk på 120 skivor och bor i den sjönära fastigheten »Skärgården« i Saltsjö-Boo strax öster om Stockholm. Namnet kommer sig av att alla husen är skära.

Ralph växte upp i en lantbruksmiljö i Ersnäs i Norrbotten.

– Totalt utan kärlek, beskriver han och drömde då om sitt sagoslott som

skulle vara rosa eller skärt. Därav namnet Skärgården på fastigheten i Saltsjö-Boo. Det vill säga hans sagoslott som senare verkligen blev verklighet och som är vackert beläget vid Skurusundet. Interiören är hämtad ur Ralphs fantasi och liknar inget man sett i något hemma hos-reportage.

– Jag ville bejaka livet, då barndomen bara var en transportsträcka, säger han.

Som 15-åring åkte han till Stockholm utan en krona på fickan. Provade diverse arbeten som typograf, kemigraf, verk-mästare och slet hårt för att få ihop till överlevnad. Han lyckades så bra att han senare köpte en sjötomt i Saltsjö-Boo med lånade pengar (till och med handpenningen var lånad) och började bygga ut sin studio.

– Jag ville inte bli artist men kunde väl bli odräglig ändå, skojar han.

I »Skärgården« byggde han sin egen studio Andromeda, där han komponerat sina musikaliska verk, regisserat 12 prisbelönta filmer, komponerat balett- och filmmusik, skrivit böcker och tidigare arrangerat visningar. Ralph har även sommarpratad i radion och råkade säga att »kvinnan har snart uppnått sitt mål

att bli lika dum som mannen«. Växeln på Sveriges Radio gick förstås varm. 1 500 tack- och kärleksbrev kom. Han har också författat och gjort konstnärliga manifestationer, bland annat på Louvren i Paris, Nationalmuseum och Moderna Museet i Stockholm. Inspirationen har han inte fått från familjen. Ralph är den ende drömmaren i familjen.

– Jag är inte religiös men jag har andra fel, är ett av hans många skämtsamma citat.

Mest spelade melodin

Ralph har komponerat cirka 650 musikstycken. Så varierande som balett-kompositioner, kyrko-, teater-, opera-, musical- och filmmusik inkluderande signaturmelodier som spelats i radion. Signaturmelodin till »Radio Sweden« kom med i Guinness Rekordbok som världens mest spelade melodi. Många uppskattar hans avkopplande musik som ger en härlig förnimmelse av att lyssna- ren/njutaren nästan svävar i rymden. Priserna är så många att de inte ryms att nämna här men vittnar om en bred uppskattning av Ralphs musik, filmer och konstnärliga verksamhet såväl i Sverige som utomlands.

Ralph har alltid varit omgiven av kvinnor. Nu är han gift med Diana och tillsammans har de dottern Lina Linnéa och han har sedan tidigare tre döttrar. Att besöka »cosmic composer« Ralph Lundsten, 82 år ung i »Skärgården« och det skära huset »Andromeda«, är som att få lugn energi av en mångsidig men inte jäktad man, som avslutningsvis säger:

– Gör inte som jag gjort. Jag har ju redan gjort det. 🐦

Årets julmarknader

I december på adventshelgerna är det högtid för årets julmarknader. Då radas alla stånd upp med lokalt hantverk, närproducerad mat, glögg och kaffe. Vissa bjuder på julmusik och Luciakröning och andra har fiskdamm, ponnyridning och lotterier. Alla med sin egen unika särprägel. I Forsmarks tjusiga bruksmiljö får man åka häst och släde med jultomten, till Blidö kan man färdas med anrika ångbåten s/s Blidösund och på Möjas dansbana säljs nyfångad fisk bland annat. **Här följer ett xplock av årets julmarknader** (med reservation för eventuella ändringar). De flesta har öppet mellan klockan 10–15 eller 11–16:

Österbybruks Herrgård – lö 17-sö 18 nov.

Skansen – lö 24-sö 25 nov, lö 1-sö 2 dec, lö 8 dec.

Wira Bruk – fr 30 nov, lö 1-sö 2 dec.

Sandhamn – lö 1-sö 2 dec, lö 8-sö 9 dec, lö 15-sö 16 dec.

Östhammar – sö 2 dec.

Trosa – sö 2 dec.

Landsort – lö 8 dec.

Blidö, Almviks brygga – lö 8 dec.

Möja – lö 8 dec.

Dalarö – lö 8-sö 9 dec.

Norrhälje stad, Pythagoras industrimuseum – sö 9 dec.

Forsmarks Bruk – sö 16 dec.

FLER JULMARKNADER:

Stavsnäs – lö 24 nov. **Oaxen** – lö 1 dec. **Ljusterö Torg** – lö 1 dec. **Näveksvarn** – lö 1 dec. **Rådmansö** – lö 1 dec.
Färsna Gård, Norrtälje – sö 2 dec. **Singö** – sö 2 dec. **Värmdö** – sö 2 dec. **Torö** – sö 2 dec.
Grisslehamn – lö 8 dec. **Öregrund** – lö 8 dec. **Ljusterö**, Granliden – lö 8 dec. **Vaxholm** – lö 8 dec.
Lövstabruk – lö 8-sö 9 dec. **Runmarö** – sö 9 dec. **Utö** – lö 8-sö 9 dec, lö 15-sö 16 dec. **Ornö** – lö 15 dec.

ÅLANDS JULMARKNADER:

Lumparland, Krogstad – lö 24 nov. **Sund**, Jan Karlsgården – lö 1 dec. **Möckelö**, Thuregården – sö 2 dec.
Mariehamn, Torget – to 6 dec. **Jomala**, 4H-gården – lö 8 dec. **Lemland**, Pellas – sö 9 dec.
Mariehamn, Sjökvarteret – lö 15-sö 16 dec.

»I Forsmarks tjusiga bruksmiljö får man åka häst och släde med jultomten, till Blidö kan man färdas med anrika ångbåten s/s Blidösund och på Möjas dansbana säljs nyfångad fisk bland annat.«

Ankarset i rostfritt stål 195 kronor
Fina halsband och örhängen med ankare, kedjan är 50 cm lång med ovala länkar och smyckena har en liten sten, cubic zirkon, som gnistrar fint, nickelsäkra. Finns i webbutiken www.claudiap.se CLAUDIA Jewelry

Disktrasa i lin. Pris 10 euro.
Skrubbis i lin som man kan antingen använda till disken eller sig själv i duschen. Pris 8 euro. Dessa produkter samt mycket mer finns hos Tant Grön Städ på www.tantgronsstad.net

Gulddivas Ängeln som bärs år efter år och som passar i alla paket. Denna handgjorda Ängel hittar du bland annat i Sjökvarteret i Mariehamn eller beställ enkelt på www.gulddiva.com
Pris: Silver: 725 kr inkl kedja.
18 K Guld: 2 604 kr exkl kedja.

Plocka ihop din egen julkorg med lokala produkter och annat smått och gott. Du hittar mycket att välja på hos Norrtelje Musteri, Estunavägen 63, Norrtälje. www.norrteljemusteri.se

Julklappar

Kulans trutar har flugit ur konstnären Erik »Kulan« Wennbergs tavlor. Handskurna i trä.
Pris stående fågel 500 kr, liggande trut 300 kr. Finns hos Kulans Hantverkshus på Blidö. www.kulan.org

Kuddfodral Signe, Lovisa, Britt från Westerbloms i Spillersboda. Med mönster från gamla pensionat Westerbloms tapeter från 1800-talet och framåt. Pris 395 kr/st. Bäddset Signe. Påslakan och örngott av högsta kvalitet, 100% Percalé-bomull. Pris 895 kr. Finns att köpa på www.westerbloms.se med snabb leverans.

Randig badrock fodrad med frotté
Frottéfodrad badrock i 100% bomull
med fickor finns i två färgställningar.
Färgställningar: rosa, vit/rosa/ljusgrönt/
grått och turkos/svart/guldbeige/rosa
Storlekar: S/M och M/L Pris: 1 570 kr
Säljs hos Miklagård. www.miklagard.nu

Skepparspelet Med Skepparspelet kan hela
besättningen lära sig mera om båtar och navigation
på ett roligt och enkelt sätt. Här hittar ni:
Ord ombord, En titt på sjökortet, Ute till sjöss,
Höras och synas, samt Navigera och fundera.
Spelet innehåller: 70 frågekort med 350 frågor
och svar, tärning, spelregler. Pris: 150:- inkl porto
Läs mera och beställ: www.skargardskunskap.se

Norrtelje Brenneri har mycket
gott i sitt sortiment. Roslags
Äppelglögg är en ljus glögg. 50 cl.
Pris 151 kr. Roslagspunsch är har
inslag av vanilj och citrus. 50 cl.
Pris 240 kr. Roslags Sailing
Havtorn & Örter är ett ekologiskt
örtkyddat havtornsbrännvin.
Guldvinnare i tävlingen Destillata
i Österrike 2014. Kommer i lutande
flaska. 50 cl. Pris 400 kr.
www.norrteljebrenneri.se

Oskar Fredrik, Sveriges enda borglagrade
cheddar. Denna ost är en av flera unika och
smakrika ostar vilka ystas hos Ostmakeriet på
Rindö. Den fantastiska mjölken kommer från
Öster Grytinge gård i Riala. Välkommen att
beställa era Julostar och Ostlådor i god tid.
www.ostmakeriet.se

Plurr skapar heminredning och illustrationer med skärgården som sitt dna.
Visionen är välmående produkter som andas naturen och havet. Här smörgäsunderlägg
(2 för 280kr) och glasunderlägg (4 för 280kr) med fåglar och fiskar. Plurr har, förutom
dessa, allt från kort och posters till kuddfodral och kökshanddukar i sitt sortiment.
Allt finns på www.plurr.se eller hos utvalda återförsäljare.

Boktips
På liv och död
på ön

Livet på en liten ö

En bok som rör tankar om människo- livet och de föreställningar och ritualer vi har omkring döden. Utgångspunkten är författarens egna upplevelser av när- ståendes död och födelse. Moraliska reflektioner kring, krig, fred, flyktingkata-

strofer, svåra mänsk- ligena dilemman och språkets förändring vävs in. Ramen utgö- res av författarens årstidsvistelse på en liten skärgårdsö. En del av de människo- öden som skildrades

i hennes tidigare bok »När vitfågeln tystnar« – om att leva på en liten ö återkommer i den här boken. Författaren hämtar sin inspiration i Roslagens skärgård och särskilt Blidöbygdens övärld.

TITEL: Livshjulet rullar vidare – tankar från en liten ö
FÖRFATTARE: Axianne Gerdman
FÖRLAG: Books on Demand
ANTAL SIDOR: 60 **CIRKAPRIS:** 100 kr
ISBN: 978 91 7699 4153

Filmklubb på Lagnö i Trosa

På vandrarhemmet Lagnö Studio vid Lagnöviken strax utanför Trosa, bedrivs en filmklubb med spännande filmer på programmet under höstens/vinterns måndags- kvällar. Bland annat visas filmerna *Ebba the Movie* den 19 november, *Allt flyter* den 3 december och *I am Sam* den 17 december. Efter bion blir det pratstund om filmen. Mer info på studiolagno.wordpress.com

Rättelse: I förra numret skrev vi att ordet »duruk« betyder tokstolle på åländska. Det blev visst lite tokigt. För det heter »durak« och ordet är ursprungligen ryskt. Ursäkta. Rätt ska vara rätt.

Segla med skolskeppet CONSTANTIA

Företag, privata sällskap, skolklasser, föreningar med flera hör till våra mycket nöjda kunder.

Allt från eftermiddags- eller dagsturer till seglatser om två-tre dagar eller mer.

Deltagare i sommarens långresor bokas individuellt - beställ långseglingsprogrammet på www.constantia.se

CONSTANTIA 1908

Stiftelsen Solnaskutan

LÄS OM: öar, natur, båtar, stigar, äventyr, event, kultur, tävlingar, varv, kuriosa, bilden berättar, traditioner, utflykter, djur, sport, upplevelser, båtturer, musik

Med hjärtat i skärgården

»Sinne, smak och sevärdheter«

Magasin Skärgård fyller »moppe« nästa år!

Det vill vi fira med boken »Med hjärtat i skärgården«. På ca 200 sidor har vi samlat mycket av det material som har publicerats genom åren i Magasin Skärgård, men omarbetat och med ny layout.

Boken innehåller inspirerande texter om vad du kan uppleva och njuta av bland kobbar och skär. Längs ostkusten och Stockholms skärgård med omnejd. Det blir en coffetable-bok med hård pärm och rikt illustrerad med fotograf Roine Karlssons bilder. En fin present till någon du tycker om eller till dig själv.

Mer info och smakprov på innehållet kommer att läggas upp på www.magasinskargard.se samt facebook.com/magasinskargard. Håll gärna utkik där.

FAKTA:

Vill du förhandsbeställa en bok eller kanske fler? Maila namn, epost och adress på info@magasinskargard.se alternativt skicka brev till MagasinSkärgård, Gräddö Varvsväg 12, 760 15 Gräddö. Boken beräknas komma ut 20 mars 2019. Pris 250 kr (ink moms) plus porto när du bokar före 2019-02-01. Faktura skickas ut en månad innan leverans om inget annat överenskommit. Betalningsvillkor 20 dagar.

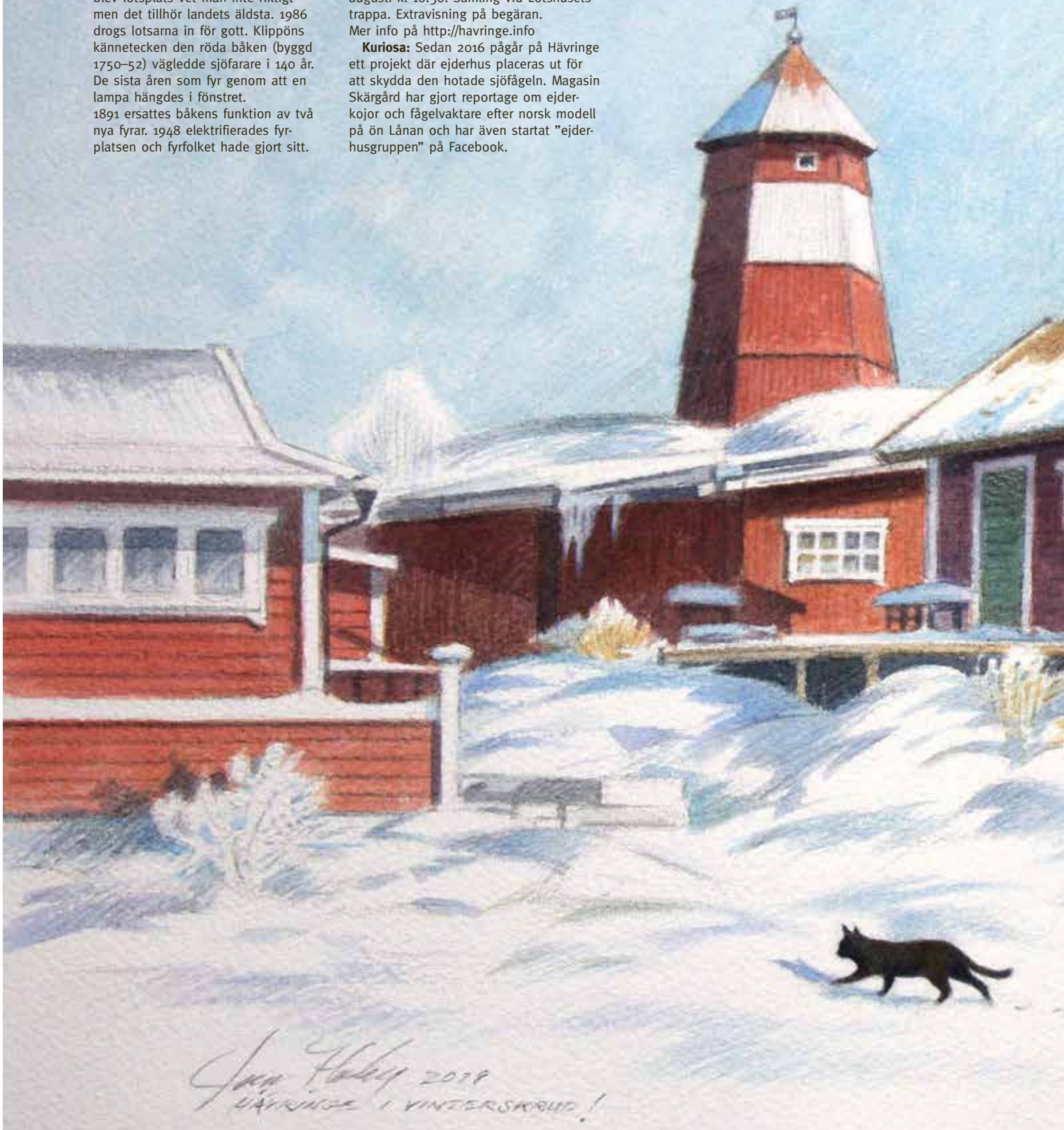
magasin **SKÄRGÅRD.**
sinne/smak/sevärdheter

FAKTA:

Hävringe nämns första gången 1567, då för att man betalade skatt för fisket vid ön. Exakt vilket år Hävringe blev lotsplats vet man inte riktigt men det tillhör landets äldsta. 1986 drogs lotsarna in för gott. Klippöns kännetecken den röda båken (byggd 1750–52) vägledde sjöfarare i 140 år. De sista åren som fyr genom att en lampa hängdes i fönstret. 1891 ersattes båkens funktion av två nya fyror. 1948 elektrifierades fyrplatsen och fyrfolket hade gjort sitt.

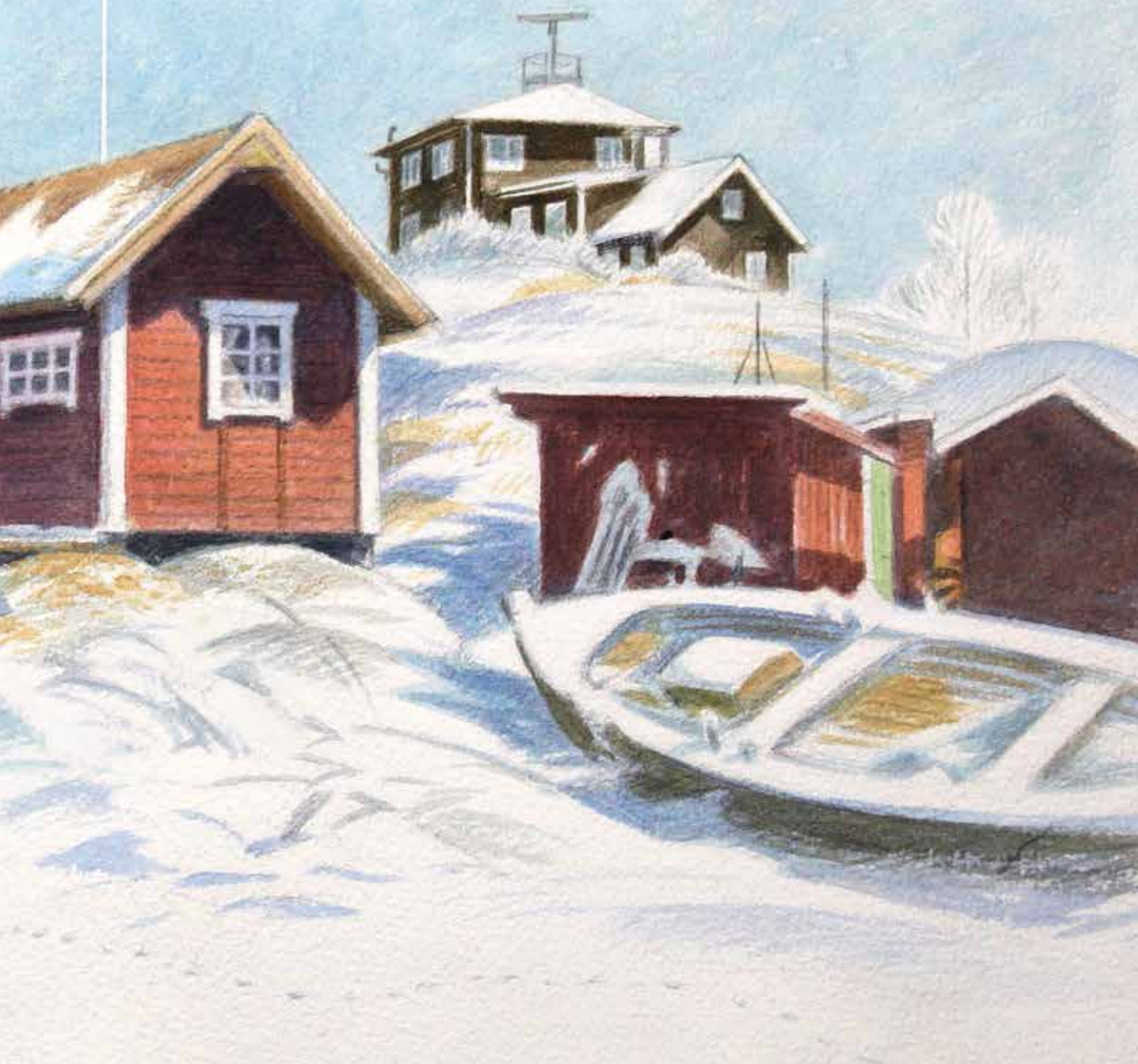
Hävringe Museum: Visning av Hävringe båk och lotshuset. Lördagar och onsdagar från midsommar till mitten av augusti kl 16:30. Samling vid Lotshusets trappa. Extravisning på begäran. Mer info på <http://havringe.info>

Kuriosa: Sedan 2016 pågår på Hävringe ett projekt där ejderhus placeras ut för att skydda den hotade sjöfågeln. Magasin Skärgård har gjort reportage om ejderkojor och fågelvaktare efter norsk modell på ön Lånan och har även startat "ejderhusgruppen" på Facebook.

Hävringe – lotsarnas ö

Långt ute i havsbandet utanför Oxelösund står den karakteristiska rödvita båken på Hävringe. På ön har lotsverksamhet pågått sedan urminnes tider. Långt innan det blev fyrplats. Lars Sandin vars familj har varit lotsar här i över 100 år, guidar oss runt. **TEXT:** Hélène Lundgren **ILLUSTRATION:** Lars Holm

Med Lars Sandins båt tuffar vi ut från Oxelösunds hamn på väg mot Hävringe. Lars far och farfar har alla varit lotsar och själv började han att arbeta som lots redan 1964. Han blev en av Hävringes sista lotsar och var även tillsynsman innan han gick i pension. Hävringe har varit lotsstation i minst 300 år och nämndes redan 1644 i en seglingsbeskrivning över Östersjön. Från Hävringe var det raka spåret in till Nyköping som var en bytande hamnstad. Oxelösund blev så småningom också Sveriges tredje största lotsplats.

På avstånd dyker den rödmålade åttakantiga båken med sitt vita band upp som var ett visuellt igenkänningsmärke för dåtidens båtar. Bredvid reser sig en hög Schengenmast och på den ena sidan av ön skymtar den svartvita fyren. Båken i trä som är ett statligt byggnadsminne byggdes 1750–52 och är 19 meter hög.

– Förr navigerade man efter järnverket och när man såg båken så styrde man in i Korphålet med Kopparnagelns fyr till vänster och Västra Korpens fyr till höger, berättar Lars.

Lars pekar ut fyrvaktarbostaden och den lilla svartvita fyren som byggdes 1947. Fyrplatsen anlades 1890–91 och på den nordöstra gaveln av fyrmästarbostaden fanns tidigare ett fyrtorn.

– Till höger låg vaktstugan där lotsarna bodde. När ett fartyg ville ha en lotshjälp så brukade man tända en fackla som kallades för »blossa«, berättar Lars

Alla som har fritidshus på Hävringe idag har anknytning till sjöfarten på något sätt och många är barn och barnbarn till de båtsmän och lotsar som arbetade här ute på ön. Vi vandrar upp till båken och himlen är lite disig, men under en klar dag kan man se hela vägen till Landsort.

– Båken är en Sveriges äldsta och

största sjömärke i trä, berättar Stefan Arvidsson vars far var lots på Hävringe.

Litet museum

Inne i båken står Lars farfar Anton Sandins gamla lotssegel kvar och på väggarna hängde man upp torkad fisk för att människor i sjönöd skulle kunna söka skydd i båken.

– På väggarna kan man hitta graffiti från 1826 med kyrilliska* bokstäver gjorda av långväga besökare, berättar Stefan Arvidsson.

Vi fortsätter upp till fyrvaktarstugan där öborna har skapat ett litet museum som nu har varit öppet under tre somrar. Här hänger gamla foton och information om det tyska ångfartyget s/s Marion Traber som 1939 gick på grund utanför ön.

Fartyget fick skäras upp i bitar och fraktas med lastbil på isen tillbaka till Oxelösund. Längst upp i huset har det gamla vaktrummet återskapats som det såg ut på 60-talet. Sommartid arbetade fem lotsar och fyra båtmän här 24 timmar om dygnet, för att spana ut över havet och se om ett fartyg behövde lotshjälp.

– Vaktrummet luktar precis som när jag var liten grabb, minns Lars.

Den gamla fyrmästarbostaden som tidigare hade ett fyrtorn skulle egentligen brännas men Gusten Wennerstens far, Lennart som var båtsman och konstnär övertalade militären att han skulle ta hand om huset. Fyrmästarbostaden har varsamt återskapats genom åren och inne i huset står otroligt nog ett piano mitt ute på en ö i ytterstergården. Det är Gustens far som mitt i natten själv har släpat dit pianot, en bit i taget med hjälp av en kärra, talja, block och rep.

– Fastighetsförvaltningen tackade min far för att han hade tagit hand om huset som annars hade bränts upp, berättar Gusten Wennersten. 🐦

»På väggarna kan man hitta graffiti från 1826 med kyrilliska* bokstäver gjorda av långväga besökare.«

* Kyrilliska alfabetet används av slaviska språk.

DAGS ATT BYTA MOTOR

Har din båt mist lite av sin forna kraft och styrka? Ett smart sätt att förbättra prestandan på din båt – och ta båtlivet till en ny nivå – är helt enkelt att byta ut båtmotorn. Passa på innan säsongen startar. Besök din auktoriserade Volvo Penta återförsäljare. De vet vad som passar dig och din båt bäst!

**VOLVO
PENTA**

Lagerviks båtvarv Blidö
0176-820 04
www.lagerviks.se

LAGERVIKS BÅTVARV
0176-820 04

 90,2
skärgårdsradion

Ångandes till Blidö julmarknad

Det är något visst när ångbåten s/s Blidösund kommer till Blidö. Till ön där dåtidens upprörda blidöbor bestämde sig för att bygga henne. Konstnären Erik »Kulan« Wennberg har här avbildat »Blidan« vid julmarknaden på Almviks brygga.

Den 107 år gamla damen s/s Blidösund är ett ångfartyg med spännande historia. Hon byggdes 1911 av öbor som tröttnat på att Waxholmsbolaget inte la till vid de bryggor de önskade och bad om. Med mycket jädrar anammades man skrapa ihop pengar och bygga en egen båt.

Sedan utbröt det så kallade »Blidökriget« när klippor såpades hala för att förhindra resenärer att åka med konkur-

renten Waxholm III. Den egna ångbåten »Blidan« däremot hälsades välkommen med jubel och hurrarop. Genom åren har ekonomiska problem och andra motgångar kantat ångfartygets liv. Såsom grundstötning och bärgning.

Men likt fågel Fenix har hon alltid rest sig ur askan. Ställ going strong kör hon sina anrika trader, musikurer och olika evenemang. S/s Blidösund är K-märkt och hon är den enda kom-

mersiellt drivna ångbåten i Stockholms skärgård (och en av få i landet) som har dispens att eldas med stenkol. Det är en fröjd att åka med det anrika ångfartyget, välpolerad med blank fernissa, tyst gång och glad ångvissla.

Lördagen den 8 december gör hon sin sedvanliga resa från Stockholm till Blidö julmarknad vid Almviks brygga. Ombord råder julstämning med mat, musik och pynt. Det serveras lunch och middag och baren har öppett. Vid bryggan ligger ångbåten still i cirka två timmar så att passagerarna hinner fynda honung, hantverk och allehanda julklappar bland alla stånden. Sedan vänder hon åter till sin hemmahamn nedanför slottet i vår huvudstad. Som den sköna stolta drottning hon är.

/ JOSEFIN EKBERG

Guiden

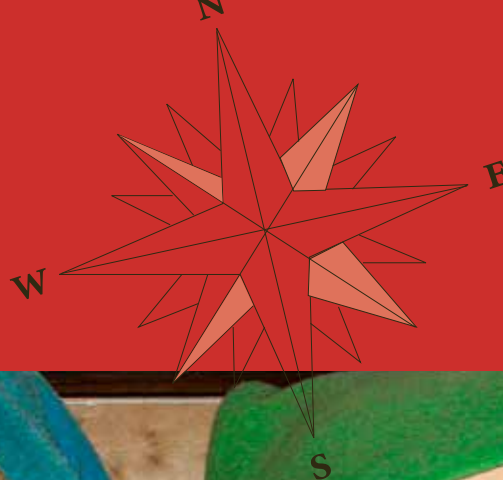

FOTO: ROINE KARLSSON

På trettondedagen 13 januari blir det traditionsenligt en stor Knutmassofestival i Gimo. Övrig tid på året finns delar av maskerna att se i Knutmasso-museet Kvarnen. www.knutmasso.se

Din Skärgårdsguide

Hjälper dig att hitta alla krogar, vandrarhem, spa, sjötaxi och sjöräddning. Och mycket mycket mer ...

Nytt o. nöje

Antikt/Kuriosa/ Loppis/Möbler

EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se
SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu
**VEGA ANTIKLADAN,
NYNÄSV. 3 HANINGE**
»En av Haninge kommuns
kulturhistoriska byggnader«
072-519 19 63
Vega Antikladan på Facebook
@vega.antikladan på Instagram
www.kvarngarden.se

Badtunna/bastu

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
GULA VILLAN, UTÖ
08-501 574 10
www.gulavillanuto.se
LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se
NÄSSLINGEN RESORT, LJUSTERÖ
08-542 472 00
www.nasslingen.se
RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18, www.ravsten.se
SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com

Bageri

NILSSONS BAGERI, TROSA/NYKÖPING
0156-123 94 (Trosa),
0155-212 325 (Nyköping)
www.mekakonditori.se

Bastu/jacuzzi

BERGS GÅRD, TROSA
070-495 49 32
www.bergsgardtrosa.se
facebook.com/bergsgardtrosa
**STF LILLSVEDS VANDRARHEM,
VÄRMDÖ, 08-541 385 30**

Boende

Östhammar/Öregrund

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se
EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se
**HOTELL KLOCKARGÅRDEN,
ÖREGRUND, 0173-300 65**
www.klockargarden.nu
NORRSKEDIKA HOTELL & CAFÉ
0708-841 442
www.gamlajarnhandeln.se
RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18
www.ravsten.se
UDDENS B & B, ÖREGRUND
0173-302 20, 070-316 59 99
www.uddensbb.se
**ÖRSKÄRS FYR, VANDRARHEM
& SERVERING**
Boka@orskarsfyr.se
www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

ARHOLMA NORD
0176-560 40
www.arholmanord.se
**CARLBERG BED & BREAKFAST,
BERGSHAMRA**
0176-260 420
www.carlbergbo.se
FEJAN OUTDOOR, FEJAN
0709-81 00 00
www.fejanoutdoor.se

**FRITIDSBYNN KAPELLSKÄRET,
RÅDMANSÖ**
0176-441 69, 0708-800 838
www.fritidsbyn.se
FURUSUNDS VÄRDShUS, FURUSUND
0176-803 44
www.facebook.com/Furusund
Värdshus
KVARNUDDEN B&B, GRÄDDÖ
0176-400 50
www.kvarnudden.se
LIDÖ VÄRDShUS, LIDÖ
0176-404 99,
www.lidövärdshus.se
**PENSIONAT GRANPARKEN,
NORRTÄLJE**
0176-103 54
www.granparken.com, facebook.
com/pensionat-granparken
**PENSIONAT SOLGÅRDEN,
GRISSEHAMN**
0175-300 19
www.pensionat-solgarden.se
RÄNÄS SLOTT, RÄNÄS
0175-747 00, www.ranasslott.se
SALNÖ GÅRD, VÄDDÖ
0176-931 30, www.salnogard.se
SIARÖFÖRTET, LJUSTERÖ
08-24 30 90
www.blidosundsbolaget.se
**SVEN FREDRIKSSON BED &
BREAKFAST, NORRTÄLJE**
070-209 42 43
www.svenfredriksson.com
**VANDRARHEMMET HVILAN,
NORRTÄLJE**
0176-133 16
www.vandrarhemnorrtaelje.se
SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com
VILLA DAGMAR, FURUSUND
070-757 57 46, 076-212 98 97
www.villadagmar.se
**WIK BED & BREAKFAST, SÖDERBY-
KARL/NORRTÄLJE**
0176-27 03 22, 0707-89 69 98
www.wikbnb.se
facebook.com/Wik Bed & Break-
fast i Roslagen
ÅTELLET I NORRTÄLJE
0176-70 04 50, www.atellet.se

Mellersta skärgården

ALWAYS OPEN B&B, VÄRMDÖ
073-651 81 27
www.alwaysopen.se
**BEST WESTERN THE PUBLIC HOTEL,
ÅKERSERGA**
08-558 090 00
www.publichotel.se
**BOGESUNDS SLOTTSVANDRARHEM,
VAXHOLM**
08-541 750 60
www.bogesundsslotts-
vandrarhem.se
DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
GRINDA VANDRARHEM, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
**HENRYS SKÄRGÅRDSSERVICE, ING-
MARSÖ**
070-421 88 63
www.henrysskargardsservice.se
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
**STF LILLSVEDS VANDRARHEM,
VÄRMDÖ**
08-541 385 30
NÄSSLINGEN RESORT, LJUSTERÖ
08-542 472 00
www.nasslingen.se
SANDHAMNS VÄRDShUS,
08-571 530 51
www.sandhamns-varldshus.se
**SVARTSÖ SKÄRGÅRDSHOTELL
& VANDRARHEM, SVARTSÖ**
08-542 474 00
www.svartsonorra.se
VAXHOLMS B&B, VAXHOLM
0703-725 333
www.vaxholmsbedand-
breakfast.se
VILLA PARADIS B & B, VAXHOLM
0768-676 720
www.villaparadis.se
facebook.com/villaparadis

Södra skärgården

BERGS GÅRD, TROSA
070-495 49 32
www.bergsgardtrosa.se
facebook.com/bergsgardtrosa

FJÄRD LÅNG VANDRARHEM
073-595 53 03
www.enebackens.se

GRUNDETS VANDRARHEM, RÖGRUND
08-571 561 10, www.grundet.se

GULA VILLAN, UTÖ
08-501 574 10
www.gulavillanuto.se

HÄRINGE SLOTT, VÄSTERHANINGE
08-504 204 40
www.haringeslott.se

**KÖRUNDA GOLF & KONFERENS-
HOTELL, ÖSMO**
08-520 390 30
www.korunda.se

LANDSORTS VANDRARHEM,
0732-31 90 01
www.landsortsvandrarhem.se

**LOTSTORNET & SVEDTILJAS,
LANDSORT**
08-520 341 11, www.g-mo.se

NYNÄS HAVSBAD, NYNÄSHAMN
08-502 604 00
www.nynashavsbad.se

ORNÖ SKÄRGÅRDSHOTELL, ORNÖ
08-501 560 04, 073-650 04 11
www.ornoskargardshotell.se
facebook.com/Ornö-Skärgårds-
hotell

VANDRARHEM BRÄNNERIET,
0155-26 15 58
www.nynasslott.se

NÅTTARÖ GÅRD & RESORT, NÅTTARÖ
08-520 400 30
www.nattaro.se

SKÄRGÅRDSHOTELLET, NYNÄSHAMN
08-520 111 20
www.skargardshotellet.com

STF STUDIO LAGNÖ, TROSA
0156-224 70
www.studiolagno.se

**TRE SMÅ RUM I TROSA
BED & BREAKFAST, TROSA**
0156-121 51
www.tresmarumitrosa.se
facebook.com/tresmarumitrosa

TROSA STADSHOTELL, TROSA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se
facebook.com/trosastadshotell

UTÖ VÄRDHUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

**VEGA STADSHOTELL,
NYNÄSV. 8 HANINGE**
»Ett charmant och prisvärt
affärs/familjehotell«
08-777 22 91
www.vegastadshotell.se

**ÅGÅRDEN HOTELL, RESTAURANG
& TRÄDGÅRDSBAR, TROSA**
0156-400 90
www.agarden-trosa.se

Åland

**KUMLINGE STUGOR & RESTAURANG
KASTÖREN, KUMLINGE**
+358 400 529 199
www.kumlingestugor.com

PENSIONAT SOLHEM, MARIEHAMN
+358 18 163 22
www.visitaland.com/solhem

PARK ALANDIA HOTELL, MARIEHAMN
+358 (0)18 141 30
www.parkalandiahotel.com

Båtuthyrning

HENRYS SKÄRGÅRDSSERVICE, INGMARSÖ
070-421 88 63
www.henrysskargardsservice.se

NYNÄS SLOTT, 0155-26 15 05

NYNÄS RESTAURANG & KAFÉ,
0725-29 46 80
www.nynasslott.se

RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18, www.ravsten.se

Camping

**FRIDIDBYN KAPELLSKÅRET,
RÅDMANSÖ**
0176-441 69, 0708-800 838
www.fritidsbyn.se

SINGÖ CAMPING, SINGÖ
0175-100 25, 0708-79 08 44
www.singocamping.se

TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se

UTÖ VÄRDHUS, 08-504 203 00
www.utovardshus.se

Cykel

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se

**CARLBERG BED & BREAKFAST, BERGS-
HAMRA**
0176-260 420
www.carlbergbo.se

FORSMARKS VÄRDHUS,
0173-501 00
www.forsmarksvardshus.se

GULA VILLAN, UTÖ
08-501 574 10
www.gulavillanuto.se

LANDSORT GÄSTHAMN OCH STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.landsortsstuguthyrning.se

**STF LILLSVEDS VANDRARHEM,
VÄRMDÖ, 08-541 385 30**

ORNÖ BÅTVARV,
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se

SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanthandel.se

**SVARTSÖ SKÄRGÅRDSHOTELL
& VANDRARHEM,**
08-542 474 00
www.svartsonorra.se

**VANDRARHEMMET HVILAN,
NORRTÄLJE, 0176-133 16**
www.vandrarhemnorrtalje.se

UTÖ VÄRDHUS, 08-504 203 00
www.utovardshus.se

Event/charter/båtturer

CATCH & RELAX, VAXHOLM
08-544 913 20, 0708-66 02 03
www.catchrelax.se

FEJAN OUTDOOR, FEJAN
0709-81 00 00
www.fejanoutdoor.se

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66, www.idoborg.se

LINJETTCHARTER, NORRTÄLJE
0176-23 05 15, 070-571 85 50
www.linjettcharter.se

SANDKILEN HELMI, BLIDÖ
070-609 01 34, 070-246 03 48,
070-496 10 91
www.helmi.se

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA
070-577 32 33
www.constantia.se

SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com

UTÖ VÄRDHUS, 08-504 203 00
www.utovardshus.se

VAXHOLMS BRYGGHUS, RINDÖ
072-300 00 46
www.vaxholmsbryggghus.se

Fiske/sportfiske

CATCH & RELAX, VAXHOLM
08-544 913 20, 0708-66 02 03
www.catchrelax.se

**STF LILLSVEDS VANDRARHEM,
VÄRMDÖ**
08-541 385 30

NYNÄS SLOTT, 0155-26 15 05

NYNÄS RESTAURANG & KAFÉ,
0725-29 46 80
www.nynasslott.se

RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18, www.ravsten.se

SKÄRGÅRDSGUIDERNA
070-512 04 05
www.skargardsguiderna.se

TVÄRNÖ FISKEGUIDE
073-03 88 514
tvarnofiske@gmail.com
www.oregrund.nu/tvarno

**ÅLANDS JAKT & FISKEMUSEUM,
ECKERÖ**
+358 (0)18 382 99
www.jaktfiskemuseum.ax,
facebook.com/jaktfiskemuseum

Galleri/Konst/ konsthanterverk

RODDARHUSET I VAXHOLM
0734-34 36 10
www.roddarhuset.se

STAFFAN STRAND, HARGSHAMN
0730-817 313
www.strandsculptures.se

SUNDBODEN, ÖREGRUND
0173-133 64
www.sundboden.se

**ÅLANDS JAKT & FISKEMUSEUM,
ECKERÖ +358 (0)18 382 99**
www.jaktfiskemuseum.ax
facebook.com/jaktfiskemuseum

Galleri/Konst/ Målarkurser

SKAPARLADAN, RÅDMANSÖ/NORRTÄLJE
070-747 76 62
www.skaparladan.se
facebook.com/skaparladan
instagram.com/skaparladan

Gokart

GOKART FÖR ALLA, MALSTA
0176-22 62 62
www.gokartforall.se

Grupp & Ledarskaps- utveckling

ÄVENTYRENS Ö, ÅKERSBERGA
08-540 881 16
www.aventurenso.se
facebook.com/aventurenso

Gårdsbutik

BERGS GÅRD, TROSA
070-495 49 32
www.bergsgardtrosa.se
facebook.com/bergsgardtrosa

NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA
070-516 54 04
www.nedergarden.com

NYNÄS SLOTT,
0155-26 15 05

NYNÄS RESTAURANG & KAFÉ,
0725-29 46 80
www.nynasslott.se

OSTMAKERIET, RINDÖ
070-726 60 59
www.ostmakeriet.se
SAMSTORPS GÅRD, RÅDMANSÖ
0708-87 13 67, 070-879 69 69
www.samstorp.se
SUNDBODEN, ÖREGRUND
0173-133 64
www.sundboden.se
TOMTA KALKONFARM, GRISSLEHAMN
0175-306 90, 070-545 20 10

Gårdsbutik/Fiskrökeri

VÄSTERRO, LEMLAND, ÅLAND
+358 405 642 308
www.vasterro.ax, facebook.
com/vasterro

Gästhamn

DALARÖ TURISTBYRÅ & GÄSTHAMN, DALARÖ
08-501 508 66, www.dalacro.se
DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
FRITIDSBYRN KAPELLSKÄRET
070-880 08 38
www.fritidsbyn.se
GRISSLEHAMNS MARINA & CAMPING
0175-330 30 (camping),
0175-306 49 (marina)
www.grisslehamnsmarina.se
GRINDA VÄRDShUS
08-542 494 91, www.grinda.se
GRÄDDÖ MARINA, RÅDMANSÖ
0176-409 00
www.graddomarina.se
LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomservice.se
LIDÖ VÄRDShUS
0176-404 99
www.lidovardshus.se
LINANÄS GÄSTHAMN, LJUSTERÖ
08-542 400 10
www.linanastasthamn.se
NYNÄSHAMNS GÄSTHAMN
08-520 116 35
www.nynashamn.se/gasthamn
NÄSSLINGEN RESORT, LJUSTERÖ
08-542 472 00
www.nasslingen.se
ORNÖ BÅTVARV
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se
SIARÖFORTET, LJUSTERÖ
08-24 30 90
www.blidosundsbolaget.se
TROSA GÄSTHAMN
0156-161 11, 070-227 36 31
www.trosagasthamn.se
UTÖ VÄRDShUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

WAXHOLMS GÄSTHAMN
08-541 322 00
www.waxholmshamn.se

Kajak/kanot

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42
www.bokajak.se
GRINDA GÄSTHAMN, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se
STF LILLSVEDS VANDRARHEM, VÄRMDÖ,
08-541 385 30
MÖJA HAVSKJAKER
0736-546 758
www.mojahavskjaker.se
SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu
TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se
VAXHOLMS BRYGGHUS, RINDÖ
072-300 00 46
www.vaxholmsbryggshus.se

Kajakturet

FEJAN OUTDOOR, FEJAN
0709-81 00 00
www.fejanoutdoor.se

Konferens

ORNÖ SKÄRGÅRDSHOTELL, ORNÖ
08-501 560 04
073-650 04 11
www.ornoskargardshotell.se
facebook.com/Ornö-Skärgårds-
hotell

Konferens/Bröllop

Öregrund/Östhammar

EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se
RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18
www.ravsten.se

Norra Skärgården

ARHOLMA NORD, ARHOLMA
0176-560 40
www.arholmanord.se
LIDÖ HERRGÅRD, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se
PENSIONAT GRANPARKEN, NORRTÄLJE
0176-103 54
www.granparken.com, facebook.
com/pensionat-granparken
RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD, GRÄDDÖ
0709-701 901
www.radmansobygdegard.se
RÄNÄS SLOTT, RÄNÄS
0175-747 00
www.ranasslott.se
SALNÖ GÅRD, VÄDDÖ
0176-931 90
www.salnogard.se
SIARÖFORTET, LJUSTERÖ
08-24 30 90
www.blidosundsbolaget.se
SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com

Mellersta Skärgården

BEST WESTERN THE PUBLIC HOTEL, ÅKERSEGA
08-558 090 00
www.publichotel.se
BOGESUNDS SLOTTSVANDRARHEM, VAXHOLM
08-541 750 60
www.bogesundsslottsvandrarhem.se
BULLANDÖ KROG, VÄRMDÖ
08-571 458 54
www.bullandokrog.se
CATCH & RELAX, VAXHOLM
08-544 913 20, 0708-66 02 03
www.catchrelax.se
DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
GRINDA VÄRDShUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
STF LILLSVEDS VANDRARHEM, VÄRMDÖ
08-541 385 30
NÄSSLINGEN RESORT, LJUSTERÖ
08-542 472 00
www.nasslingen.se
SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA
070-577 32 33
www.constantia.se
ÄVENTYRENS Ö, ÅKERSEGA
08-540 881 16
www.aventurenso.se
facebook.com/aventurenso

Södra Skärgården

BERGS GÅRD, TROSA
070-495 49 32
www.bergsgardtrosa.se
facebook.com/bergsgardtrosa
GRUNDETS VANDRARHEM, RÖGRUND
08-571 561 10, www.grundet.se
GULA VILLAN, UTÖ
08-501 574 10
www.gulavillanuto.se
HÄRINGE SLOTT, VÄSTERHANINGE
08-504 204 40
www.haringeslott.se
LÄGNÖ STUDIO, TROSA
0156-224 70
www.studiolagno.se
LANDSORTS VANDRARHEM
08-520 341 05
www.landsort.com
LOTSTORNET & SVEDTILJAS, LANDSORT
070-542 80 48, www.g-mo.se
NYNÄS SLOTT, 0155-26 15 05
NYNÄS RESTAURANG & KAFÉ,
0725-29 46 80
www.nynasslott.se
TROSA STADSHOTELL, TROSA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se
facebook.com/trosastadshotell
UTÖ VÄRDShUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

Kiosk/Servering/Minilivs

SINGÖ CAMPING, SINGÖ
0175-100 25, 0708-79 08 44
www.singocamping.se
UTÖ VÄRDShUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

Krogar/cafeer

Norra Uppland

ADAS KAFFESTUGA, ÖSTHAMMAR
0173-129 99
www.adaskaffestuga.se
ANKARET RESTAURANG & BISTRO, VÄDDÖ, 0176-520 20
www.ankaret.net
EDS HANDELSTRÄDGÅRD, ÖSTHAMMAR
073-64 65 925 (öppnar 1 april)
www.edstradgard.se
NORRSKEDIKA HOTELL, NORRSKEDIKA
0173-150 55
www.gamlajarnhandeln.se
SUNDBODEN, ÖREGRUND
0173-133 64,
www.sundboden.se

ÖRSKÅRS FYR, VANDRARHEM & SERVERING
0173-340 21
www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

ANKARET RESTAURANG & BISTRO, ÄLMSTA
0176-520 20, www.ankaret.net

ARHOLMA NORD, ARHOLMA
0176-560 40
www.arholmanord.se

CAFÉ TRUTEN, RÖDLÖGA
0176-870 60 (sommartid)
www.rodlogaboden.se

FURUSUNDS VÄRDHUS, FURUSUND
0176-803 44
www.facebook.com/Furusund

VÄRDHUS HAVSPIREN, NORRTÄLJE
0176-162 20, 0707-260 291
www.havspiren.se

HÄLSOKRAFT, NORRTÄLJE
0176-26 84 88
www.halsokraftnorrtaelje.se

KRÖNS TRÄDGÅRD, VÄDDÖ
0176-510 41
www.kronstradgard.se

KVARNUDDEN CAFÉ, GRÄDDÖ
0176-400 50 (sommartid)
www.kvarnudden.se

L8 I HAMNEN, GRISSLEHAMN
0175-305 35 (sommartid)
www.l8ihammen.se

LANDGÅNGEN RESTAURANG & CAFÉ, KAPELLSKÅR
0176-440 50, www.inorrtaelje.se

LOTSVILLAN PAD THAI, SIMPNÄS-BJÖRKÖ
0176-525 12 (sommartid)
www.sirpercys.se

PENSIONAT GRANPARKEN, NORRTÄLJE, 0176-103 54
www.granparken.com,
facebook.com/pensionat-granparken

PIZZERIA GRÄDDÖ, GRÄDDÖ
0176-400 11

RESTAURANG KINA THAI, ÖSTHAMMAR, 0173-175 54

RÄNÄS SLOTT, RÄNÄS
0175-747 00, www.ranasslott.se

SAMSTORPS GÅRD, RÅDMANSÖ
0708-87 13 67, 070-879 69 69
www.samstorp.se

SIARÖFÖRDET, LJUSTERÖ
08-24 30 90
www.blidosundsbolaget.se

SOLBRÄNNAN RESTAURANG & CAFÉ, ÖSTERSKÅR
08-540 609 09
www.solbrannan.se

ÅTELLET I NORRTÄLJE
0176-70 04 50, www.atellet.se

Mellersta skärgården

BEST WESTERN THE PUBLIC HOTEL, ÅKERSERGA
08-558 090 00
www.publichotel.se

BOGESUNDS SLOTTSVANDRARHEM, VAXHOLM, 08-541 750 60
www.bogesundsslottsvandrarhem.se

BULLANDÖ KROG, VÄRMDÖ
08-571 458 54
www.bullandokrog.se

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com

GRINDA WÄRDHUS, 08-542 494 91
www.grindawardshus.se

INGMARSÖ KROG, 08-542 468 00
www.ingmarsokrog.com

MÖJA VÄRDHUS, 08-571 616 10
www.mojavardshus.se

NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA
070-516 54 04
www.nedergarden.com

NÄSSLINGEN RESORT, LJUSTERÖ
08-542 472 00
www.nasslingen.se

OSTMAKERIET, RINDÖ
070-726 60 59
www.ostmakeriet.se

PÄRLAN PÅ MÖJA, MÖJA
08-571 641 85
www.parlanpamoja.se

RÖKERIET FJÄDERHOLMARNÄS
08-716 50 88
www.rokeriet-fjederholmarna.se

SANDHAMNS VÄRDHUS
08-571 530 51
www.sandhamns-vardshus.se

SOLBRÄNNAN RESTAURANG & CAFÉ, ÖSTERSKÅR/ÅKERSBERGA
08-540 609 09
www.solbrannan.se
facebook.com/Solbrannan-
Restaurang-Café

SÄBY SÅTERI, INGARÖ
08-570 267 00
www.sabysateri.se

VÅR GÅRD SALTSJÖBADEN
08-748 77 00, www.vargard.se

VAXHOLMS BRYGGHUS, RINDÖ
072-300 00 46
www.vaxholmsbryggshus.se

VAXHOLMS HEMBYGDSGÅRDS CAFÉ, 08-541 319 80
www.facebook.com/vaxholms
hembygdsgrards_cafe

VAXHOLMS KASTELL, 08-12 00 48 70
www.kastellet.com

WIKSTRÖMS FISK, MÖJA
08-571 641 70
www.wikstromsfisk.se

ÖSTANÅ SJÖKROG, ROSLAGS-KULLA
08-543 531 00
www.ostanassjokrog.se

Södra skärgården

BÅTSHAKET, ÄLÖ
08-501 574 63
www.batshaket.se (sommartid)

HÄRINGE SLOTT, VÄSTERHANINGE
08-504 204 40
www.haringeslott.se

KÖRUNDA GOLF & KONFERENSHOTELL, ÖSMO/NYNÄSHAMN
08-520 390 30, www.korunda.se

LOTSTORNET & SVEDTILJAS, LANDSORT
070-542 80 48, www.g-mo.se

LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR, 08-520 341 20, 0709-562 561
www.landsortsstuguthyrning.se

LÄGET HAMNKROG & BAR, OXELÖSUND
0155-334 50, 070-666 03 03
www.lagethamnrog.se

NILSSONS BAGERI, TROSA/NYKÖPING
0156-123 94 (Trosa),
0155-212 325 (Nyköping)
www.mekkakonditori.se

NYNÄS HAVSBAD, NYNÄSHAMN
08-520 604 00
www.nynashavsbad.se

NYNÄS SLOTT, 0155-26 15 05

NYNÄS RESTAURANG & KAFÉ, 0725-29 46 80
www.nynasslott.se

NÄTTARÖ GÅRD & RESORT, NÄTTARÖ
08-520 400 30, www.nattaro.se

ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se

TRE SMÅ RUM I TROSA BED & BREAKFAST, TROSA
0156-121 51
www.tresmarumitrosa.se
facebook.com/tresmarumitrosa

TROSA GÄSTHAMN
0156-161 11, 070-227 36 31
www.trosagasthamn.se

TROSA HAVSBAD, 0156-124 94
www.trosahavsbad.se

TROSA STADSHOTELL, TROSA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se
facebook.com/trosastadshotell

UTÖ VÄRDHUS, 08-504 203 00
www.utovardshus.se

VEGABAREN, NYNÄSV. 8 HANINGE
»Sveriges grönaste hamburgare.
Valfria färska grönsaker. Över 100
maträtter.«
08-777 20 58
www.vegabaren.se

ÅGÅRDEN HOTELL, RESTAURANG & TRÄDGÅRDSBAR, TROSA
0156-400 90
www.agarden-trosa.se

Livsmedel

GRINDA LANTHANDEL, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se

INGMARSÖ LIVS, INGMARSÖ
08-542 460 20
ingmarso.livs@telia.com

ICA GRÄDDÖ SKÄRGÅRDSHANDEL
0176-400 12

ICA KASTBERGS, HÄLLNÄS
0294-220 05
www.ica.se/kastbergs

ICA KVANTUM FLYGFYREN, NORRTÄLJE
0176-757 00
www.ica.se/flygfyrenonline

ICA NÄRA ÖREGRUND
0173-313 10
www.ica.se/facebook.com/
icaoregrund

ICA TORGET, SKÅPLINGE
0294-102 55, www.ica.se

ICA VÄDDÖ KASSEN, ÄLMSTA
0176-778 80

LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se

LINANÄS GÄSTHAMN, LJUSTERÖ
08-542 400 10
www.linanasgasthamn.se

NORRA STAVSUDDA HANDEL
08-571 650 78
www.stavsudda-handel.se

NÄTTARÖ LIVS, NÄTTARÖ
08-520 400 15

SPILLERSBODA LANTHANDEL
0176-22 10 01
www.spillersbodalanthandel.se

SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanthandel.se

Lägerverksamhet

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA
070-577 32 33
www.constantia.se

ÄVENTYRET VÄSSARÖ
0173-371 19
www.avyretvassaro.se

Marina/Varv

BERGSHAMRA VARV, 0176-26 20 68
www.bergshamravarv.se

DYVIKS MARINA, ÅKERSBERGA
08-543 543 00, www.dyvik.se

GRÄDDÖ MARINA, RÅDMANSÖ
0176-409 00
www.graddomarina.se

KANHOLMSFJÄRDENS MARINA, DJURHAMN, 08-571 631 64
www.kanholmsfjardensmarina.se

Öppet mån-fre 7.30-16.30

ORNÖ BÅTVARV, 08-501 581 00
www.ornobatvarv.se

RAMSMORA VARV, LJUSTERÖ
08-542 400 00
www.ramsmora.se

SKÄRGÅRDSVARVET, GRÄDDÖ
0730-29 39 49
www.skargardsvarvet.se

SVINNINGE MARINA, ÅKERSERGA
08-540 631 55
www.svinningemarina.se

ÖREGRUNDS BÅTVARV, ÖREGRUND
0173-304 23
www.oregrundsbatvarv.se

Minigolf

LINANÄS GÄSTHAMN, LJUSTERÖ
08-542 400 10
www.linanasgasthamn.se
SAMSTORPS GÅRD, RÅDMANSÖ
0708-87 13 67, 070-879 69 69
www.samstorp.se
TROSA HAVSBAD, TROSA
0156-124 94
www.trosahavsbad.se
UTÖ VÄRDShUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se

Museum

BATTERI ARHOLMA KUSTFÖRSVARSMUSEUM, ARHOLMA
0176-560 40
www.batteriarholma.se
KLAVERENS HUS, LÖVSTABRUK
076-904 89 16
www.klaverenshus.se
KLUBB MARITIM, OXELÖSUND
073-815 74 52
klubbmaritim.weebly.com
KNUTMASSOMUSEET KVARNEN, GIMO, 0173-867 95
www.knutmasso.se
MUSEET HAMN, FISKSÅTRA
08-570 311 10
www.hamnmuseum.se
MÖJA HEMBYGDSMUSEUM, MÖJA
0705-73 83 13
www.hembygd.se/stockholm/moja
NYNÄS SLOTT, 0155-26 15 05
www.nynasslott.se
ORNÖ MUSEUM, 070-796 18 18
www.ornomuseum.se
OXHALSÖ BÅTSMANSTORP, BLIDÖ
070-377 54 11
www.hembygd.se/blido
ROLAND SVENSSON MUSEET, MÖJA
070-553 973 23
www.moja.nu/roland-svensson-museet
SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA
070-577 32 33
www.constantia.se
SIARÖFORTET, LJUSTERÖ
08-24 30 90
www.blidosundsbolaget.se
SJÖFARTSMUSEET, ÄLMSTA
0176-502 59
www.sjofartsmuseet.se
SKÄRGÅRDSMUSEET, STAVSNÄS
08-571 502 14
www.skargardsmuseet.org
NATURUM STENDÖRREN, TROSA/NYKÖPING, 0155-26 31 80
www.naturumstendoren.se
VAXHOLMS FÄSTNINGSMUSEUM
08-12 00 48 70
www.vaxholmsfastning.se

ÅLANDS FOTOGRAFISKA MUSEUM, BASTÖVÄGEN 7, PÅLSBÖLE
+358 (0)18 439 64,
alands.fotografiska.museum@aland.net
www.alandsfotografiska-museum.com
ÅLANDS JAKT OCH FISKEMUSEUM, KÄRINGSUND/ECKERÖ
+358 18 382 99
+358 40 588 67 16
www.jaktfiskemuseum.ax
facebook.com/jaktfiskemuseum

Seglingsturer

SANDKILEN HELMI, BLIDÖ
070-609 01 34, 070-246 03 48,
070-496 10 91
www.helmi.se
SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA
070-577 32 33
www.constantia.se

Sjöpolis

SJÖPOLISEN I STOCKHOLMS LÄN
010-563 73 26
Tips till sjöpolisen 114 14
www.polisen.se
www.batsamverkan.se

Sjöräddningen

(vid allvarlig olycka ring 112)
Arkösund, 0705-80 81 24
Möja, 0705-80 81 22
Räfsnäs, 0705-80 81 18
Trosa, 0705-80 81 23
Stockholm, 0705-80 82 01
Öregrund, 0705-80 81 17

Sjötaxi/rederier

BLIDÖSUNDSBOLAGET
08-34 30 90
www.blidosundsbolaget
ECKERÖ LINJEN, GRISSLEHAMN-ECKERÖ
0176-258 00
+358 18 28 300
www.eckerolinjen.se
HUB PROJECTS,
070-575 60 70
www.sjotransporter.se
NORRA SKÄRGÅRDSTRAFIKEN, BLIDÖ, 070-932 97 95
PER ELIASSONS SJÖTJÄNST
070-660 03 62 (sommartid)
www.per-eliasson.se
ROSLAGENS SJÖTRAFIK, SANDHAMN
070-691 38 58
www.roslagenssjotrafik.se

SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu
SKÄRGÅRDSTJÄNSTER, YXLAN
070-537 90 19, www.taxibat.nu
TROSA REDERI
073-655 18 21
www.trosarederi.se
SKÄRGÅRDSTRAFIK & CHARTER, STAVSNÄS
08-571 501 00, www.battaxi.se
UTÖ VÄRDShUS
08-504 203 00
www.utovardshus.se
UTÖ REDERI AB
08-679 58 30 (turupplysning)
08-571 546 10 (godsbokning)
08-501 570 25 (kontoret)
www.utorederi.se
WAXHOLMSBOLAGET
08-679 58 30 (turupplysning)
www.waxholmsbolaget.se

Spa/relax

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
NJUTA SPA, NACKA
08-21 21 68, www.njutaspas.se
NYNÄS HAVSBAD, NYNÄSHAMN
08-502 604 00
www.nynashavsbad.se
NÄSSLINGEN RESORT, LJUSTERÖ
08-542 472 00
www.nasslingen.se
RÄNÄS SLOTT, RÄNÄS
0175-747 00, www.ranasslott.se
TROSA STADSHOTELL, TROSA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se
facebook.com/trosastadshotell

Stugor

Östhammar/Öregrund

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42, www.bokajak.se
EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se
RÄVSTENS STUGBY, GRÄSÖ
0173-360 18
www.ravsten.se
ÖRSKÄRS FYR, VANDRARHEM & SERVERING
0173-340 21, www.orskarsfyr.se

Norra Skärgården

BERIT BERGEN, BLIDÖ
Stuga 4-bäddar, WC/dusch, kök
0176-818 60, 0728-90 12 26

FRITIDSBYNN KAPELLSKÄRET, RÅDMANSÖ
0176-441 69, 0708-800 838
www.fritidsbyn.se
KVARNUDDEN B&B, GRÄDDÖ,
0176-400 50, www.kvarnudden.se
LIDÖ VÄRDShUS, LIDÖ
0176-404 99
www.lidovardshus.se
SINGÖ CAMPING, SINGÖ
0175-100 25, 0708-79 08 44
www.singocamping.se

Mellersta Skärgården

FJÄRDEN
070-832 88 63, www.fjarden.se
GRINDA STUGBY, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
GULA VILLAN, UTÖ
08-501 574 10
www.gulavillanuto.se
HENRYS SKÄRGÅRDSSERVICE, INGMARSÖ, 070-421 88 63
www.henrysskargardsservice.se
HUSARÖBRÖDERNA ÖSTERMAN, HUSARÖ, 070-934 96 50
www.husaro.se
IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se
STOCKHOLMS SKÄRGÅRDSTUGOR
08-570 231 31
www.skargardsstugor.se
SVARTSÖ SJÖBODAR, SVARTSÖ
08-542 471 10
www.svartsofsjobodar.se
VILLA PARADIS B & B, VAXHOLM
0768-676 720
www.villaparadis.se
facebook.com/villaparadis

Södra Skärgården

LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR
08-520 341 20, 0709-562 561
www.landsortsstuguthyrning.se
NYNÄS SLOTT,
0155-26 15 05
VANDRARHEM BRÄNNERIET,
0155-26 15 58
www.nynasslott.se
ORNÖ BÅTVARV,
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se
TROSA HAVSBAD,
0156-124 94
www.trosahavsbad.se
UTÖ STUGA,
070-251 01 21,
www.utostuga.se

Hela skärgården

STUGFÖRMEDLING KUSTNÄRA
076-049 41 60
www.kustnarastugor.se
STUGSOMMAR
020-625 625
www.stugsommar.se

Åland

KUMLINGE STUGOR & RESTAURANG
KASTÖREN
+358 400 529 199
www.kumlingestugor.com

Svävare

SVISCHAIR
070-211 13 81, www.svischair.se

Turistbyråer

DESTINATION DALARÖ
08-501 508 00, www.dalarno.se
LÖVSTABRUKS TURISTINFORMATION
0295-202 20, 0295-214 06
(bokning)
www.vallonbruken.nu,
www.bokauppland.se
MUSKÖ TURISTBYRÅ
08-500 454 10
www.ludvigsberg.se
MÖJA TURISM
08-571 640 53
www.mojaturistinfo.se
NYKÖPINGS TURISTBYRÅ
0155-24 82 00
www.visitnykoping.se
NYNÄSHAMNS TURISTBYRÅ
08-520 737 00
www.visitnynashamn.se
ORNÖ TURISTBYRÅ
08-501 563 05
www.orno.se
OXELÖSUNDS TURISTBYRÅ
0155-383 50
www.visitoxelosund.se
TROSA TURISTCENTER
0156-522 22, www.trosa.com
UTÖ TURISTBYRÅ
08-501 574 10
www.utoturistbyra.se
VAXHOLMS TURISTBYRÅ
08-541 314 80
VISIT ROSLAGEN
0767-650 660
www.roslagen.se
VISIT VÄRMDÖ
08-570 346 09, www.varmdo.se
VÄDDÖBYGDENS
TURISTINFORMATION
0176-20 89 00
www.vaddobygden.se
ÅLANDS TURISTFÖRBUND
+358 (0)18 240 00
www.visitaland.com

Tälthotell

FEJAN OUTDOOR, FEJAN
0709-81 00 00
www.fejanoutdoor.se

Vattenskidor/ Wakeboard

Mellersta skärgården

VILLA PARADIS B & B, VAXHOLM
0768-676 720
www.villaparis.se
facebook.com/villaparis

Wiltsafari

Norra skärgården

SAMSTORPS GÅRD, RÅDMANSÖ
0708-87 13 67, 070-879 69 69
www.samstorp.se

Vinprovning

VINPROVNING ENOGASTRONOMISKA
UPPLEVELSER
Systembolaget Sök dryck/
Gustavino, 070-798 24 48
www.gustavino.se

Yoga

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT
08-571 590 66
www.idoborg.se

Örn & Sälsafaritur

SKARGÅRD – GUIDADE SEGLINGSTURER,
NYNÄSHAMN
070-572 19 17
www.skargard.eu

Övrigt

Apotek/systemombud

ICA GRÄDDÖ SKÄRGÅRDSHANDEL
0176-400 12
LJUSTERÖ GÄSTHAMN
08-542 400 10
www.linanastgasthamn.se
SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanhandel.se

Arkitekt

KREAPLAN ARKITEKTKONTOR,
ÖSTHAMMAR
0173-100 10, 070-638 39 28
www.kreaplan.se

Badrock/handduk

MIKLAGÅRD, TÄBY
www.miklagard.nu

Bastu/försäljning

BASTUSPECIALISTEN
08-445 14 10
www.bastuspecialisten.se

Bergsprängning

NJ MARK, NORRTÄLJE
070-602 32 42

Bio

STUDIO LAGNÖ, TROSA
0156-224 70,
www.studiolagno.se

Bogsering

SJÖENTREPRENADER, INGMARSÖ
070-347 49 01
www.sjoentreprenader.se

Bondgård

BERGS GÅRD, TROSA
070-495 49 32
www.bergsgardtrosa.se
facebook.com/bergsgardtrosa
SAMSTORPS GÅRD, RÅDMANSÖ
0708-87 13 67, 070-879 69 69
www.samstorp.se

Bryggeri

NYNÄSHAMNS ÅNGBRYGGERI
08-520 212 13, www.nyab.se

Bryggor

KNUFF SJÖENTREPRENAD, VAXHOLM
070-661 81 11, info@brygga.nu
MARINFLYTBRYGGAN,
SPILLERSBODA
0176-22 16 35
www.marinflytbryggan.se
SJÖENTREPRENADER, INGMARSÖ
070-347 49 01
www.sjoentreprenader.se

Bränneri

NORRTÄLJE BRENNERI, LOHÄRAD
0176-22 71 30
www.norrteljebrenneri.se

Bygg/byggtjänster

BEIJER BYGGMATERIAL, ÖSTHAMMAR
075-241 29 80
www.beijerbygg.se
BLIDÖ BYGG & SJÖTRANSPORTER
070-932 97 95
tommy.bygg@telia.com
FROMS BYGG, NORRTÄLJE
070-770 03 08

GRÄDDÖ BYGG & SNICKERI,
RÅDMANSÖ, 070-723 41 20
www.graddobygg.se
MAGNUS FALK ENTR, ÖSTHAMMAR
0173-500 25
www.falkentreprenad.com
MATTSSON & THOLÉN, NORRTÄLJE
0733-11 99 91
www.mtbygg.se
NIKLAS GUSAVSSON BYGG, YXLAN
0768-81 61 77, www.ngbygg.se
PA BYGG & INREDNING, ÖSTHAMMAR
073-023 57 64
www.pabygginredning.se
SÄLLSTRÖM BYGG, BERGSHAMRA
0708-26 13 34
www.sallstrombygg.se

Byggbolag

COBAB, NORRTÄLJE
0176-25 05 00, www.cobab.se

Byggnadsarbeten/ Fastighetsservice

*Grunder och plintar,
bergsprängning*
MARKSERVICE ÅKE LARSSON,
LJUSTERÖ
Åke 070-604 97 38,
Karl 070-604 97 39

Båt/Byggvård/Kurser

BÅT & BYGGNADSVÅRD I ROSLAGEN,
VRETA, 072-585 18 43
www.bbviroslagen.se

Båtförsäljning/ Båttillbehör

BÅTMAGNETEN, VÄRMDÖ
08-571 685 70
www.batmagneten.se
ÄLMSTA ALUMINIUMBÅTAR AB
– VÄDDÖ BÅTCENTER AB
0176-503 44
kontakt@vaddobatcenter.se
www.vaddobatcenter.se
Vard 10-17, lör 10-14

Båtbottentvätt

BOATWASHER ISTÄLLET FÖR
BOTTENFÄRG
0705-784 124
www.boatwasher.se

Båtbyggeri

ERIKSSONS BYGGERI & BÅTBYGGAR-
SKOLA, INGMARSÖ,
08-542 461 36

Båtförvaring/service

RAMSMORA VARV, LJUSTERÖ
08-542 400 00,
www.ramsmora.se

Båtmotorer

Försäljning & Service –
Johnson, Evinrude E-tec G2,
Tohatsu, Honda m fl

ÄLMSTA ALUMINIUMBÅTAR AB
– VÄDDÖ BÅTCENTER AB
0176-503 44
kontakt@vaddobatcenter.se
www.vaddobatcenter.se
Vard 10-17, lör 10-14

Båttillbehör

GRÄDDÖ MARINA, RÅDMANSÖ
0176-409 00
www.graddomarina.se
**LÖTENS MEKANISKA/DREVELAR,
SKÄRPLINGE**
070-224 66 48, www.drevdelar.se
MARIN DECOR, ÖREGRUND
0173-305 10, www.marindecor.se

Båtservice

Vinterförvaring o service,
båtar o utombordare,
bottenfärger o tillbehör.
ÄLMSTA ALUMINIUMBÅTAR AB
– VÄDDÖ BÅTCENTER AB
0176-503 44
kontakt@vaddobatcenter.se
www.vaddobatcenter.se
Vard 10-17, lör 10-14

Böcker/Förlag

BOKFÖRLAGET MAGNUS ULLMAN
www.magnusullman.com

Catering

**BOGESUNDS SLOTTSVANDRARHEM,
VAXHOLM, 08-541 750 60**
www.bogesundsslotts-
vandarhem.se
BULLANDÖ KROG, VÄRMDÖ
08-571 458 54
www.bullandokrog.se
SIR PERCYS CATERING, SIMPNÄS
0176-525 12, 070-175 91 88
www.sirpercyscatering.se
SKÄRGÅRDCATERING, GRÄSÖ
073-971 51 12
www.skargardscatering.se
ÖRÄTT, SVARTSÖ
08-542 47 010, www.oratt.se

Delikatesser

OSTMAKERIET, RINDÖ
070-726 60 59
www.ostmakeriet.se

Ekobutik

HÅLSOKRAFT, NORRTÄLJE
0176-26 84 88
www.halsokraftnorrortalje.se

Ekofrisör

HÅLSOKRAFT, NORRTÄLJE
0176-26 84 88
www.halsokraftnorrortalje.se

Ekokött

Södra skärgården
BERGS GÅRD, TROSA
070-495 49 32
www.bergsgardtrosa.se
facebook.com/bergsgardtrosa

Elservice/installation

GRÄDDÖ ELINSTALLATIONER
0709-556 636, www.graddoel.se

Entreprenad/ Markarbeten

**SÖREN GUSTAVSSON ENTR,
ÖSTHAMMAR**
070-222 02 02
www.sorengustavssonentreprenad
_osthammar.clearsearch.se

Fastighetsförmedling

DALARÖ SKÄRGÅRDSFÖRMEDLING
08-501 518 80
www.dalaroskargard.se

Festlokal/bygdegård

BERGS GÅRD, TROSA
070-495 49 32
www.bergsgardtrosa.se
facebook.com/bergsgardtrosa
**PENSIONAT GRANPARKEN,
NORRTÄLJE**
0176-103 54
www.granparken.com,
facebook.com/pensionat-
granparken
**RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD,
GRÄDDÖ**
0709-701 901
www.radmansobygdegard.se

Färg/Golv

**NORDSJÖ IDE & DESIGN,
ÖSTHAMMAR**
0173-212 35, 070-787 87 68
www.roslagensgolv.se

Grill/kiosk

LJUSTERÖ KIOSK & GRILL
08-542 422 31

Grus/jord

*Grusleverens med självlöslig
farty. Badsan utlägges.*
REDERIAB SKÄRGÅRDSGRUS, GÄLLNÖBY
www.skargardsgrus.se
WETERBERGS GRUS, DJURÖ
070-349 22 04
www.nordanvind.se

Gräv/muddring

SJÖENTREPRENADER, INGMARSÖ
070-347 49 01
www.sjoentreprenader.se

Hydraulik

NYSTRÖMS MOTOR, SNESSLINGE
0173-140 04
www.nystromsmotor.se
ÖSTHAMMARS INDUSTRIHYDRAULIK
0173-25 28 50
www.industrihydraulik.se

Hälsa/skönhet/fotvård

HÅLSOKRAFT, NORRTÄLJE
0176-26 84 88
www.halsokraftnorrortalje.se

Inredare/Stylist

**INDOOR STYLING & DESIGN,
NORRTÄLJE, 0708-118 656**

Inredning/Hantverk/ Present

ART BY ANGELA
www.angelaalden.se
BREVIKSLOGEN, RÅDMANSÖ
0176-428 06
ENGELBREKTSO & CO
www.flaggbutik.se
FORMLYCKA, ÖREGRUND
073-352 13 33, www.formlycka.se
FÄRDIGSHUSET, ÖREGRUND
0173-300 53
www.fardigshuset.se
**GUSTAVSBERGS PORSLINSFABRIK,
VÄRMDÖ, 08-570 35 663**
www.gustavsbergsporslins-
fabrik.se
HANTVERKETS HUS, LEUSTABRUK
www.hantverketshus.se
JESS OF SWEDEN, ÖSTHAMMAR
www.jessofsweden.se
KULANS BOD & GALLERI, BLIDÖ
070-517 12 53, www.kulan.org
LILLA PARADISET, TROSA
0156-137 53
www.lillaparadiset.com
LEUFSTA HANDKRAFT, LEUSTABRUK
www.leufstahandkraft.se
MAUDS HEMSLÖJD, RÄFSNÄS
0176-403 92
NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA
070-516 54 04
www.nedergarden.com
NYNÄS SLOTT, 0155-26 15 05
NYNÄS RESTAURANG & KAFÉ,
0725-29 46 80
www.nynasslott.se
PAPPERSSTUGAN, ÄLMSTA
0176-523 69
www.pappersstugan.com
PLURR
08-542 437 00, www.plurr.se

SJÖBUTIKEN, www.sjobutiken.se
**SJÖPRICKEN KERAMIKVERKSTAD,
LANDSORT**
08-520 341 05, 073-231 90 01
www.landsort.com
SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu
SUNDBODEN, ÖREGRUND
0173-133 64, 0709-46 84 18
www.sundboden.se
WESTERBLOMS SPILLERSBODA
0708-55 57 29
www.westerbloms.se
**ÅLANDS JAKT & FISKEMUSEUM, ECK-
ERÖ, +358 (0)18 382 99**
www.jaktfiskemuseum.ax, face-
book.com/jaktfiskemuseum

Järngjuteri

ALUNDA JÄRNGJUTERI
0174-101 94
www.alundajarngjuteri.se

Kakel/badrum

**ÅKERLUND GRUND & KAKEL,
NORRTÄLJE, 070-795 48 51**
www.akerlundsgrundochkakel.se

Kamin/spis

ELDABUTIKEN, NORRTÄLJE
0176-142 00
www.soderlindsvedspisar.se
SKORSTENSMÄSTAREN, SALTSJÖ-BOO
0727-102 207, 08-10 22 00
www.lagaskorsten.se

Kapellmakare/interiör

TRÅDRULLEN ELMSTA, ÄLMSTA
0176-509 14, 073-026 90 80
www.tradrullen.se

Kläder

4WORK YRKESKLÄDER, NORRTÄLJE
010-199 35 30, www.4work.se
Underkläder & Assecoirer

Knivslipning/ Uthyrning av fällor/ Hantverk

**GRÄVLINGS NATURPRODUKTER,
GRÄSÖ, 070-327 54 21**
www.gravlingsnaturprodukter.se

Lägenheter

JM/SENIORGÅRDEN, GUSTAVSBERG
www.jm.se
ROSLAGSBOSTÄDER, NORRTÄLJE
0176-20 75 00
www.roslagsbostader.se
ÖSTHAMMARSHEM
www.osthammarshem.com

Massage

HÄLSOKRAFT, NORRTÄLJE
0176-26 84 88
www.halsokraftnorrtalje.se

Markarbeten

Grunder, planering, avlopp, vägarbeten, snöröjning, sandning, bergsprängning
MARKSERVICE ÅKE LARSSON, LJUSTERÖ
Åke 070-604 97 38,
Karl 070-604 97 39

Marknadsföringsportal

ANLITA OSS, www.anlitaoss.se

Musteri

NORRTELJE MUSTERI, NORRTÄLJE
070-776 74 81
facebook.com/norrteljemusteri

Måleri

STRÖMBERGS RÖDFÄRGSMÅLNING
070-592 15 31
christer_stromberg@hotmail.se
TREVIS MÅLERI, RÅDMANSÖ
070-403 31 03, 070-722 01 15
www.trevismaleri.se
VIKLUNDS MÅLERI AB, RÅDMANSÖ
0176-22 50 89, 070-533 21 05
www.viklundsmaaleri.com

Möbler

SUNDBODEN, ÖREGRUND
0173-133 64, www.sundboden.se

Nationalpark

GOTSKA SANDÖN, 016-15 05 65
www.gotskasandon.se

Naturreservat

NYNÄS SLOTT, SÖRMLAND
0155-26 15 05
www.nynasslott.se
NATURUM STENDÖRREN, TROSA/
NYKÖPING, 0155-26 31 80
www.naturumstendorren.se

Plastproduktion

WETA PLAST, INGMARSÖ
08-542 460 30, www.wetaplast.se

Porslin/inredning

GUSTAVSBERGS PORSLINSFABRIK
08-570 35 663
www.gustavsbergsporslinsfabrik.se

Postombud

SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanthandel.se

Resebyrå

FREYS RESEBYR, NORRTÄLJE
0176-555 95, www.freysresebyra.se

Rörmokare

Utför rörentreprenader i skärgården
LIDHOLMS RÖR & VÄRME AB, VÄRMDÖ
joakim.lrv@telia.com
www.vvsbåten.se
Vattenrening, avsaltning, pumpbyten, badrum, total-entreprenader
RÖRBÅTEN BJÖRN PALMQVIST VVS AB, VENDELSÖ, 08-776 12 56,
0708-63 42 34, www.rorbaten.se

Sjökort

PAPPERSSTUGAN, ÄLMSTA
0176-523 69
www.pappersstugan.com

Sjötransporter/frakt

GRÄSKÖ ARKIPELAGSERVICE, BLIDÖ
0708-45 58 63
HUB PROJECTS, 070-575 60 70
www.sjotransporter.se
SEABAG, N STAVSUDDA
08-409 190 50, www.seabag.se
SJÖENTREPRENADER, INGMARSÖ
070-347 49 01
www.sjoentreprenader.se
SKÅNSJÖ FRAKT, NÄMDÖ
070-750 90 90
www.skansjofrakt.se
WESTERBERGS GRUS/NORDANVIND,
DJURÖ, 070-349 22 04
www.nordanvind.se

Skadeservice/ sanering

SKADESERVICE I ÖSTHAMMAR
010-155 61 00 (jourtelefon)
www.skadeservice.se

Skomakeri/nycklar/kemtvätt

SKARINS SKO & NYCKELSERVICE,
NYNÄSHAMN, 08-24 39 93

Skräddarsydd paket

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-28 05 442, www.bokajak.se
CATCH & RELAX, VAXHOLM
08-544 913 20, 0708-66 02 03
www.catchrelax.se
SÖDERARM - FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12
www.soderarm.com
UTÖ VÄRDSHUS, 08-504 203 00
www.utovardshus.se

Slamavskiljare, infiltration, tank, avloppsbesiktning

Komplett prisvärd helhetslösning
LÖFGRENS MILJÖKONSULT & AVLOPP AB, 070-655 11 94
www.lofgren-miljo.se

Slottsvisning

NYNÄS SLOTT, 0155-26 15 05
RESTAURANG & KAFÉ
0725-29 46 80, www.nynasslott.se

Smycken

CLAUDIA P, www.claudiap.se
GULDSEDERNA, NORRTÄLJE
0176-156 56
www.guldmederna.se
GULDVIVA, MARIEHAMN
+358 18 221 30
www.guldviva.com
JESS OF SWEDEN, ÖSTHAMMAR
070-351 17 94
www.jessofsweden.se
MUSKOT FASHION, ÖREGRUND
www.muskotfashion.se
PORATHS GULD, NORRTÄLJE
0176-101 62, www.guld.net

Strumpor/underkläder

SOMMARBACKENS ULLBOD
0221-516 79, www.ullboden.se

Städprodukter Eko

TANT GRÖNS STÄD
+358 40 563 74 22
www.tantgronsstad.net
facebook.com/tantgronsstad

Städning

HUSTOMTEN LARSSON, ÖSTHAMMAR, 070-530 29 61
SKÄRGÅRDENS STÄD & ALLSERVICE,
DALARÖ, 08-500 071 50
www.skargardensa.se

Såg/snickeri

BERGSHAMRA SÅG & SNICKERI
0176-26 02 10
www.bergshamrasag.se
NORRTÄLJE SNICKERI AB
0709-480 326
norrtaljesnickeri@live.se
RÄFSNÄS SÅG, GRÄDDÖ
0176-402 65, www.rafsnassag.se
TOTTE GRÖNWALL SNICKERI,
FURUSUND, 0709-40 82 38

Sällskap/föreningar

RÅDMANSÖ BYGDEGÅRDSFÖRENING,
GRÄDDÖ, 0709-701 901
www.radmansobygdegard.se
VETERANTRAKTORKLUBBEN,
NORRTÄLJE
www.veterantraktorklubben.nu

Tandläkare

ENGLESSONS TANDLÄKARPRAKTIK, ÖSTHAMMAR, 0173-104 98
UPPLANDS TANDVÅRD, ÖSTHAMMAR
0173-106 07
www.upplandstandvard.se

Taxi/buss

FRÖTUNA TAXI & BUSS, RÅDMANSÖ
0176-26 90 65
www.frotunataxiobuss.se

Tillsyn/Larm

VÄRMDÖ Ö-BEVAKNING
08-718 41 31, 070-712 59 34
www.obevakning.se

Trädgårdsskötsel

Trädfällning, skogsavverkning, röjning, brasved
MARKSERVICE ÅKE LARSSON, LJUSTERÖ
Åke 070-604 97 38,
Karl 070-604 97 39

Utbildning/ kurser

ERIKSSONS BYGGERI & BÅTBYGGARSKOLA, INGMARSÖ
08-542 461 36
KUSTENS NAVIGATIONSKURSER
0705-90 13 87, 076-109 92 74
www.kustens.se

Utställningar

NYNÄS SLOTT, 0155-26 15 05
NYNÄS RESTAURANG & KAFÉ
0725-29 46 80
www.nynasslott.se

Vandring

NYNÄS SLOTT, 0155-26 15 05
NYNÄS RESTAURANG & KAFÉ
0725-29 46 80
www.nynasslott.se

Vatten/värme

BRUNN EKO VÄRME AB, STOCKHOLM, 070-750 90 94
www.bevab.nu

Veterinär

KVISTHAMRA VETERINÄRKLINIK, NORRTÄLJE, 0176-22 33 02
www.kvisthamraveterinar-klinik.se
ROSLAGENS SMÅDJURSKLINIK, NORRTÄLJE
0176-108 08, www.rsdk.se

Zumbadans

MOVE CATARINA, RÅDMANSÖ
www.movecatarina.se

BEIJER
BYGGMATERIAL
Östhammar

Tel 075-24129 80
Edsvägen 2, Östhammar

Dutchman Bygg & Snickeri AB
073-676 89 26

Allt för ditt bygge!

www.dutchman.se

BYGG&MÅLERI

0173 - 500 25, 070 - 640 68 78
www.falkentreprenad.com

Varmt välkomna till Öregrund året runt!

www.fardigshuset.se
Följ oss på Facebook och Instagram för öppettider och nyheter.

Roslogens Golv
Energivägen 1, Östhammar
Tel: 0173-212 35
www.nordsjoidealdesign.se

GÄVLEBORGS SJÖSANERING AB
070-607 61 42

Utför muddringar
info@sjosanering.se

God Jul och Gott Nytt år!

Även annan tak- och fasadmålning utomhus
070-592 15 31

Byggvaror av rätta virket
Vi levererar till Er med bil eller egen båt i mellanskärgården

0176-26 02 10 • www.bergshamrasag.se

SERVICE OCH REPARATIONER

**EVINRUDE
MERCURY
SUZUKI
TOHATSU**

BERGSHAMRA VARV AB
bergshamravav.se 0176-26 20 68

VI BYGGER ALLT!

- Vi hjälper er från bygglov till slutbesiktning
- Erfarenhet av större och mindre byggnationer
- Gedigna hus med kvalitet
- Total eller delad entreprenad

0176-25 05 00 • www.roslagsbyggare.se

4WORK
YRKESKLÄDER
JÄRFÄLLA NORRTÄLJE SOLLENTUNA SÄTRA
www.4work.se

ANDERS: 070-770 03 08
fromsbygg@gmail.com

GRÄSKÖ ARKIPELAG SERVICE
ENTREPRENAD I SKÄRGÅRDEN
0708 - 455 863

info@graskobatvarv.se
0176-452 55 • 070-853 63 13

ALLT FÖR BÅTEN

MERCURY VOLVO PENTA

WWW.GRADDOMARINA.SE

God Jul och Gott Nytt år!

**JIDSTRANDS
ENTREPRENAD
AB**

 **GRUS – SAND – JORD
CONTAINER – MASKINTRANSPORTER**

070-562 33 88 Jidde
BROMSKÄRSVÄGEN 76, BLIDÖ

GOD JUL

Önskar Dolly med personal.

www.kvarnudden.se

*God jul
& Gott
Nytt år**

KARLSVIKEN
www.karlsviken.se

 **Kvisthamra
Veterinärklinik**

0176-22 33 02 Telefondid 9-11
Öppet mån-fre 9-17

Gilla oss på www.facebook.com/kvisthamraveterinarklinik
Bergsgatan 26, Norrtälje
www.kvisthamraveterinarklinik.se

KÖKSODEN.SE

Öppet ons-fre 11-17
lör-sön 11-15

Välkomna!
0176-126 63
Norrtäljevägen 470

LAGERVIKS BÅTVARV

Lagerviks Båtvarv Blidö

0176-820 04
www.lagerviks.se

**Zumba
move**

www.movecatarina.se CATARINA HAGSTRAND

*Vi önskar våra läsare och
kunder en fröjdefull jul!*

magasinSKÄRGÅRD.
smak/smak/sovårdheter

Yxlan

 **NICLAS GUSTAVSSON
BYGG & SNICKERI AB**

076-881 61 77 • niclas@ngbygg.se

NJ-Mark

 **Bergsprängning
Borning
Pålning
Vassklippning**

070-602 32 42

NORRTÄLJE SNICKERI AB

Platsbygger kök, bokhyllor,
bardiskar, garderober...

0709-480 326
norrtaljesnickeri@live.se

**PATRIK
ANDERSSON**

Bygg & Inredning

073-023 57 64

*Bröllop och fest vid havet!
Rådmansö bygdegård i Gräddö*

www.radmansobydegard.se tel: 0709-701 901

Geblod.nu

BLODGIVNING I SVERIGE

**SÄLLSTRÖMS
Snickeri & Bygg AB**

0708-26 13 34
www.sallstrombygg.se

Låt oss visa skärgården! Vi finns i den.
 Reguljär direktbåt Sandhamn – Stavnäs
 Båttaxi ≥ 190 p
 Skärgårdsturer
 Åretrunt-charter
 Mat & Dryck
ROSLAGENS SJÖTRAFIK AB
 "Tärnan" & "Gudungen" • 070-691 38 58
www.roslagsssjotrafik.se

RB
 Roslagsbostäder
www.roslagsbostader.se
 0176-20 75 00

Bättre fritid för utsatta barn
 och ungdomar
 GILLA OSS PÅ
www.roslagsblomman.se

BLI FÅNGAD AV SIARÖFORTET
 Konferenslokal, vedeldad bastu och ett eget fort. Öppet maj-oktober.
 Boka för fest eller möte. Ring 08-24 30 90. www.blidosundsbolaget.se
 Blidosundsbolaget

UNO
 Totte Grönwall Snickeri
 0709 408 238

God Jul
 och Gott
 Nytt År.

www.veterantraktorklubben.nu
Vår bästa vän är traktorn.

God Jul och Gott Nytt år!

Väddö Ved
 "värmer bra"
 All sorts ved!
 070-340 32 29

**ÅKERLUNDS
 GRUND & KAKEL AB**
 070-795 48 51

GÄLLER DET **Träbåtar?**
 DÅ GÄLLER DET OCKSÅ OSS!
Nyhet! Båttvätt!
 Båtbyggarskola
 Fullständig varvsrörelse

**ERIKSSONS BÅTBYGGERI
 & BÅTBYGGARSKOLA AB**
 Box 15, 130 25 INGARSÖ
 08-542 461 36 batservice@swipnet.se

BRYGGBEKYMMER?
 Vi utför allt i bryggor och kajer
 Pålning • Muddring • Bogsering
 Sjötransporter
Sjöentreprenader AB
 Box 47 • 130 25 Ingmarsö
 070-347 49 01
sjoentreprenader@ingmarso.com

Åk svävare i vinter!

SvischAir
 Svartsö
 070-211 13 81
www.svischair.se

Brunn Eko-Värme AB
 Brunn och bergvärme
 Egna sjötransporter
 Sten: 070-750 90 94, Jonas: 070-712 59 34
www.bevab.nu, info@bevab.nu

båtMagnet
 båttillbehör • motor • båt • trailer
 Fagerdalavägen 11 A • 139 52 Värmdö
 08-571 685 70
www.batmagneten.se

Kust- och skärgårdsseglingar

 Sjöfletsen Solnaskutan
 0705-773 233 www.constantia.se

Hjälp oss
 att rädda dig.
 Ge ett bidrag eller bli medlem på
www.srs.se eller ring 077-579 00 90

SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET

God Jul och Gott Nytt år!

*dalarö turistbyrå
& gästhamn*

08-501 508 00
www.dalaro.se

facebook.com/visitdalaro

Grundet

Vandrarhem, konferens
och servering på Rögrund

08-571 56 110
www.grundet.se

NORDANVIND

leveranser i Stockholms
skärgård och Mälaren

sand · grus · jord

070-349 22 04
www.nordanvind.se

M/S Containa: 070-750 90 90
Kran upp till 19 meter
Flytbryggor

SKÅN SJÖ
FRAKT

Containrar &
Storsäckar
www.skansjofrakt.se

www.lagaskorsten.se
08-10 22 00

Transporter året runt

08-571 501 00 www.battaxi.se

BATTAXI
JEFMANUF

Skärgårdens Städ & Allservice AB

- Hemstädning
- Ö-service
- Flyttstädning
- Fönsterputs

08-500 071 50
skargardensa.se

Stugor att hyra i skärgården

STOCKHOLM
Skärgårdsstugor

www.skargardsstugor.se 08-570 231 31
Vi finns även på

Nilssons Bageri

Västra Långgatan 27, Trosa

0155-123 94

LÄGET

hamnkrog & bar *by Charlie*

Strandvägen 3, Oxelösund
0155-334 50 www.lagethamnkrog.se

Sommarbackens Ullbod

Strumpor
&
underkläder
av mjukaste ull

0221 - 516 79
www.ullboden.se

*Utvalda hantverkare
vära dig*

AnlitaOss.se

070 - 295 25 21
www.anlitaoss.se

CLAUDIA

Jewelry

WWW.CLAUDIAPSE

ROINES FOTO GRÄDDÖ

Frilansfotograf & bildvisningar

070-314 49 43
roines.foto@gmail.com

Bli medlem i Rådmansö Bygdegårdsförening

Årsavgift 75 kr enskild medlem, 150 kr per hushåll.
Bankgiro 5121-1431
Märk med namn, adress och e-post. www.radmanso-bygdegard.se

W

Vem skrev vilken bok?

Vi får inte glömma våra gamla skärgårdsskildrare. De har väckt ett skärgårdsintresse hos många av oss som präglat oss resten av livet. Författarna kunde med sina ord beskriva ytter-skärgården på ett sätt som fick läsarna att själva ta sig dit ut och upptäcka dess skönhet. Böckerna är för länge sedan slutsålda men kan fortfarande hittas på biblioteken eller i ett antikvariat. Vi har tagit fram ett urval av äldre skärgårdslitteratur där vi har tagit bort författarens namn på omslaget. Para ihop rätt författare med dess bok. Svarar du alla rätt finns chans att vinna ett vackert handgjort armband med stenar av agat och guldblåterad snäcka 16K. Värde 345 kr.

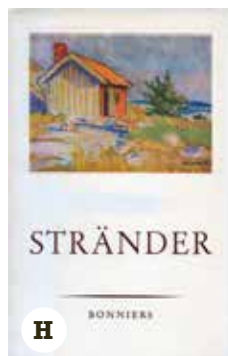
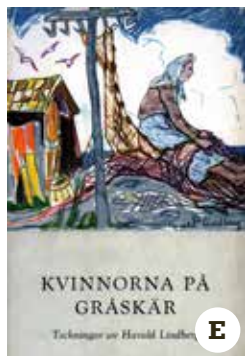
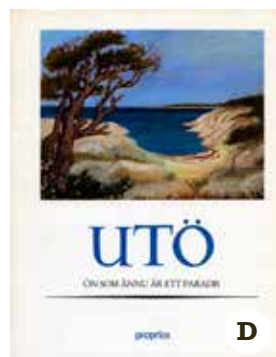
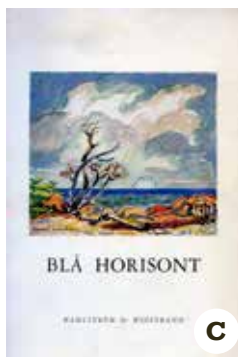
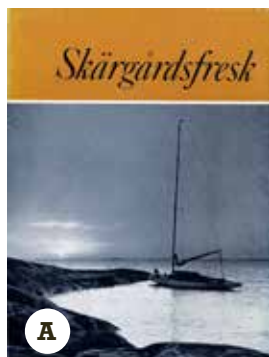
1. Evert Wallert | 2. Maj-Britt Eriksson | 3. Einar Malm
4. Harriet Hjort | 5. Sten Rinaldo | 6. Karl Axel Sjöblom
7. Ester Grönblad | 8. Sven Barthel

Tävling
Chans att vinna
ett armband.
Skicka in ditt svar
senast 1 februari
2019.

Skicka in ditt svar till

info@magasinskargard.se
eller Magasin Skärgård,
Gräddö Varvsväg 12, 760 15 Gräddö.
Märk med namn, adress, ålder,
yrke och gärna intressen. Vi är
också nyfikna på var du hittade
ditt magasin och tipsa oss jättegärna
om din bästa skärgårdsbok.
Tack på förhand & lycka till!

»De har väckt ett skärgårdsintresse hos många av oss som präglat oss resten av livet.«

Vi gratulerar förra numrets vinnare på tävlingen »smultronställen vi minns«:

Grattis! Monica Buhre i Grisslehamn, hennes smultronställe är klipporna vid Albert Engströms ateljé. Grattis! Greta Sundberg, teaterförfattare bor på »Stockholms första skärgårdsö« Lidingö. Grattis! Yvonne Nygren pensionerad busschaufför från Norrtälje som hittade sitt nummer på Flygfyrén.

Rätt svar blev: A – 1 Öregrund. B – 4 Hållnäs. C – 6 Möja. D – 3 Rödlöga. E – 2 Kärlingsund. F – 8 Söderarm. G – 5 Kråmö. H – 7 Nynäshamn.

Har du...

- rätt pris?
- rätt service?
- rätt leverantör?

Vi erbjuder snabba och trygga leveranser av diesel, eldningsolja och smörjmedel!

Välkommen att testa oss!

Din lokala leverantör av diesel,
eldningsolja och smörjmedel.

Telefon: 08-730 09 09

www.stockholmsdiesel.se

Följ oss gärna på

Handla Lokalt!
För ett levande Roslagen

Vi har varorna från orten

På Flygfyren står matglädjen i centrum. Lika viktigt är det för oss att värna om vår hembygd.

I våra diskar hittar du gott om varor som produceras lokalt här i Roslagen.

De görs på gårdarna du passerar utmed vägarna. Kossorna du ser på ängen ger dig din ost, och där rökpelaren stiger upp bakom träden röks skinkan eller laxen. Med småskaligheten följer omsorg och passion, kvalitet och variation. Ingen annanstans görs dessa matvaror.

De finns bara här, i Roslagen.

Hos oss köper du matvaror från Roslagsägg, Musko Rökeri, Västergårdens Bryggeri, Lövsta Kött, Billinge Gård, Med Styrkan av Roslagen, Senneby Trädgård samt flera andra av våra lokala leverantörer.